सन्दकपुर गाउँपालिका

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को

नीति, बजेट तथा कार्यक्रम

माईपोखरी, इलाम

इलामको गाउँपालिका र नगरपालिका सहितको नक्सा

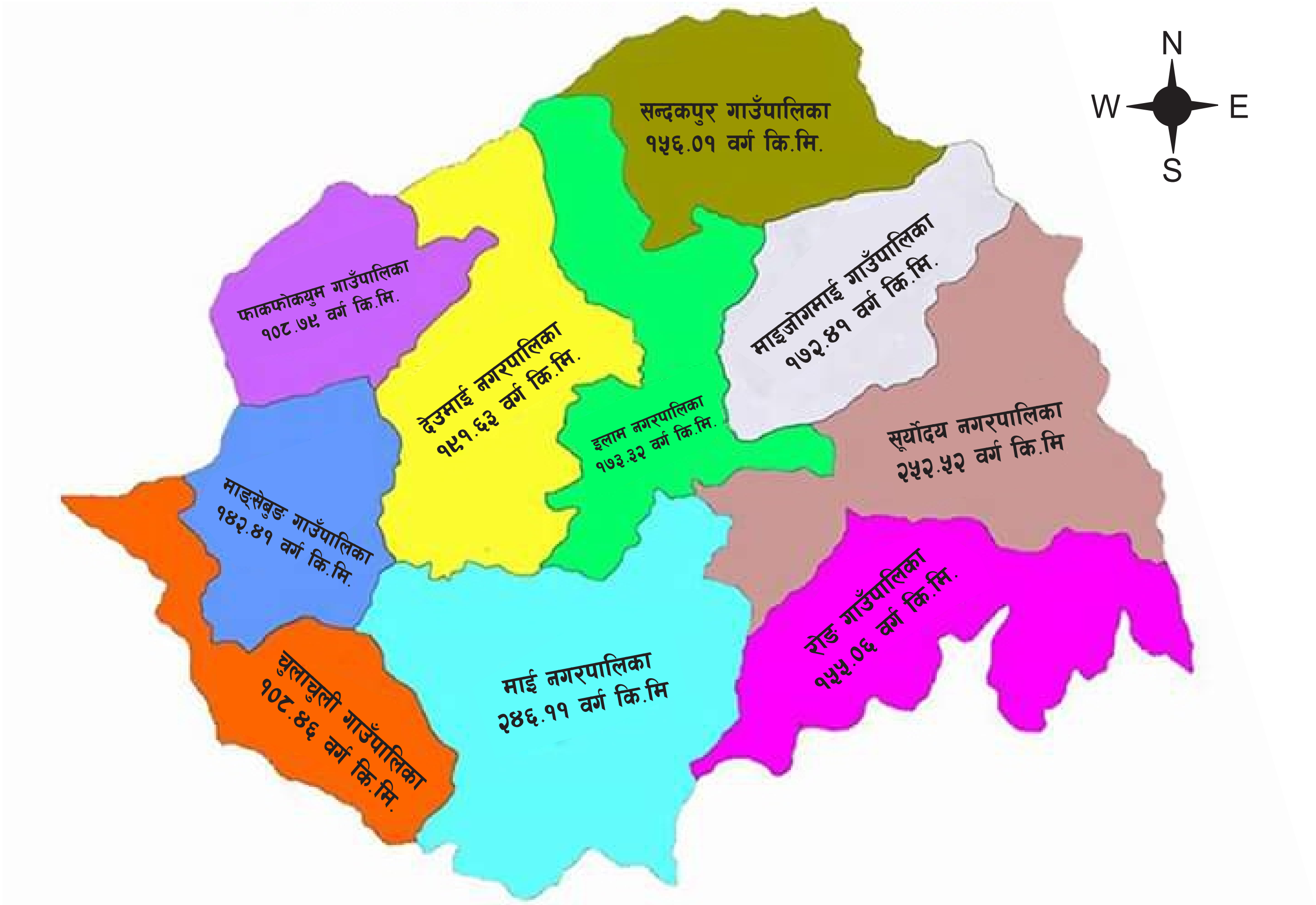

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को

नीति, बजेट तथा कार्यक्रम

सन्दकपुर गाउँपालिका

इलाम जिल्ला

प्रदेश नं. १

२०७५

भुमिका :

आदरणीय दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरु

लामो समयदेखि स्थानीय तहहरु जनप्रतिनिधिविहीन अवस्थालाई तोड्दै नेपालको संविधान २०७२ ले निर्द्दिष्ट गरेको व्यवस्था अनुसार २०७४/०३/१४ गते सम्पन्न स्थानीय तहको चुनाब मार्फत जनप्रतिनिधि निर्वाचित भएर आएको १ वर्ष भएको छ । राजनीतिक अस्थिरता राजनीतिक परिवर्तनका लागि भएका आन्दोलन, अस्थिर राजनीतिक अवस्था,शशस्त्र द्वन्द्वले गर्दा जुन ढ्ङ्गले देशको विकास हुनु पर्ने थियो, त्यो हुन सकेन त्यसको प्रत्यक्ष असर स्वभावैले स्थानीय तहमा पर्‍यो अनेकौ राजनीतिक संक्रमण उथलपुथललाई पार गर्दै नेपालको संविधान २०७२ ले स्थानीय निकायलाई अधिकार सम्पन्न स्थानीय तहमा परिणत गरेको छ । यसै व्यवस्थालाई आत्मसाथ गर्दै मिति २०७४/०३/१४ मा सम्पन्न स्थानीय तह दोश्रो तहको निर्वाचनबाट हामी इलाम जिल्ला अन्तर्गत सन्दकपुर गाउँपालिका जनप्रतिनिधिका रुपमा काम गरिरहेका छौं । ठुलो भुगोल,थोरै जनसंख्या सन्दकपुर गाउँपालिकालाई सुन्दर,विकसित र पर्यटकीय गाउँपालिका बनाउनका निम्ति अहोरात्र खटिरहेका छौं । बहुजातीय, बहुभाषिक,बहुधार्मिक बसोबास भएको र विभिन्न साँस्कृतिक भेषभूषा,धार्मिक सहिष्णुता, जातीय सद्भाव कायम राख्दै आम जनताको भावनाको कदर गर्नु नै यहाँको ठुलो सफलता हो ।

भौगोलिक कठिनाई विकासका पूर्वाधारहरुको कम विकास प्रशस्त मात्रामा रहेका प्राकृतिक तथा रमणीय पर्यटकीय स्थलहरुको पहिचान प्रवर्द्धन हुन नसक्नु यस गाउँपालिकाको चुनौतिको रुपमा रहेका छन् तर ती अवसरहरुलाई सही ढङ्गले व्यवस्थापन गर्दै अगाडि बढ्नु यस गाउँपालिकाको लागि चुनौतीहरुको रुपमा रहेका छन । हामी जनप्रतिनिधिको रुपमा निर्वाचित भएर आईसकेपछि यी अवसर र चुनौतीहरुलाई सही ढङ्गले सामना गर्दै अगाडि बढ्नुपर्ने छ । यो वा त्यो मानेमा समस्यालाई जटिल रुपमा लिदै हामीलाई समस्याहरुबाट पन्छिने बेला छैन । त्यो जनताले स्वीकार्नेवाला छैन्न । हामी निर्वाचित भएर आउँदै गर्दा सन्दकपुर गाउँपालिका बासी जनताको ठुलो आशा भरोसा र हामी माथिको विस्वास रहेको छ, त्यो विस्वासलाई कदर गर्दै यो बाँकी ४ वर्षमा जनताको त्यो आशा र भरोषालाई मूर्त रुप दिनु हाम्रो पहिलो कर्तव्य ठानेका छौं ।

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान रकम गाउँपालिकाको आन्तरिक श्रोतबाट प्राप्त रकम, विभिन्न संघसंस्थाहरुबाट प्राप्त सहयोगलाई सफलतापूर्वक कार्यान्वायन पश्चात् थोरै भएपनि गाउँपालिकाबासी जनतामा आशाका किरणहरु पलाएका छन् । यो सफलता प्राप्त गर्नका निम्ति सम्पूर्ण जनता, विभिन्न राजनीतिक दल, संघ संस्थाहरु, उपभोक्ता समितिहरुले सहयोग, सद्भाव र आफ्नो गाउँपालिका विकास गर्नका लागि देखाइएको उत्साह हो । आउने दिनहरुमा पनि यो किसिमको सहयोग अपेक्षा गरेका छौं । तर, यो सफलता पर्याप्त होइन, अझैपनि हामीले गाउँपालिकाको दिगो विकासको ठोस आधार तयार गर्न सकिरहेका छैनौं,यसमा आफ्नै नीतिगत तथा कानुनी रुपमा बाध्यताहरु रहेका छन, तरपनि

हरदम प्रयत्न गरिरहेको छौं । आउने चार वर्षमा कम्तीमा बाह्रैमास मोटर गुड्न सक्ने बाटोको निर्माण,स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था,सबै वडाहरुमा विद्युत र सञ्चारको व्यवस्था,प्रविधिक र व्यवसायिक शिक्षा,सुलभ स्वास्थ्य सेवा, आदिबासी जनजाति, दलित, महिला, बालबालिका, अपाङ्गहरुलाई अधिकार सम्पन्न नागरिकको रुपमा स्थापित गर्नुपर्ने छ । यि कुराहरु प्राप्त गर्दै विकास सँगसँग मानव विकास सूचाङ्कमा पनि बृद्धि हासिल गर्नुपर्ने छ । नेपालको संविधानले संवैधानिक रुपमा नै स्थानीय तहलाई अधिकार सम्पन्न र बलियो बनाएपछि जनताको जनप्रतिनिधिमाथि सोही अनुरुपको आशा रहेको छ । त्यसलाई आत्मसाथ गर्दै अगाडि बढ्नुपर्ने छ । सन्दकपुर गाउँपालिकाका सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरु यस कुरालाई प्राथमिकतामा राखेर रातदिन खटिरहेको छौ ।

आदरणीय दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरु

आजसम्म आइपुग्दा हामीले एक वर्ष पुरा गरिसकेको छौं भने एक आर्थिक वर्ष (२०७४/०७५) गाउँपालिकाको विनियोजित बजेट कार्यान्यावन गरिसकेको छौं । आथिएक वर्ष २०७५/२०७६ का लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान, गाउँपालिकाको अनुमानित आम्दानीलाई समेटेर प्रस्तुत गरेको छौं । यो सम्पुर्ण बजेट तपाई गाउँपालिकाबासी जनताहरुको हो । हामी जनप्रतिनिधि हतियार मात्र हौं । हतियारलाई कसरी चलायने,तपाईहरुको हातमा छ । बजेट कार्यान्यावन गर्न विकासका कामलाई तीब्र गतिले अगाडि बढाउन तपाईहरुको महत्वपूर्ण भूमिका रहने छ । जनप्रतिनिधिलाई उचित सल्लाह-सुझाव,खबरदारी गर्दै समृद्ध र पर्यटकीय गाउँपालिका निर्माण यहाँहरुले सक्दो सहयोग पुर्‍याउने अपेक्षा राख्दछौ ।

अन्त्यमा,

आउनुहोस,हाम्रो सुन्दर पर्यकीय गाउँपालिका निर्माणमा हातेमालो गरौं, सन्दकपुर गाउँपालिकाको समग्र विकासमा हातमा हात, काँधमाकाँध मिलाऔं । हाम्रो गाउँपालिका हामीले नै बनाउने हो, यसका लागि हामीले नै तदारुक्ता देखाउनु पर्छ ।

धन्यावाद

उदयबहादुर राई

अध्यक्ष

सन्दकपुर गाउँपालिका, इलाम

अध्यक्षज्यू, अतिथिगण तथा उपस्थित दाजुभाई दिदीबहिनीहरु,

सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नेपाली जनताको प्रतिनिधि संस्था संविधानसभाबाट संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान २०७२ आश्विन ३ गते जारी भएपछि नेपालको संविधान बमोजिम संविधानको कार्यान्वयनको प्रकृया अघि बढिरहेको छ । यसै क्रममा संविधान घोषण भई लागु भएपछि २०७४ आषाढ १४ गते स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भई सन्दकपुर गाँउपालिकाको गठन भएको छ । गठन भए पश्चात आर्थिक बर्ष ०७५/०७६ सालको तेस्रो गाँउसभाबाट पारित बजेट यस सम्मानित सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउदा हर्ष तथा गौरवको अनुभुति गरेकी छु ।

सर्वप्रथम यस गाँउपालिका भित्र प्रजातान्त्रिक आन्दोलनमा २०१९ सालमा आफ्नै हातले आफ्नै समाधि खन्ने बहादुर योद्धा तथा हाँसीहाँसी बलिदान दिने सातखाल्डेका डाकमान राई, तुला बहादुर राई, तेज बहादुर राई, जीत बहादुर राई, लाखमान राई, खड्ग बहादुर राई र बल बहादुर गुरुङ्ग, अमर शहिदहरु प्रति श्रद्धाले सलाम गर्न चाहन्छु । नेपालको लोकतान्त्रिक गणतन्त्र, संघीयत, धर्मनिरपेक्षता समावेशिता र सामाजिक न्यायको लागि जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने आदरणिय शहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु ।

नेपालको संविधान बमोजिम संघीयताले पुर्णता पाईसकेको छ । तीनै तहका सरकारहरु निर्माण भईसकेका छन । हामी राजनितिक अधिकारलाई संस्थागत गर्न सफल भएका छौ । यसले सवै प्रकारका विभेद र असमानतालाई अन्त्य गरेको छ । सबैलाई समान अधिकार, समान अवसर र समान मर्यादा प्रदान गरेको छ । हामी संविधानले परिकल्पना गरे अनुरुप सामाजिक न्याय र समाजवादको लक्ष्यमा पुग्न आर्थिक समृद्धिमा केन्द्रित हुनु पर्ने चरणमा छौ । अव हाम्रो लडाई सामाजिक न्यायसहितको समृद्धि आर्जन गर्नका लागि अविकास, गरिवी र पछौटेपनको विरुद्ध केन्द्रित हुनु पर्दछ ।

गाँउपालिका भित्र आम नागरिकहरुको एकाताबाट नै विकास र समृद्धि सम्भव हुन्छ । विकास र निर्माण गर्नकालागि गरिवी पछौटेपन र अविकासलाई हाम्रा मुख्य शत्रु मान्दै सवै राजनितिक दल सामाजिक संघ संस्था एकताबद्ध भएर लड्यौ भने मात्र यहाँका आमनागरिक विजय हुने छन । यहाँका राजनीतिक दल सामाजिक संघ संस्था बुद्धिजिवी नागरिक समाज आदिले दिएको सल्लाह सुझावलाई सिर्जनशिल सम्वादको रुपमा लिएकाछौं । नेपालको संविधानले निर्दिष्ठ गरेको समृद्धि सहितको समाजवाद सफलताको पहिलो आधार स्थानीय निकाय नै हो । स्थानीय निकायको समृद्धि हुन नसके नेपाली जनताको रगत र पसिनाले बनेको संविधान २०७२ असफल हुन सक्दछ । त्यसैले बजेट तर्जुमा गरिरहदा म यिनै मान्यताबाट निर्देशित भएका छौं ।

हामिले आर्थिक बर्ष ०७५/०७६ को बार्षिक बजेट निर्णय गरिरहदा स्वाधिन समुन्नत समृद्ध र समतामुलक सन्दकपुरबासी नागरिकको तस्वीरलाई सामुन्नेमा राखेर आर्थिक नीति कार्यक्रम र आयोजनाहरु गय गरेका छौं । संघ, प्रदेश र स्थानीय निकायबाट उपलब्ध श्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गरि उच्चदर को समन्यायिक आर्थिक बृद्धि गर्ने विकासको प्रतिफल सवै सन्दकपुरबासी नागरिकले प्राप्त गर्ने गरि साधन श्रोत र अवसरको न्यायोचित वितरण गर्ने, दिगो विकासकालागि पुर्वाधार निर्माण प्रत्येक वडाको सन्तुलन र विकासलाई सघाउ पुरयाउने आम नागरिकको अपनत्व र स्वामित्व हुने विकास आयोजनाहरुको कार्यान्वयन गर्ने दिशामा बजेट केन्द्रित छ ।

सन्दकपुर गाँउपालिका थुप्रै पर्यटकिय सम्भावनाहरु बोकेको गाँउपालिका हो । यहाँका पर्यटकिय स्थानहरुको सम्बद्धन र प्रर्वधन गर्नु यस गाँउपालिकाको मुख्य दायित्व भित्र पर्दछ । यसैगरि यहाँका पुर्वाधार निर्माण बाटो पुल तथा सामाजिक विकास अर्को महत्वपपूर्ण पाटो भित्र पर्दछ । गाँउपालिकालाई प्रत्येक वडासम्म जोडनकालागि सदावहार (All weather moterable road) निर्माण गर्न मुख्य तोकिएका चारवटा बाटोलाई निरन्तरता दिइएका छौं । यसैगरि कृषि आर्थिक क्षेत्रको मेरुडण्डको रुपमा रहेको हुदा यसलाई प्रमुख प्राथमिकतामा राखिएको छ । लक्षित वर्गलाई मुल प्रवाहमा ल्याउनका लागि बिशेष कार्यक्रमहरु निर्माण गरि एको छ ।

मैले आर्थिक वर्ष ०७५/०७६ को बजेट तयार गर्दा नेपालको संविधानमा उल्लेख भएका नागरिकका मौलिकहकहरु , राज्यका निर्देशक सिद्धान्तहरु, आर्थिक वर्ष ०७५/०७६ को नीति तथा कार्यक्रम माथि गाँउपालिका सदस्य ज्यूहरुबाट प्राप्त भएका अमुल्य सुझाव, गतवर्ष बजेट कार्यान्वयनका क्रममा पाइएका अनुभवहरु बस्ती तथा टोलबाट छनोट भई आएका योजनाहरुलाई प्राथमिकरण राख्दै राजनीतिक दल, सामाजिक संघ संस्था, आमनागरिक तथा बुद्धिजीविहरुबाट प्राप्त सुझाबहरुलाई आत्मसाथ गर्दै मार्ग दर्शनको रुपमा लिएका छौं ।

आर्थिक वर्ष ०७५/०७६ को सन्दकपुर गाँउपालिकाको आम्दानी तथा खर्चको विवरण निम्न अनुसार छ ।

सि.न.	आम्दानी	रकम रु हजारमा	शिर्षकको रकम	सि.नं.	खर्च शिर्षक	रुकम रु हजारमा
१	अ.ल्या	२००००	२२०००	१	**आर्थिक विकास**	१०९४५
२	आन्तरीक आम्दानी	२०००		२	**सामाजिक विकास क्षेत्र**	१०५१२१
३	संघीय सरकार अनुदान	६६०००	६९२९९	३	**पुर्वाधार विकास**	८८७३३
४	प्रदेश सरकार	३२९९		४	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	१९००
५	संघीय सरकार राजश्व बाँडफाड	४८३२०	५३६९५	५	**संस्थागत विकास**	१८७९
६	प्रदेश सरकार राजश्व बाँडफाड	५३७५		६	**वितिय व्यवस्थापन**	२५५०
७	संघीय सरकार सर्शत अनुदान	९३७००	१०३७००	७	**प्रशासनिक खर्च**	३७५६६
८	प्रदेश सरकार सर्शत अनुदान	१००००				
	कुल बजेट रकम रु हजारमा	२४८६९४	२४८६९४		जम्मा रु हजारमा	२४८६९४

शोभा पराजुली

उपाध्यक्ष

सन्दकपुर गाउँपालिका

विषयसूची

खण्ड १ – परिचय

१.१ स्थानीय तहको संक्षिप्त परिचय १

१.२ विद्यमान अवस्थाको समिक्षा २

१.२.१ सबल पक्ष २

१.२.२ कमजोर पक्ष ७

१.२.३ अवसर ८

१.२.४ चूनौती ९

१.३ वार्षिक नीति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि अवलम्बन गरिएको पद्धति ११

१.४ आयोजना प्राथमिकिकरणका आधारहरु १२

खण्ड २ – चालु आ.ब.२०७४/७५ को समिक्षा

२.१ साविकको स्थानीय निकायहरुबाट सम्पन्न कार्यक्रमको समिक्षा १२

२.२ विषयगत निकायहरु स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुनुपूर्व सम्पन्न कार्यक्रमको समिक्षा १३

खण्ड ३ – आगामी आ.ब.२०७५/७६ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम

३.१ सोंच १४

३.२ लक्ष्य १४

३.३ उद्देश्य १४

३.४ नीति तथा कार्यक्म १५

३.५ राजश्व परामर्श समितिको बैठक २०

३.६ श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समितिको बैठक २०

३.७ बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम समितिको बैठक २१

३.८ गाउँकार्यपालिकाको बैठक २१

३.९ गाउँसभा २१

३.१० गाउँसभाका निर्णयहरु २२

खण्ड ४ – अनुसूचिहरु

अनुसूचि १ – आय व्ययको विवरण ३३

अनुसूचि २ – राजस्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान ३५

अनुसूचि ३ – व्यय अनुमान ३६

अनुसूचि ४ – वित्तीय व्यवस्था अनुमान ३८

अनुसूचि ५ – कार्यक्षेत्रगत व्यय अनुमान ३९

अनुसूचि ६ – वार्षिक विकास कार्यक्रम ४१

अनुसूचि ७ – वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन योजना ५४

बालमैत्री स्थानीय शासन रणनीति तथा कार्यविधि ७६

स्थानीय तहको आर्थिक ऐन ८७

खण्ड १ परिचय :

१.१ सन्दकपुर गाउँपालिकाको परिचय :

इलाम जिल्लाको उत्तरी क्षेत्रमा अवस्थित सन्दकपुर गाउँपालिका साविकका माईमझुवा, सुलुवुङ्ग, मावु, जमुना गाविसहरु र माईपोखरी गाविसको ४ देखि ९ सम्मका वडा मिलाएर बनाइएकोछ। भारतीय सिमावर्ती वजारहरुसँग व्यपारिक पहुँच रहेको यस गाउँपालिका पर्यटन विकासको संभावन रहेको स्थानीय तह हो। साविकका ४२ वडाहरुको जनसंख्या र भूगोललाई आधार वनाएर पाँच वटा वडामा विभाजन गरिएको छ।

देशमा कूल ७५३ स्थानीय निकाय मध्ये सन्दकपुर गाउँपालिका जनसंख्याको हिसावले १३३ औ सानो स्थानीय तह हो भने क्षेत्रफलको आधारमा ४७७ औ सानो स्थानीय निकाय हो। कृषि तथा पशुपालन, वैदेशिक रोजगार तथा जडिवुटिको संकलन यहाँका मानिसहरुको प्रमुख व्यवसाय हो। साकेला,उधौली उभौली, दशै तिहार, ल्होसार,मारुनी, संगेनी,बालन,हाकपारे केलाङ्ग,चण्डी नाच,हुर्रानाच,क्रिसमस आदी यस क्षेत्रमा मनाइने प्रमुख चाडपर्वहरु हुन जुन खासगरी राई,लिम्वु वाम्हण,क्षेत्री शेर्पा,सुनुवार ,तामाङ्ग,थामि,गुरुङ्ग,मगर ,दमाइ,कामी, भुजेल र भोटे जस्ता जातजाति तथा विभिन्न धर्मावलम्वीहरुले मनाउने गर्दछन्। धरातलीय आधारमा लेकवेसी रहेको यस गाउँपालिका हावापानी, वनस्पति, जनावर तथा अन्य थुप्रै हिसावले विविधता भएको गाउँपालिका हो। प्रसिद्ध धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थल माईपोखरी यस क्षेत्रमा पर्दछ। चौरी र रेडपाण्डा तथा बिभिन्न लोपउन्मुख चराहरु र ठकठके संरक्षण यस क्षेत्रको थप आकर्षक हो ।

गाउँपालिकाको नामाकरण :

यस गाउँपालिकाको नामाकरणको सम्वन्धमा अनेको किम्वदन्तीहरु छन्। स्थानीय मानिसहरुको आ-आफ्नै भनाईहरु रहेको पाइन्छ। यस गाउँपालिकाको वडा न २ र ४को सिमानामा सन्दकपुर भन्ने स्थान रहेका छ। समुन्द्री सतहबाट ३६३६ मीटरको उचाईमा अवस्थित सन्दकपुर हिमश्रृंखलाहरुको रमणीय अवलोकन, सूर्योदय, प्राकृतिक सुन्दरता र जैविक विविधताको अवलोकनका लागि उतकृष्ट स्थानका रुपमा परिचित रहेको स्थान हो। प्रसिद्ध पर्यटकीय स्थलका रुपमा रहेको स्थान यस गाउँपालिकामा पर्ने भएकाले यस गाउँपालिकालाई पर्यटकीय गन्तव्यका रुपमा परिचत गराई विकास गर्न सन्दकपुर नाम राखिएको हो भन्ने भनाई रहेको छ।

पर्यटकीय दृष्टिबाट प्रमुख स्थानमा पर्ने सन्दकपुर भन्ने डाँडाका नामबाट यस गाउँपालिकाको नाम राखिएको छ। नेपाल भारत सिमानामा पर्ने सन्दकपुर भरतीय पर्यटन नक्सामा सन्दक्फूका नामले प्रसिद्ध छ। 'सन्दक्फू' लाप्चा भाषाको शब्द हो जसको अर्थ बिखमा भन्ने हुन्छ। बिखमा उच्च पहाडी भेगमा पाइने एक प्रकारको जरिबुटी हो।

भौगोलिक अवस्थिति

हालको गाउँपालिकाको कार्यालय २७° ००' २६.२०" उत्तरी अक्षांश देखी ८७° ५५.४७' ११" पूर्वी देसान्तरमा अवस्थित छ जुन माईपोखरीको समिपमा रहेको छ भने समुद्र सतहबाट ६९७० फीटमा अवस्थित छ। यस गाउँपालिकाको पूर्वमा भारतसँग सिमाना जोडिएको छ भने पश्चिम, उत्तर र दक्षिणमा क्रमशः इलाम नगरपालिका, पाँचथर जिल्ला र इलाम नगरपालिका र माईजोगमाई गाउँपालिका पर्दछन्। दक्षिण पश्चिममा मेची राजमार्ग समिपमा रहेको यस गाँउपालिकाको पूर्वी भागमा निर्माणाधीन सीमा सडक पर्दछ। समुद्र सतहबाट औषत ९०० देखी ३६३६ मिटरको उचाईमा फैलिएको यस गाउँपालिकामा विविध हावापानी पाइन्छ।

क्षेत्रफल

जिल्लाको कूल १७०६ वर्ग कि.मी क्षेत्रफल मध्ये १५६.०१ वर्ग कि.मी यस गाउँपालिकाले ओगटेको छ। पछिल्लो राजनैतिक विभाजनका आधारमा कूल ७५३ स्थानीय तहहरुमध्ये क्षेत्रफलको आधारमा यो गाउँपालिका ४७७ औ सानो स्थानीय तह हो भने गाउँपालिकाहरु मध्ये जनसंख्याको आधारमा १३३ औ सानो स्थानमा पर्दछ। इलाम जिल्लामा रहेका दशवटा स्थानीय तह मध्ये यो छैटौ स्थानमा रहेको छ।

२. भौगोलिक स्वरुप :

इलाम जिल्लाको उत्तर पूर्वी भागमा अवस्थित यो गाउँपालिका महाभारत श्रृंखलामा अवस्थित रहेको छ। भू वनावनका हिसावले जमिन भिरालो रहेको छ। धरातलीय विविधता भएकाले वाह्रै महिना एकैनासको हावापानी पाइदैन। हिउदमा माथिल्लो भाग निकै चिसो हुने तथा दक्षिणी क्षेत्रमा न्यानो हावापानी पाइन्छ। उत्तर तर्फ भंञ्जाङ्गहरु, भिराला जमिनहरु रहेका छन् भने जमुना, सुलुवङ्गको टारी गैरीगाउँ जस्ता स्थानहरुमा फाटिला टारहरु रहेका छन्। भौगोलिक स्वरुपमा विविधता भएकौ कारण उत्तर तिर खासगरी टुण्डा वनस्पतिहरु, धुपिसल्ला , लेम्चोङ,सतुवा, विखमा ,पाँचऔला, हड्चुर ,पाखनबेत ,यार्चागुम्वा ,चमेली,ओखेआलु, बुढीओखती,चिङ्गफीग,खानक्पा टिमुर ,चिराइतो ,लौटसल्ला ,विभिन्न प्रजातिका लालीगुराँस सुनाखरी तथा अन्य औषधी दुर्लभ वनस्पितिहरु प्रचुर मात्रा पाइन्छ भने दक्षिणी भागमा मूलत होचो र खोला किनार टारहरु, औषत समशितोष्ण हावापानी रहेको हुनाले चिलाउने उतिस ,मलातो जस्ता विरुवाहरु को वाहुल्यता रहेको छ।

१.२ विद्यामान अवस्थाको समिक्षा :

१.२.१ सवलपक्ष :

सन्दकपुर गाउँपालिका इलाम जिल्लामै धेरै र महत्वपूर्ण पर्यटकीय गन्तव्यहरु रहेको क्षेत्र हो। यो क्षेत्र खासगरी पर्यापर्यटनका लागि चर्चित छ। दृश्यावलोकन, पुतली, चराचुरुङ्गी ,काडेभ्याकुर,रेडपाण्डा,थार

,घोरल,बनेल,बाधभालु ,ठकठके ,विभिन्न जातका पुतलीहरु,भिरमौरी तथा वन्य जन्तु अवलोकन, पैदल यात्रा आदिका लागि यो क्षेत्र चर्चित रहँदै आएको छ । यही क्षेत्रमा धार्मिक तथा ऐतिहासिक रमणीय पोखरीहरु रहेका छन् । यस गाउँपालिकाको पूर्वी सीमाना भारतको पर्यटकीय क्षेत्रसंग जोडिने भएकाले पनि यस क्षेत्रमा पर्यटन विकासको ठूलो सम्भावना छ ।

सन्दकपुरः

समुन्द्री सतहबाट ३६३६ मीटरको उचाईमा अवस्थित इलाम जिल्लाकै सबै भन्दा अग्लो स्थानमा रहेको यस पर्यटकिय क्षेत्र र भारतको गंगासागरसंग जोडिने प्रसीद्ध कन्काई माईको उद्‌गम स्थल हो । इलाम र भारतको दार्जिलिङ्ग जिल्लाको सिमानामा अवस्थित सन्दकपुर नेपाल, भारत र नेपालका दर्जन बढी हिमश्रृंखलाहरुको रमणीय अवलोकन, सूर्योदय, प्राकृतिक सुन्दरता र जैविक विविधताको अवलोकनका लागि उतकृष्ट स्थानका रुपमा परिचित रहेकोछ । विगतमा भारतीय तथा तेस्रो मुलुकका पर्यटकहरुका लागि आकर्षक गन्तब्यका रुपमा रहेको यस स्थानमा भारतीय सिमावर्ती क्षेत्रबाट पक्की सडक यातायातको सुविधा रहेको छ । यता माबु, कालपोखरी, विखे भञ्ज्याङ्ग हुदै सन्दकपुरसम्म कच्ची सडक यातायातको सुविधा छ । साथै माइमझुवाको बुधवारे,खोर्सानि कालापानी श्रीयाङ्गजी कालपोखरी र साविक माइमझुवा गाविसको बुधबारे, गोरुवाले भञ्ज्याङ्ग हुदै सन्दकपुरसम्म पुग्ने मोटरबाटो पनि निर्माणाधीन छ । सन्दकपुरमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरुलाई लक्षित गरी नेपाल र भारत तर्फ आधारभूत सुविधा सहितका होटलहरु सञ्चालनमा रहेकाछन् । सन्दकपुर देखि २ किलोमीटर पश्चिममा अवस्थित आहालडाँडा पनि प्राकृतिक दृश्यावलोकनका लागि रमणीय स्थान रहेकोछ ।

विभिन्न पोखरी, झर्ना, धप्पर लगायतका दृश्यावलोकनका लागि उत्कृष्ट स्थलहरु समेत रहेकाछन् । यसका साथै माइमझुवा मा अवस्थित फुस्रेपोखरी अर्को रमणीय स्थलका रुपमा रहेको छ । माइमझुवामा राई तथा गुरुङ्गजातीको संस्कृति र परम्पराको समेत अवलोकन गर्न सकिन्छ । बसोबासका लागि होमस्टे तथा ग्रामीणबजार बुधबारे हटियामा सामान्य होटलहरु रहेकाछन् । छिन्तापुसम्म जानका लागि माइपोखरी हुँदै माइमझुवाको बुधबारे गोरुवालेसम्म गाडीमा गएर दुई घण्टाको पैदल मार्गको प्रयोग गर्न सकिन्छ । माइपोखरीबाट सिधै पैदल जान समेत सकिन्छ भने माइमझुवाको शेर्पेगाउँ हुँदै पनि पैदल ५ घण्टामा छिन्टापु पुग्न सकिन्छ । मेची राजमार्गमा पर्ने इलाम नगरपालिकाको बिब्ल्याँटे बजारबाट सन्दकपुर गाउँपालिकातर्फको सडक छुटिन्छ । यो सडक माईपोखरी हुँदै माईमझुवातर्फ बढ्दछ ।

टोड्के झरनाः

सन्दकपुर गाउँपालिका वाड नं २ (साविकको माइमझुवा गाविसको वडा नं. ३ मा) रहेको, समुन्द्री सतहबाट १६०० मीटर उचाईमा अवस्थित टोड्के झर्ना ८५ मीटर अग्लो छ । माइखोला भन्दा करीव ४० मीटर पश्चिममा रहेको यो झर्ना नेपालकै दोस्रो अग्लो झर्ना हो । झर्नाको अवलोकनका लागि सयौं

आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरु वर्षेनी यहाँ आँउने गर्दछन् । जंगलका माभमा पहराका वीचबाट भर्ने यो भर्ना निकै रमणीय पर्यटकीय गन्तब्यका रुपमा परिचित रहेकोछ ।

माईपोखरी:

जिल्ला सदरमुकाम इलाम बजारबाट करीव १८ किलोमिटर उत्तरमा रहेको सन्दकपुर गाउँपालिका वाड नं १ र ३ को सीमानामा पर्ने माइपोखरी नेपालकै एक आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्य, धार्मिक आस्थाको केन्द्र र जैविक विविधताले धनी क्षेत्रका रुपमा रहेकोछ। माइपोखरी क्षेत्र इलाम जिल्लाको पर्यटकीय पर्यायका रुपमा रहँदै आएकोछ । यस क्षेत्रको प्रमुख आकर्षण माइपोखरीलाई सन् २००८ मा विश्व रामसार सूची अर्न्तगत सूचिकृत गरी नेपालको नवौं र मध्यपहाडी क्षेत्रको पहिलो रामसार क्षेत्र घोषणा गरे पछि यसको विश्वव्यापी पहिचान समेत स्थापित भैसकेकोछ । नौवटा कुनामा फैलिएको माइपोखरीलाई प्रकृतिको सुन्दर सिर्जनाका रुपमा लिइने गरिन्छ । माइपोखरीको नामाकरणमा माई अर्थात् आमा जोडिएकाले पनि यसको महत्व दर्साउँछ ।

माईपोखरीलाई साक्षात देवीका रुपमा मानिन्छ । तर बलिप्रथा भने निषेध रहेकोछ । मनोकामना पूर्ण होस् भनेर भाकल गर्ने र परेवा उडाउने प्रचलन रहेकोछ । धार्मिक आस्थाको केन्द्र रहेको यस क्षेत्रका बारेमा अनगिन्ति किम्बदन्तीहरु रहेकाछन् । माइपोखरीको इतिवृत्तमा टंक सुवेदीले लेख्नु भएको लेखका अनुसार मरुत राजाले यस ठाँउमा आएर नौवटा कुनामा नौवटै मन्दिर बनाई नवदुर्गाको पुजा गरी सो पुजा विसर्जन पश्चात पुजा स्थान सुरक्षित होस् भनी गंङ्गाजीको आराधना गर्दा जल उत्पन्न भएको जनश्रुति रहेकोछ । कुनै समयमा पोखरी वरिपरिका रुख विरुवाबाट पोखरीमा खसेका पातपतिङ्गरहरु चराचुरुङ्गीहरुले टिपेर बाहिर फ्याँक्ने गरेको कुराहरु सुन्न पाइन्छ । कुनै समयमा पोखरीमा पञ्चैबाजा, शंखघण्ट बज्ने गरेको र हाल पनि पोखरीबाट आकस्मत अनौठो ज्योति निस्कने र तुरुन्तै लोप हुने गरेको रहस्य स्थानीयबासीहरु व्यक्त गर्दछन् । द्वापार युगको अन्त्यमा पाँच पाण्डवहरु वनबास रहनेक्रममा बराहक्षेत्र, अर्जुनधारा हुदै माइपोखरीसम्म आई फर्किएको जनश्रुति समेत पाइन्छ । यसै गरी राजा मारुतका साथमा उनकी ‘इला’ नाम गरेकी छोरी पनि आएकी थिइन् र उनै ‘इला’ बाट यस जिल्लाको नाम नै इलाम रहन गएको हो भन्ने जनश्रुति समेत रहेकोछ । माइपोखरीलाई हिन्दु, बौद्ध र किराँत मुन्धुम धर्मको आस्थाका रुपमा लिइन्छ । साथै हिन्दुधर्माअन्तर्गतका पुरणहरुमा यस पोखरीको वारेमा व्याख्या गरेको पाइन्छ । माइपोखरी परिसरमा सत्यधुनी आश्रम, निर्मल माइआश्रम, टाँसी छोलिङ्ग गुम्बा, शिवालय, सरस्वती मन्दिर तथा भगवती मन्दिर रहेकाछन् । वैशाखे पुर्णिमा र ठुली एकादशीका दिन माइपोखरीमा विशेष पुजा अर्चना र मेला लाग्ने प्रचलन रहेकोछ । धार्मिक तथा सांस्कृतिक विविधताले धनी यस क्षेत्रका समुदायको माइपोखरी प्रतिको आस्था भने समान रहेकोछ। सबैधर्म संस्कृतिको संगम रहेको माइपोखरीले सिंगो इलामको

सास्कृतिक सम्भयताको प्रतिविम्बित गर्ने कुरा सहप्राध्यापक युद्धप्रसाद वैद्यले माइपोखरीको इतिवृत्त नामक पुस्तक भित्र आफ्नो लेखमा उल्लेख गर्नु भएकोछ ।

माईपोखरी क्षेत्र जैविक विविधताका दृष्टिले समेत उत्तिकै महत्वपूर्ण रहेकोछ । यस क्षेत्रमा ४ प्रजातीका लालीगुँरास, ३ प्रजातीका चाप, कटुस, लौठ सल्ला, भद्रासे, सल्ला, १६ प्रजातीका सुनाखरी, ६२ प्रजातीका जडिबुटी सहित ३०० प्रजातीका फुलफुल्ने र नेपालमा मात्र पाइने गलैचे झ्याँउ (Sphagnum Nepalense), लेउ, उन्यू, लगायतका वनस्पति पाइन्छन् । लोपोन्मुख पानीगोहोरो (Crocodile Salamander), लोखर्के, ओत, भ्यागुत्ता, पाहा, चमेरो, मृग, सर्प लगायत १२ प्रजातीका जलचर, ६ प्रजातीका उभयचर, ३ प्रजातीका माछा, १४ प्रजातीका स्तनधारी र २०० भन्दा बढी प्रजातीका चराचुरुङ्गीहरु रहेकाछन् ।

माईपोखरीमा खास गरी तीन थरिका पर्यटकहरु आउने गर्दछन् । पहिलो धार्मिक आस्थाका आधारमा आउने, दोस्रो यहाँको प्राकृतिक सुन्दरता र सम्पदाको अवलोकन गर्न आउने र तेश्रो यहाँको सामाजिक, आर्थिक, साँस्कृतिक, तथा वातावरणीय पक्षको अध्ययन अनुसन्धान, संरक्षण र विकासमा लागि पर्ने मानिसहरु रहेका छन् । इलामको उत्तरी क्षेत्र प्रवेशको लागि एउटा सजिलो मार्ग भएका कारण समेत यस क्षेत्रमा पर्यटकहरु धेरै संख्यामा वर्षै भरि आउने गर्दछन् । यातायातको सुविधाले समेत यस क्षेत्रमा आउने जाने पर्यटकहरुलाई सजिलो भएकोछ । जिल्लाका अन्य गन्तब्यहरुसँग यसको सम्पर्क र सञ्जाल बनाउन सके आगामी दिनमा यस क्षेत्रको पर्यटकीय विकासमा थप टेवा पुग्ने देखिन्छ ।

हाँगेथामः

सन्दकपुर गाउँपालिका वाड नं ५ जमुनामा समुन्द्री सतहबाट २१७० मिटर उचाईमा अवस्थित हाँगेथाम प्रकृतिप्रेमी, संरक्षणकर्मी र पर्यटकहरुका लागि आकर्षक गन्तव्य हो । हाँगेथाम क्षेत्र प्राकृतिक सम्पदा, जैविक विविधता, आकर्षक भूपरिदृश्य, धार्मिक तथा पर्यटकीय दृष्टिले इलाम जिल्लाको उत्कृष्ट गन्तव्य पनि रहेकोछ । स्वच्छ चिसो हावापनी, छिनछिनमा परिवर्तन हुने मौसम, भुइँ कुहिरोको सेताम्य दृश्य, चराचुरुङ्गीहरुको चिरविर आवाज, घना वनजंगल र इलाम जिल्लाका अधिकांश भागका दृश्यहरु देखिने यस क्षेत्रमा पुग्ने जोकोहिको मन आनन्दित हुन्छ । विश्वमै दुर्लभ मानिएको हाब्रे (रेडपाण्डा), थार, ध्वाँसे चितुवा, कालो भालु, चरीबाघ, राजपंखी, ठकठके लगायतका वन्यजन्तु, काँडेभ्याकुर, मुनाल, चिल, पानीहाँस लगायत मौसम अनुसार टाढाटाढाबाट बसाई सरी आउने चराचुरुङ्गीहरु (Migratory Birds), र लालीगुँरास, चाँप, लौठसल्ला, सुनाखरी, चिराइतो, बान्टे, बज्राँठ, कटुस, लगायत धेरै जडिबुटीहरु यस क्षेत्रमा पाइन्छन् । चरा अवलोकनका लागि यो क्षेत्र विश्वमै प्रसिद्ध रहेको संरक्षणका पुस्तकहरुमा पढ्न पाइन्छ । जैविक विविधता सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र अवलोकनका लागि विभिन्न देशहरुबाट मानिसहरु यस क्षेत्रमा आउने गरेकाछन् ।

हाँगेथाम क्षेत्रको धार्मिक र साँस्कृतिक महत्व पनि उत्तिकै रहेकोछ । हिन्दु, बौद्ध, र किराँत समुदायले यस क्षेत्रलाई विशेष धार्मिक आस्थाले हेर्ने गरेकाछन् । नागपुजा, ल्होसारपर्वको अवसरमा विशेष पुजाआजा र भाकल गर्ने परम्परा रहँदै आएकोछ । यस बाहेक जैविक विविधताको अध्ययन, अनुसन्धान र अवलोकन, पिकनिक, प्राकृतिक दृश्यावलोकन, स्थानीय संस्कृति, परम्परा र रहनसहनको अवलोकनका लागि आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरु यहाँ आउने गरेकाछन् । हाँगेथाम क्षेत्रमा शेर्पा, राई गुरुङ्ग र तामाङ्ग समुदायको सानोबस्ती रहेको छ । यहाँ ग्रामीण रहनसहनको भरपुर आनन्द लिन सकिन्छ । इलाम सदरमुकाम नजीकै रहेको विब्ल्याँटे बजारबाट मोटरचडी जमुनाको हाँगेथाम पुग्न सकिन्छ । हाँगेथामबाट भारततर्फको सिमावर्ती क्षेत्र कैयाँकट्टा, गैरीबास, जौबारी हुदै सन्दकपुरको मनोरम दृष्यको अवलोकन गर्न जान सकिन्छ ।

चोयाटार सामुदायिक वन :

सन्दकपुर गाउँपालिका वाड न. ५ जमुनामा अवस्थित चोयाटार सामुदायिक वन विश्वकै दुर्लभ वन्यजन्तु रेडपाण्डाको संरक्षण र ग्रामीण पर्यटनको प्रारम्भसँगै भर्खरै विकशित हुदै गएको पर्यटकीय स्थल रहेको छ । स्थानीय समुदायले यस वन क्षेत्रमा रेडपाण्डाको बासस्थान संरक्षण गरी आगन्तुक आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरुको लागि रेडपाण्डा अवलोकन गर्ने व्यवस्था मिलाएकोछ । मालिङ्गाको भण्डार रहेको यस स्थानमा , स्थानीय स्तरमा होमस्टे प्रणालीको व्यवस्था गरेकोछ । चोयाटार पुग्नका लागि इलाम सदरमुकाम नजीकैको विब्ल्याँटे बजारबाट सडकयातायातको माध्यमले जमुनाको बुधबारे बजार हुदै इङ्ला चोयाटार पुग्न सकिन्छ ।

जौबारी, तुम्लिङ्ग र मेग्मा :

सन्दकपुर गाउँपालिका वाड न. ५ जमुनाको पूवोत्तर भेगमा अवस्थित जौबारी सिमावर्ती व्यापारिक थलो र पर्यटकीय स्थल हो । इलाम जिल्लाका विभिन्न प्राकृतिक स्थानहरुको दृश्यावलोकन, सगरमाथा, कञ्चनजंघा लगायतका हिमश्रृंखलाहरुको दृश्यावलोकन तथा शेर्पा, भोटिया रहनसहन र संस्कृतिको अवलोकनका लागि जौबारी परिचित रहेकोछ । जौबारीबाट ४ किलोमिटर दक्षिणको भारतीय सिमावर्ती क्षेत्रमा अर्को सानो वस्ती तुम्लिङ्ग र त्यसभन्दा २ किलोमिटर दक्षिणमा मेग्मा अवस्थित रहेकोछ । यस क्षेत्रमा सिमावर्ती ट्रेकिङ (Boarder Trekking), नेपाल तथा भारतीय क्षेत्रको दृश्यावलोकन, सिंहलिला नेशनल पार्कको अवलोकन प्रमुख आकर्षणका रुपमा रहेकाछन् । खास गरी भारतीय भूमि हुँदै सन्दकपुर आउने भारतीय तथा तेश्रोमुलुकका पर्यटकहरु यहि मार्ग भएर जाने हुदाँ दिनहुँजसो यस क्षेत्रमा पर्यटकहरुको चहलपहल भइरहन्छ । पर्यटकहरुका लागि खान तथा बस्नको आधारभूत सुविधा सम्पन्न होटहरु यस क्षेत्रमा रहेकाछन् । इलाम सदरमुकामबाट नयाँबजार थुम्के हुदै वा पशुपतिनगर गोर्खे लामिधुरा हुँदै यी स्थानहरुसम्म मोटरबाट या पैदलयात्रा गरी पुग्न सकिन्छ । जौबारीमा नेपाल सरकारको आलु अनुसन्धान केन्द्र रहेको छ । जसमा १३६ जातिका आलुहरु उत्पादन गरी राम्रो कृषि उत्पादनको परिचय दिइरहेको छ ।

माबुथाम :

सन्दकपुर गाउँपालिका वाड नं. ४ माबुमा अवस्थित माबुथाम र आसपासका क्षेत्रहरु पर्यटकीय दृष्टिले निकै रमणीय क्षेत्रका रुपमा रहेका छन् । यस क्षेत्रमा रहेको बौद्ध समुदायको साधना केन्द्र डुख्याङ गुफा, बौद्ध गुम्बा, रमिते ढुङ्गा,चमेरे गुफा, माबुथाम, बालागुरु गुफा, दोबाटे, लालबास सिमसार क्षेत्र, विश्वकै दुर्लभ वन्यजन्तु रेडपाण्डा पाइने स्थान हो । भारतीय सिमावर्ती क्षेत्र, कालपोखरी र बिखेभञ्ज्याङ्ग पर्यटकीय आकर्षणका क्षेत्रहरु हुन् । यस स्थानबाट नजीकै रहेको अर्को पर्यटकीय गन्तब्य सन्दकपुर समेत जान सकिन्छ । प्राकृतिक दृश्यावलोकन, जैविक विविधता अवलोकन तथा ग्रामीण रहनसहनको अध्ययनका लागि यो क्षेत्र महत्वपुर्ण रहेकोछ । मेची राजमार्गको विर्ल्याँटे, सुलुबुङ्ग, माइखोला, सोमबारे बजार हुदै जीपबाट लगभग ३ घण्टाको यात्रामा माबुथाम पुग्न सकिन्छ । यस भेगमा पर्यटकहरुका लागि सिमित संख्यामा होटल र होमस्टेहरु सञ्चालित रहेकाछन् ।

चन्द्रपाल थेवे धाप पोखरीः

जमुनामा अवस्थित सिमासार क्षेत्रमा बाँध बानी बनाइएको यो जलाशय इलामको सबैभन्दा ठूलो जलाशय हो । यसको निर्माण २०७१ सालबाट शुरु भएको हो । यो करिब ५० रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । धेरै प्राकृतिक पर्यटकीय उपज भएको इलाममा यो मुख्य मानव निर्मित पर्यटकीय उपज हो । यो जलाशयको निर्माणसंगै हरेक नयाँ बर्षको पहिलो दिन यहाँ विशेष मनोरञ्नात्मक कार्यक्रम गर्न थालिएको छ ।

समग्रमा हेर्दा पर्यटकिय स्थलहरुको उद्गम भुमि, विभिन्न किसिमको हावापानी, सस्कृति, भेषभुषा, रितिरिवाज,भाषा,जातजाति वसोवास गरेको भुमि हो भने अनेकौ जडिवुटीले भरिएको वन क्षेत्र चार वटा जलविधुत आयोजनाको मुहान रहेको साथै अनन्त विकासका संभावनाहरुलाई थेगिरहने अवसर यस गाउँपालिकाले पाएको छ ।

१.२.२ कमजोर पक्ष :

हाम्रो गाउँपालिकामा भएको प्राकृतिक स्रोत साधनको सही सदुपयोग गर्न नसक्नु । जल,जमिन, जंगल , जनशक्तीको सहिठाउँमा सही तरीकाले सदुपयोग नगरीनु । आफनो सस्कृती ,भाषा , भेषभुषा र भोजनलाई अनुकरण नर्गनु । हामीसंग रहेका सन्दकपुर, टोड्के झरना, माईपोखरी, हाँगेथाम , चोयाटार सामुदायीक वन , जौवारी तुम्लीङ्ग मेग्मा, मावुथाम र चन्द्रपाल थेवे धाप पोखरी,छिनटापु,चमेरेगुफा,भाल्जुरे पानी,हाडी दह,विखे भन्ज्याङ्ग जस्ता पर्यटक गन्तव्यका डायमण्डहरुलाई दुनियाको अगाडि चिनाउन नसक्नु । उक्त डायमण्डलाई चुम्न जाने वाटो र पर्यटन उद्योगका पुर्वाधारको विकास नहुनु, " हामीले, हाम्रो लागि ,हामिले नै गर्नु पर्छ" भन्ने भावनाको कमि नै यस गाउँपालिकाको कम्जोर पक्ष हो ।

१.२.३ अवसर

- माइपोखरी धार्मिक, पर्यटकीय तथा जैविक विविधताको महत्वपूर्ण स्थल रहेकाले मध्य पहाडी क्षेत्रको पहिलो सिमसार क्षेत्रको रुपमा घोषित हुनु ।
- पर्यटकीय, धार्मिक तथा जैविक विविधताको प्रसस्त सम्भावना भएकोले यसको समुचित सदुपयोग गरि आय आर्जनको वढाउन सकिने ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा धार्मिक, सामुदायिक र निजीवनहरु प्रसस्त भएकोले यसको सदुपयोग गरि व्यक्तिगत र सामाजिक आय आर्जन गर्न सकिने ।
- गाउँपालिकाको अधिकांस क्षेत्रमा विभिन्न जडिबुटि, लोक्ता, लोठ सल्ला, चिराइतो लगायतका जडिबुटि तथा विभिन्न फुल प्रजातिका अर्किड, लागिगुराँस, चाँप जस्ता लोपोन्मुख बनस्पती र जडिबुटि पाइने हुनाले यसको संरक्षण सम्बर्द्धन र प्रचार प्रसार गरि आय आर्जन बृद्धि गर्न सकिने ।
- व्यावसायिक कृषि तथा पशुपालनको माध्यमवाट दुधजन्य, मासुजन्य र कृषिजन्य बस्तुको उत्पादन गरी आन्तरिक र वाह्य बजारमा वजारीकरण गर्न सके उत्पादक तथा व्यवसायिक कृषकहरुलाई समेत आर्थिक लाभ हासिल गर्न सहयोगी हुने ।
- यस गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका पर्यटकिय क्षेत्रहरु माइपोखरी, सन्दकपुर, टोड्के झरना, माबुथाम, हाँगेथाम, धापपोखरी, छिन्तापु जस्ता पर्यटकिय गन्तब्यहरुको सुधार र संरक्षणगरि आन्तरिक र बाह्य पर्यटकका लागि धुम्ने र रम्ने ठाउँको रुपमा विकास गरि स्वरोजगार र आर्थिक आर्जनको अवसर सृजना गर्न सकिने ।
- विश्वमा दुर्लभ काडेभ्याकुर, रेडपाण्डा, ठकठके लगायत अति लोपोन्मुख बन्यजन्तु तथा पंक्षिहरु समेत यस क्षेत्रमा पाइने हुँदा यसको प्रचार प्रसारमा र समन्वय गरि पर्यटक भित्राउने खालका गतिविधि संचालन गर्न सकिने ।
- जिल्लाकै प्रसिद्ध माइखोला यसै गाउँपालिकावाट बग्ने भएकाले यसको प्रयोगवाट लघु तथा ठुला जलविद्युत आयोजनाहरु संचालन गरी गाउँपालिका आत्मनिर्भर बनाउन सकिने ।
- गाउँपालिकाको उतरि भेगमा खुल्ला चरिचरनको क्षेत्र भएकाले व्यवसायिक पशुपालन गर्नको लागि उपयुक्त वातावरण भएकाले यसको प्रयोग र विकास गर्न सकिने ।
- यस क्षेत्रको अधिकांस डाडाँकाडा चियाले ढाकेको हुनाले यसको उत्पादन तथा बजारीकरणका लागि स्थानिय पहल गरि वाह्य वजारहरुमा चियाको बजार विस्तार गर्ने अवसर रहेको छ ।

- इलाम र पाँचथरको सिमावर्ति क्षेत्र छिन्टापुमा प्याराग्लाइडीङको सम्भावना देखिएकोले यसको अध्ययन गरी संचालनका लागि पहल गर्न सकिने ।
- गाउँपालीका क्षेत्रका अधिकांश यूवाहरु अन्यत्र पलायन हुने विगतदेखिको समस्या न्यूनिकरणका लागि युवा लक्षित स्वरोजगारमुलक तालिम, शिपमुलक तालिम र लगानिमैत्री वातावरणको सृजना गरि काठजन्य उधोग, कृर्षिजन्य उधोग, पशुजन्य उधोगहरुको स्थापना गरि रोजगार र आर्थिक विकास गर्न सकिन्छ ।
- विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जाको प्रयोगका लागि स्थानियलाई प्रोत्साहन गर्ने र सो सम्वन्धि क्रियाकलापहरु संचालन गर्न सकिने जसवाट बनमाथि बड्दो चाप घटाउन सहयोग प्रदान गर्ने छ ।
- लेम्चोङ्ग, तितेपातिको बाष्पीकरणवाट तेल उत्पादन गर्ने , सीस्नोको प्रशोधन ,अल्लोकपडा उत्पादन,नेपाली कागजको उत्पादनको प्रचुर संभावना रहेकोछ ।

१.२.४ चुनौति :

- स्थानीय समुदाय, सरकारी स्थानीय तथा जिल्ला स्तरीय विषयगत निकाय तथा गैर सरकारी संस्थाहरुको विच समन्वय, सहकार्य र सहअस्तित्वको कमि हुनु ।
- गाउँपालीका क्षेत्रमा प्राविधिक मानवीय जनशक्तिको उपलब्धतामा कमी हुनु ।
- भौतिक विकासका लागि असन्तुलित भौगोलिक अवस्था हुनु ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेको र उत्पादित बौद्धिक मानविय जनशक्ति वाहिरिनु ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा यातायातको सहज पहुँच नभएकाले उत्पादित कृषिउपजको वजारीकरण गर्न नसक्नु ।
- विधमान धार्मिक तथा प्राकृतिक पर्यटकिय स्थल जोड्ने सड्क स्तरउन्नती नहुनु तथा पर्यटन प्रर्वद्धन सम्वन्धि कार्यक्रमहरु संचालन गर्न नसक्नु ।
- लोप हुन लागेका स्थानिय भाषा, संस्कृति, भेषभुषा संरक्षणका लागि सास्कृतिक संग्राहालय निर्माण सहित संरक्षण गर्न नसक्नु ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा एक देखी अर्को वडामा जानका लागि स्थानिय खोलाहरुमा झोलुङ्गे तथा मोटरेवल पुलको विकास गर्न नसकिएकाले एक देखि अर्को वडामा आवत जावत गर्नका लागि असहज हुनु ।
- परम्परागत रुपले गरिने खेति बालि प्रणालिमा आधुनिकिकरणको विकास र प्रविधि प्रयोग गरी छिटो र धेरै आम्दानि गर्ने खालका खेतिवालि गर्ने परिपाटिको विकास गर्न नसक्नु ।

- सन्दकपुर गाउँपालिका पशुपालनका लागि जिल्लाकै उत्कृष्ठ ठाउँ भएकाले परम्परादेखि पाल्दै आएका चौरी, गाई लगायतका पशुहरुको संरक्षण सहित उन्नत जातका पशुपालन व्यवसायको प्रर्वद्धन गरी स्थानिय स्तरमै रोजगारको अवसर सृजना गर्न नसक्नु ।
- गाउँपालिका आर्थिक हिसावले समुन्नत छ यहाँका अधिकांश यूवाहरु वैदेशिक रोजगार तथा बैदेशिक सुरक्षा निकायमा कार्यरत रहेकोले आर्थिक हिसावले सम्मुन्नत समुदाय छ । तर पनि पुंजिपरिचालनको उपयुक्त संयन्त्र र वातावरण नभएकाले बसाइ सराइलाई रोकी पुंजि तथा जनशक्ती पलायनलाई रोक्न नसक्नु ।
- स्वास्थ्य केन्द्र/चौकीहरुको क्षमता विकास तथा दक्ष प्राविधिक जनशक्तिको नियमित उपलब्ध हुन नसक्नु साथै प्रसूती सेवा संचालन गर्न नसक्नाले माहिला तथा वालवालिकाहरुको अकालमा ज्यान जान सक्ने खतरा समेत भएकाले यस विषयमा सम्वन्धित निकायले चासो दिन नसक्नु ।
- गाउँपालिका क्षेत्रको विकासका लागि योजनाहरुको प्राथमिकिकरण नगरि विकास योजना अगाडी बढाउने पद्धतिले विकासमा निश्कृय सहभागीता हुनु ।
- जलवायू परिवर्तनको असरले कृर्षि तथा पशुपालन क्षेत्रमा परेको असर न्यूनिकरणकालागि पहल कदमी नहुनु ।
- किटनासक औषधीको प्रयोगले पर्यावरणमा प्रतिकुल प्रभाव परेको छ, यसको प्रयोग न्यूनिकरण गरि अर्गानिक खेति प्रणाली सम्वन्धि क्रियाकलापहरु संचालन गर्न नसक्नु ।
- फोरमैला व्यवस्थापनका लागि डम्पिङ साइडको अभाव रहेको छ भने सरसफाई सम्वन्धि योजना निर्माण हुन नसक्नु ।
- सार्वजनिक शौचालयको निर्माण साथै सरसफाइका लागि आवस्यक जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्न नसक्नु ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा पाइने चिराइटो, सिस्नु, लोक्ता, मझिटो जस्ता छिटो आम्दानी दिने जडिबुटि खेति प्रति स्थानियलाई प्रोत्साहन गर्ने खालका क्रियाकलाप तथा कार्यक्रमहरु संचालन गर्न नसक्नु ।
- किवी,अलैची,अदुवा,भुँइस्याउ,अकवारे खुर्सानी,डेरी उद्योग, तरकारी खेती, चिया खेती, साथै जडिवुटी खेती प्रोत्साहन गर्न नसकेको ।

पश्चिममा संस्कृतिको प्रभावका कारण मानिसहरुको परम्परादेखि खादै आएका खाद्यबस्तुहरु र परम्परागत पोषाकहरु विस्थापित हुने अवस्थामा छन यिनिहरुको संरक्षणका लागी मानिसहरुको बानि परिवर्तन गर्ने खालका कार्यक्रमहरु संचालन गर्न नसक्नु ।

१.३ बार्षिक नीति , बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाको लागि अवलम्वन गरिएको पद्धति :

नेपाली जनताले लामो समय देखि परिवर्तनको निम्ति गरेको गौरवपूर्ण आन्दोलनको परिमाण पछि भएको स्थानीय तहको निवार्चन पश्चातः सवैको इच्छा चाहाना र रुचीलाई सम्वोधन गर्नु निश्चय नै चुनौतीपुर्ण कार्य थियो । हाल पनि त्यस्ता समस्याहरु रहेकै छन् । स्थानीय तहले वनाउनु पर्ने विभिन्न कानुनहरु पूर्ण हुन सकेका छैनन् । हाल गाउँपालिकामा भएको स्रोत र साधनको अनुपातमा जनताको धेरै भन्दा धेरै आवश्यकताहरु कुण्ठित नै रहेका छन् । यस्तो परिस्थितीमा गाउँपालिकाले वजेट नीति तथा कार्यक्रम ल्याउनु पक्कै पनि चुनौतिपुर्ण कार्य हो तर पनि वनेको कानुन नियम, विगतको अभ्यास, जनताको आवश्यकता, वडा तहबाट सिफारिस भइ आएका आधारमा नीति तथा कार्यक्रमहरु पेश गरिएको छ । पेश गरिएको नीति तथा कार्यक्रम व्यापक सल्लाह, सुझाव र छलफलवाट अनुमोदन भएकोछ भन्ने विश्वास समेत लिएको छु ।

देशमा भर्खरै राजनैतिक परिवर्तनलाई संस्थागत गर्दै जनताका असिमित आकांक्षा र आवश्यक्तालाई उचित सम्वोधन गरि अघि वढ्नुपर्ने यस घडिमा सन्दकपुर गाउँपालिका इलामले पनि विगतको गाउँसभाले निर्णय गरि कार्यान्वयनका चरणमा रहेका महत्वपुर्ण कार्यहरुलाई निरन्तरता दिँदै र जनताका समसामयिक इच्छा आकांक्षाहरुको पनि सक्दो सम्वोधन गर्ने कोसिस गर्दै लैजाने उद्देश्य राखेको छ ।

यस सन्दकपुर गाउँपालिका शिक्षा, कृषि, पर्यटन, पशुपालन उद्योग व्यापार व्यवसायका लागि प्रचुर सम्भावना वोकेको गाउँपालिका हो । विभिन्न सम्भावना भएता पनि गाउँको आर्थिक श्रोतको मूख्य आधार भनेको कृषि, पशुपालन र पर्यटन नै रहेको छ । विकासका सम्भावना हुंदाहुदै पनि उपलब्ध स्थानीय स्रोत र साधनको अपेक्षित उपयोग गर्न नसकेका कारणबाट जनताको जीवनस्तरमा उल्लेखनीय परिवर्तन हुन सकेको देखिदैन अझ पनि कैयौं क्षेत्र वर्ग तथा समुदायहरूले गाउँपालिकाको पूर्ण अनुभूति गर्न सकिरहेका छैनन् ।

नेपालको संविधान २०७२ मा उल्लेख गरिएका स्थानिय तहको अधिकार क्षेत्र, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीतिहरुलाई आधारको रुपमा लिदै स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ दफा ७१ को उपदफा १ बमोजिम यस गाउँपालिकाको बार्षिक नीति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि निम्न विधि अवलम्वन गरिएको छ ।

- वस्ती स्तरका मागलाई प्राथमिकतामा राख्दै वडा भेला र वार्ड समितिको वैठकवाट स्थानीय स्तरको माग संकलन गरिएको ।
- प्रत्येक वडामा ५ लाख सम्मका साना तिना टुक्रे योजना तथा कार्यक्रमहरु छनौट गर्नुका साथै पूर्वाधार विकास, आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, सार्वजनिक सेवा तथा संस्थागत विकास, महिला शसक्तीकरण तथा नेतृत्व विकास र बातावरण तथा विपद व्यवस्थापनका प्रत्येक वडावाट क्षेत्रगत योजना तथा

कार्यक्रम छनौट गर्न लगाइ प्रत्येक वडाका ५लाख देखि ५० लाख वरावरका वडा तहका योजना तथा कार्यक्रम समावेश गरिएको छ।

- **निर्माणधिन आवधिक योजना निर्माण कार्यशालावाट प्राप्त सरोकारवालाको सुझावलाई समेत आधारमानी गाउँको सोच, लक्ष्य र उदेश्य निर्माण गरिएको छ।**
- **वडा तहवाट प्राप्त आयोजना तथा कार्यक्रमलाई निम्न आधारमा विषयगत समितिहुदै बार्षिक बजेत तथा कार्यक्म तर्जुमा समितिद्धारा आयोजना तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण गर्दे कार्यपालिकामा पेश गरेको र कार्यपालिकामा छलफल गर्दे संशोधन सहित गाउँ सभामा पेश गर्न लागिएको छ।**

१.४ आयोजना प्राथामिकताका आधार :

योजना तर्जुमाका क्रममा प्राथमिकीकरणका आधारहरु निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ।

- गरिवी न्यूनिकरण, रोजगारी सिर्जना र आयआर्जन वृद्धिमा प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने,
- क्रमागत, उत्पादनमूलक र छिटो प्रतिफल दिने (ठूला आयोजनाको हकमा ३ वर्ष भित्र पुरा हुने),
- आन्तरिक राजस्व वृद्धि र परिचालनमा योगदान पुऱ्याउने,
- स्थानीय श्रोत, साधन, श्रम, सीप र प्रविधिमा आधारित,
- जन र लागत सहभागिता अभिवृद्धि गर्ने,
- लैङ्गिक समानता, सामाजिक समावेशीकरणको अभिवृद्धि हुने,
- दिगो विकास, वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापनमा योगदान पुऱ्याउने,
- स्थान विशेषको संस्कृति र पहिचान प्रवर्द्धन गर्ने,
- सेवा प्रवाह, संस्थागत विकास र सुशासनमा योगदान पुऱ्याउने,
- स्थानीय तहले आवश्यक देखेका अन्य विषयहरु

खण्ड २ आ.व. २०७४/७५ आयोजना तथा कार्यक्मको समिक्षा :

२.१ यस सन्दकपुर गाउँपालिकाको प्रथम गाउँसभाले लिएका नीतिहरु सो नीतिका आधारमा बनेका कार्यक्म र योजनाहरु विभिन्न क्षेत्रमा विभाजन गरि कार्य सम्पन्न गरिएका थिए जुन निम्नानुसार तालिकामा राखिएको छ।

विषयगत बजेट विवरण					
सि.न.	क्षेत्र	बजेट	खर्च	प्रगति प्रतिशत	कैफियत
१	आर्थिक विकास	७५,०७,०००	४९,५२,४८२।	६६	
२	सामाजिक विकास क्षेत्र	७,९७,८७,०००	७,३४,१७,३४२।	८५	
३	पुर्वाधार विकास	८,३७,३७,५००	६,८२,६४,०९३।	८१	
४	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	४०,००,०००	३३,६६,८९५।	८४	
५	संस्थागत विकास	९०,५०,०००	६२,६८,०१४।	६९	
६	वितिय व्यवस्थापन	२८,००,०००	११,८८,७९२।	४२	
७	प्रशासनिक खर्च	४,८५,६३,०००	४,०७,८५,२५९।	८२	
	जम्मा	२३,५४,४४,५००	१९,८२,४२,७८७।	८१	

२.२ ग्रैहसरकारी संघसंस्थाहरुवाट सम्पन्न कार्यक्रमको समिक्षा :

यस गाउँपालिकाको वडा नं. १ माईपोखरी , वडा नं.२ माईमझुवा ,वडा नं.३ सुलुवुङ्ग, वडा नं.४ मावु र वडा नं. ५ जमुनामा तत्कालीन गाउँ विकास समिति देखि हालको गाउँपालिका संग समन्वय गरि हेरचाहको लागि उत्प्रेरण कार्यक्रमले साझेदारीमा विभिन्न चरणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरि राखेको छ भने वान हर्ट नेपाल र निहारीकाले पनि जन जागरका कार्यक्रमहरु गरि राखेकोछ । गाउँपालिकामा रहेर धेरै लामो समय देखि उपचार विहिन फरक क्षमताका सेवाग्राहीलाई सुलभ रुपमा सेवा दिई जीवनमा जाँगर र ओठमा हाँसो फीराउन सफल गैह्रसरकारी संस्थाहरुलाई धन्यवाद र श्रृजना गरिएका रोजगारदातालाई कार्यक्रमको फेजआउट पछि कसरी व्यवस्थापन गर्ने , उपलव्धी,लगानी र समस्याको विश्लेषण गरि आगामी दिनमा ग्रैहसरकारीसंघ संस्थासंग संगैकाम गर्ने समिक्षा गरियो ।

खण्ड ३ आगमि आ.व. २०७५/७६ को नीति ,बजेट तथा कार्यक्रम :

स्थानिय तह गठन संगै २०७४ असार १४ गते सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनवाट निर्वाचित वर्तमान पदाधिकारीहरुले २०७४ असार १७ गते पदभार ग्रहण पश्चात आफ्नो कार्यपालिका वैठकवाट *“साथ तपाइको नेतृत्व हाम्रो, हाम्रो ठाउँ पर्यटकीय गाउँ”* भन्ने नाराका साथ दलित तथा विपन्न महिलाका लागि आय आर्जन कार्यक्रम, हिंसा पिडित महिलाका लागि हेल्प डेष्क संचालन, हाम्रो लागि राम्रो कार्यक्रम, अपांग प्रतिभा प्रस्फुटन कार्यक्रम, पर्यावरणीय बाल पार्क निर्माण, खेलमैदानको विकास तथा विस्तार गर्ने, गाउं गुरुयोजना निर्माण गर्ने कार्यक्रम सार्वजनिक गर्दै यि कार्यहरुको कार्यान्वयनको प्रकृया अगाडी वढाइएको छ ।

आगामी आ.व.२०७५।७६ का लागि सन्दकपुर गाउँकार्यपालिकाद्धारा गाउँसभामा स्वीकृतीका लागि पेश गरेको नीति वजेट योजना तथा कार्यक्रम निम्नानुसार रहेका छन् ।

३.१ सोंच :

स्वच्छ, स्वस्थ्य, पर्यटकिय गाउँ ।

आर्थिक,सामाजिक,सास्कृतिक रुपमा, सन्दकपुरलाई समुन्नत बनाऔं ।

३.२ लक्ष्य :

सन्दकपुरलाई आर्थिक रुपले सम्पन्न, भौतिक रुपले योजनावद्ध सुविधायुक्त, लैगिक रुपमा महिला मैत्री, सामाजिक रुपले समावेशी/सहभागितात्मक, वातावरणीय रुपले स्वच्छ, सफा तथा व्यवस्थापकीय रुपले सुव्यवस्थित शैक्षिक, प्रशासनिक र पर्यटकीय गाउँको रुपमा विकास निर्माण गर्दै १ नम्वर प्रदेशको पर्यटकीय गाउँको रुपमा विकास गर्ने ।

३.३ उद्देश्य :

१. पूर्वाधारहरूको विकास तथा विस्तारबाट सेवा, सुविधा र बजारमा पहुँच र उपयोग वृद्धि भई जीवनयापन सहजता तर्फ उन्मुख भएको हुनेछ ।

२. स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईमा सहज पहुँचमा वृद्धि हुनेछ ।

३. कृषि तथा पशुपालन पेशा व्यवसायिक रोजगारमूलक तर्फ उन्मुख भएको हुनेछ ।

४. पर्यटकीय पूर्वाधारको लगत तयार एवं पूर्वाधारमा स्तरवृद्धि भएको हुनेछ ।

५. उद्योग तथा व्यवसायको सिर्जना, वृद्धि र विस्तार भएको हुनेछ ।

६. शिक्षा तथा खेलकुद सर्वसुलभ, गुणस्तरीय, व्यवसायिक र समावेशी गराउन योजनावद्ध विकासको शुरुवात हुने छ ।

७. स्थानीय लोक, कलासंस्कृति र साहित्यको संरक्षण र सम्वर्द्धनका लागि योजना भएको हुनेछ ।

८. स्वास्थ्य सेवावाट प्राप्त हुने आधारभूत सेवाको गुणस्तरमा स्तर वृद्धि र सुलभता भएको हुनेछ ।

९. विधुतिय शुसासनको प्रारम्भ भएको हुनेछ ।

१०. विपद जन्य जोखिम न्यूनिकणका लागि योजना र कोष निर्माण भएको हुनेछ ।

११. उद्यम व्यवसाय विकासमा महिलाहरुको अर्थपुर्ण सहभागितामा वृद्धिभई आय आर्जनमा क्रियाशिल भएको हुनेछ ।

१२. फोहर व्यवस्थापनमा वैज्ञानिक व्यवस्थापनको शुरुवात गरिनेछ ।

३.४ बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्वन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरु :

३.४.१ आर्थिक विकास नीति :

३.४.१.१ कृषि :

- गाउँपालिकालाई खाद्यान्न,मासु ,दुधमा आत्मानिर्भर बनाउन कृषिका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
- गरिवीको चपेटामा पिल्शीएका नागरिकहरुलाई बाँझो जमिनहरु जोतेर कृषि उत्पादनमा संलग्न रहने तर्फ डोर्याइनेछ ।
- यस गाउँपालिकालाई जडिवुटी उत्पादन र प्रशोधन केन्द्रको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- संघिय र प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरि चिया ,अलैची, अदुवा,किवीको व्यवसायीकरण गरि उत्पादनमा वृद्धि गरिनेछ साथै उचित बजारको खोजी गरि निर्यातमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- कृषि उत्पादनमा वृद्धि गर्न प्रांगारिक किटनाशक विषादी उत्पादन गर्नेतर्फ जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाको मिल्कहोलिडेलाई अन्त्य गर्न सहकारी , नीजि साझेदारीमा खोलिएका व्यवसायलाई प्रोत्साहन र नयाँ क्षेत्रको खोजी गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- रुद्राक्ष खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- कृषकहरुको कृषि उत्पादनलाई विचौलियावाट मुक्त गरि सोझै कृषि थोक बजारमा पुर्याउने व्यवस्था मिलाउन सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

३.४.१.२ पर्यटन :

- दिगो आर्थिक विकासको संवाहकको रुपमा पर्यटन क्षेत्रलाई प्राथमिकताको साथ विकास गरिने छ ।
- पर्यटकीय गन्तव्य स्थलको रुपमा पहिचान गरिएका ठाँउहरुमा पुर्वाधार निर्माण गरि व्यवसायमा लगानी गर्न सहकारी र नीजि क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- सन्दकपुर गाउँपालिकालाई कल्चरल भिलेज घोषणा गराउन विभिन्न निकायहरुमा आवश्यक समन्वय गरिने छ ।
- गाउँपालिकाको मुख्य पर्यटकीय स्थलहरु माईपोखरी,सन्दकपुर ,टोडके झरना ,हागेथाम ,मावुथाम, ढापपोखरी,जौवारी, गैरीवास , कालपोखरी ,छिनटापु, गोरुआले जाने वाटोको विकास गरिनेछ ।
- छिनटापु गोरुआले सन्दकपुर पदमार्ग निर्माण गरी धेरै किसिमका लागि गुराँस पाईने हुनाले लालिगुराँसको राजधानी घोषण गरिनेछ ।

- हाँगेथाम ,चोयाटार गोरुआले र छिनटापुलाई रेडपाण्डा संरक्षण क्षेत्र घोषणा गरि रेडपाण्डा तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्दै पर्यटन क्षेत्र घोषणा गर्ने र पुर्वाधार निर्माणमा जोड दिइनेछ ।

३.४.१.३ अन्य :

- सहकारी मार्फत जनताको जीवनस्तर सुधार गर्नको लागि सहकारीहरुसंग समन्वय गरि साझा कार्यक्रममा जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका उद्योग तथा व्यापारलाई प्रोत्साहन गर्दै यहा पाइने कच्चा पदार्थको आधारमा आधुनिक उद्योगहरु सञ्चालन गर्न निजि क्षेत्रसंग समन्वय गरिनेछ ।
- आर्थिक विकासको लागि यस आ.व.मा रु १,०९,४५,०००। विनियोजन गरिएकोछ ।

३.४.२ सामाजिक विकास :

३.४.२.१ शिक्षा :

- जीवनोपयोगी सिपमुक शिक्षा र प्रविधियूक्त शिक्षामा जोड दिई दक्ष जनशक्तिको विकास गरिनेछ ।
- शैक्षिक क्षेत्रलाई राजनैतिक हस्तक्षेपमुक्त गराइनेछ । विद्यालयलाई शान्ति क्षेत्र घोषणा गरि विद्यालय बन्द कार्यक्रमको अन्त्य गरिएको छ ।
- सवै जातजातीहरुको भाषा ,लिपि,धर्म,संस्कृति,भेषभुषा र रीतिरिवाजको संरक्षण , सम्वर्द्धन र विकासको लागि आवश्यक अध्ययन कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- सञ्चालनमा रहेका विद्यालहरुको पहिचान गरि अध्ययन , अनुसन्धान र विश्लेषणका आधारमा समुदायहरुसंग समन्वय गरि बनेको कार्य योजनालाई कार्यान्वियन गरिनेछ ।
- गुम्वा , गुरुकुल शिक्षालाई आधुनिक शिक्षा प्रणालीको मुलधारमा आवद्ध गरिनेछ । विद्यालयहरुलाई अपाङ्गमैत्री , बालमैत्री र महिलामैत्री बनाइनेछ ।

३.४.२.२ स्वास्थ्य :

- संघिय सरकार प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरि चिकित्सको व्यवस्था गरिनेछ । अत्यावश्यक औषधीको निरन्तर उपलव्धता गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- गाउँपालिकाका सवै स्वास्थ्य कार्यालयहरुवाट सवै नागरिकहरुलाई स्वास्थ्य सेवामा सहज,सुलभ र समान पहुँचको सुनिश्चितता प्रदान गरिनेछ ।
- संघीय सरकार , प्रदेश सरकारसंग आवश्यक सहकार्य समन्वयको आधारमा एउटा १५शैयाको अस्पताल सञ्चालनको लागि पहल गरिनेछ ।

- गाउँपालिकाका सवै वडाहरुमा दक्ष जनशक्ति,औषधी उपकरण,प्रविधि र स्वास्थ्य कर्मिसहितका स्वास्थ्य चौकी र घुम्ती शिविर सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ । सवैवडाहरुमा बर्थिङ सेन्टर खोल्न सम्वन्धीत निकायमा आवश्यक पहल गरिनेछ भने सञ्चालनमा रहेका बर्थिङसेन्टरहरुलाई सुदृढ र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन नागरिकहरुलाई जागरुक गराइनेछ । स्वयंसेविका मार्फत जनताको घरदैलोमा पुगी ब्लड प्रेशर र महिलाको यूरीन टेष्ट गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३.४.२.३ अन्य क्षेत्र :

- महिला स्वरोजगार कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- जनजाती ,दतिल,अल्पसंख्यक, गरिवहरुलाई आय आर्जन र क्षमता विकास कार्यक्रममा जोड दिइनेछ ।
- गाउँवासीहरुको संस्कृति संरक्षण प्रवद्धन गर्न समुदायसंग समन्वय गरि आवश्यक कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- गाउँपालिका सञ्चालन हुने सवै किसिमका कार्यक्रम र नीति निर्माण तहमा लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरणलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ ।
- संघिय सरकार ,प्रदेश सरकारसंग सहकार्य र समन्वय गरि खानेपानी आपूर्ति र सरसफाईमा विषेश जोड दिइनेछ ।
- उत्पादनमुलक जनशक्ति विकास गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सामाजिक विकास क्षेत्रको विकास गर्नको लागि यस आ.व . रु १०,५९,२१,०००। विनियोजन गरिएकोछ ।

३.४.३ पूर्वाधार विकास कार्यक्रम :

- दिगो विकास समृद्धिको आधार भन्ने मुलनाराका साथ गाउँपालिकाको मेरुदण्डका रुपमा रहेका वाटाहरुलाई क्रमिक रुपमा बाह्रै महिना (All Weather Motorable) गाडि सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- गाउँपालिका कार्यालय र सवै वडाकार्यालयहरु निर्माण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

- जनताका जनभावनाको मुल्याकङ्न गर्दै धार्मिक आस्थालाई जोडनका लागि मन्दिर , गुम्वा र चर्चलाई निर्माण तथा संरक्षण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरि दुइवटा वडाहरुलाई जोड्नकोलागि (Motorable) गाडी जान सक्ने पक्की पुल निर्माणलाई गर्न, साथै पदैल पथमार्ग यात्रालाई सहज र सरल बनाउन झोलुङ्गे पुल र काठे पुल निर्माण मर्मतलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- संघीय सरकार ,प्रदेश सरकारसंग सहभागिता र समन्वय गरी खाद्यन्नमा आत्मानिर्भर बनाउनका लागि सिचाईलाई भरपर्दो बनाउने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरि गाउँपालिका सवै वडाहरुमा स्वास्थ्य चौकी निर्माणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- बिव्ल्याटे सन्दकपुर सडकलाई गौरवको योजनाको रुपमा विकास गर्न संघीय सरकार ,प्रदेश सरकारसंग समन्वय गर्ने नीति लिइनेछ ।
- संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरि एक सुविधा सम्पन्न खेल मैदान बनाउने नीति लिइएको छ ।
- संघिय सरकार र प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरि पर्यटन प्रर्वद्धनको लागि पर्यटकीय स्थलमा पूर्वाधार निर्माण गर्ने नीति लिइनेछ ।
- भौतिक पुर्वाधार विकासको लागि आगमि आ.व.को लागि रु ८,८७,३३,०००। विनियोजन गरिएकोछ ।

३.४.४ वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन :

- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका तालतलैया क्षेत्रलाई संरक्षण संवद्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- गाउँपालिकाको समृद्धिको लागि वन जंगलको सदुपयोग गर्ने नीति अगाडि बढाइनेछ । बैज्ञानीक बन व्यवस्थापनको कार्यक्रम अन्तर्गत बनजन्य पदार्थ उत्पादन र सदुपयोग गर्ने कार्यक्रम अघि बढाइनेछ ।
- “आफनो ठाँउ आफै सफा गरौं ” भन्ने अभियानका लागि निजि क्षेत्रसंग समन्वय गरि गाउँसफा राख्ने नीति लिइनेछ ।
- गाउँपालिकाका आउने जुनसुकै विपद्लाई अनुकुलन,न्यूनिकरण बनाउनको लागि जनमानसमा सुशुचित गराउने र विपद् व्यवस्थापनको लागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय जनशक्तिलाई परिचालन गर्ने नीति लिइएकोछ ।
- जलवायू परिवर्तन र त्यसले पार्ने प्रभावकोवारेमा जनमानसलाई सुचित गराउने नीतिलिइनेछ ।

- वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रमा आगमि आ.ब. को लागि रु १९,००,०००। विनियोजन गरिएको छ ।

३.४.५ संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह :

- प्रदेश सरकारले लिएको धारणा अनुसार "कानूनको रक्षा ,जीउधनको सुरक्षा "भन्ने अभियानलाई साकार पार्न प्रहरीसंग सहकार्य गर्ने नीति लिएकोछ ।
- प्रहरीसंग सहकार्य गरि जनताको जीउधनको सुरक्षा गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- नागरिक सुरक्षा र सचेतनाको लागि जनतासंग प्रहरी कार्यक्रमलाई अझ प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरुमा फ्री वाई फाई जोन (Free wi-fi zone) घोषणा गर्दै जाने नीति लिइनेछ ।
- गाउँपालिकाको प्रशासनलाई छिटो ,छरितो ,पारदर्शी बनाइने नीति लिइनेछ ।
- समाजमा विद्यमान कुरीतीको रुपमा रहेको अन्धविश्वास र सामाजिक सद्भभावमा विचलन ल्याउने सवै प्रकारका व्यवहारहरुलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका सामाजिक विभेद ,छुवाछुत , घरेलु हिंसा,बोक्सी प्रथा जस्ता कुसंस्कार र अमानवीय क्रियाकलापहरु विरुद्ध सामाजिक सचेतना अभियान चलाइनेछ ।
- फरक क्षमता भएका नागरिकहरुलाई उनीहरुको शारारिक क्षमता र बौद्धिक क्षमताका आधारमा आत्मानिर्भर बन्न सक्ने सिप र क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- बाल बचाउ , बाल संरक्षण, बाल विकास र बाल सहभागितालाई कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- गाउँपालिका र वडा कार्यालयहरुमा नागरिकवडापत्र राखि नागरिकलाई सूचना प्रवाह गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- पंजिकरणको कार्यलाई छिटो , छरितो पारदर्शि गरि आधुनिक बैज्ञानिक पद्धतिमा रुपान्तरण गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको आवधिक योजना बनाई विकास निर्माणको कार्य व्यवस्थीत गरिनेछ ।
- संस्थागत विकासको लागि आगमि आ.व.मा रु १८,७९,०००। विनियोजन गरिएकोछ ।

३.४.६ वित्तिय व्यवस्थापन :

- सार्वजनिक सुनवाई ,सामाजिक परिक्षण , बेरुजु फछ्यौंट आन्तरीक नियन्त्रण वित्तिय अनुसन्धान तथा जोखिम न्यूनीकरण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

- **वित्तिय व्यवस्थापनको क्षेत्रमा आगमि आ.व.को लागि रु २५,५०,०००। विनियोजन गरिएकोछ ।**

३.४.७ प्रशासनिक खर्च :

- **कर्मचारी तलव ,जनप्रतिनिधि सुविधा ,कार्यालय संचालन , वडाकार्यालयहरु संचालन , बैठक भत्ता, इन्धन , विमा, विजुली पानी , विविध प्रशासनिक खर्चको लागि रु ३,७५,६६,०००। विनियोजन गरिएकोछ ।**

३.४.८ गाउँपालिकाको आम्दानी खर्चको कुल विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

सि.न.	आम्दानी	रकम रु हजारमा	शिर्षकको रकम	सि.नं.	खर्च शिर्षक	रुकम रु हजारमा
१	अ.ल्या	२००००	२२०००	१	आर्थिक विकास	१०९४५
२	आन्तरीक आम्दानी	२०००		२	सामाजिक विकास क्षेत्र	१०५१२१
३	संघीय सरकार अनुदान	६६०००	६९२९९	३	पुर्वाधार विकास	८८७३३
४	प्रदेश सरकार	३२९९		४	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	१९००
५	संघीय सरकार राजश्व बाँडफाड	४८३२०	५३६९५	५	संस्थागत विकास	१८७९
६	प्रदेश सरकार राजश्व बाँडफाड	५३७५		६	वितिय व्यवस्थापन	२५५०
७	संघीय सरकार सर्शत अनुदान	९३७००	१०३७००	७	प्रशासनिक खर्च	३७५६६
८	प्रदेश सरकार सर्शत अनुदान	१००००				
	कुल बजेट रकम रु हजारमा	२४८६९४	२४८६९४		जम्मा रु हजारमा	२४८६९४

३.५ राजश्व परार्मश समितिको बैठक :

यस सिमितिका संयोजक श्री शोभा पराजुलीज्यूको अध्यक्षता तथा गाउँपालिका अध्यक्षको प्रमुख आथित्यतामा समितिका सदस्यहरु , सवैवडाका र वडाअध्यक्षहरु र समेतको मिति २०७५/०२/२४ गते वसेको वैठकमा व्यापक छलफल गरी आगमि आ.व.२०७५/७६ देखि संसोधन नहुन्जेलसम्मको लागि कर , दस्तुर, सिफारीस र जरीमाना निर्धारण गरी गाउँकार्यपालिका र गाउँसभामा पेश गर्न सिफारीस गर्ने सर्वसम्मतीवाट निर्णय गरिएको थियो ।

३.६ श्रोत अनुमान तथा बजेट शिमा निर्धारण समिति :

यस समितिका अध्यक्ष श्री उदयबहादुर राईज्यूको अध्यक्षतामा वसेको श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समितिको मिति २०७५/०२/१७ गते बसेको बैठकले गत आ.व.२०७३/७४ यस आ.व.२०७४/७५को बास्तविक राजश्वको विवरण हेरी आगमि आ.व.२०७५/७६को अनुमान संघीय तथा प्रदेशसरकारवाट प्राप्त सशर्त अनुदान, वितिय समानिकरण अनुदान,राजश्व बाँडफाँडवाट प्राप्त रकम र

आन्तरीक आम्दानीलाई अध्ययन गरी आ.व.२०७५/७६को लागि अतिआवश्यक आयोजना तथा कार्यक्रममा प्राप्त श्रोतलाई विनियोजन गर्ने विषेश गरी कृषि, शिक्षा , स्वास्थ्य , सडक ,पर्यटन ,विधुतिकरणमा जोड दिदै वस्ती, टोल र वडा सभा हुदै प्राथमिकताकासाथ आयोजना तथा कार्यक्रमहरु छनोट गरी गाउँपालिका तथा गाउँसभामा पेश गर्न सवै वडा अध्यक्षज्यूहरु,गाउँकार्यपालिका सदस्यज्यूहरु,गाउँसभा सदस्यज्यूहरु साथै सर्म्पुण राजनितिक दलहरुलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरिएको थियो ।

३.७ बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको वैठक :

यस समितिका संयोजक श्री शोभा पराजुलीज्युको अध्यक्षता तथा गाउँपालिका अध्यक्षको प्रमुख आथित्यतामा मिति २०७५/०२/२३ गते बसेको वैठकले गतविगत सालका अनुभव , संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको निर्देशन, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ र प्रचलित ऐन, नियमावली , निर्देशिकाको सीमाक्षेत्र भित्ररही गाउँपालिकाको चिनारी ,सवलपक्ष ,कमजोर पक्ष,अवसर ,चुनौति, अव गाउँपालिकाले लिने नीति , कार्यक्रम छनोट प्रकृया तयार गरी संघीय तथा प्रदेश सरकारको सशर्त अनुदान , वितिय समानिकरण अनुदान ,राजश्व बाडफाँडवाट प्राप्त रकम र आन्तरीक आम्दानी समेतको योगफलको आधारमा कृषि, शिक्षा,स्वास्थ्य, सडक ,विधुतिकरण , पर्यटन , वातावरण संरक्षण र फोहोर व्यवस्थापन सम्वन्धी आयोजना तथा कार्यक्रमलाई उच्च प्राथमिकता दिई टोल वस्ती वडासभा हुदै वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा प्राप्त भएका योजना कार्यक्रमलाई अध्यावधिक गरी गाउँकार्यपालिका मार्फत गाउँसभामा पेश गर्न सर्वसम्मत निर्णय गरीएको थियो ।

३.८ गाउँकार्यपालिकाको वैठक :

सन्दकपुर गाउँकार्यपालिकाको मिति २०७५/०३/७ र ८ गते गाउँकार्यपालिकाका अध्यक्ष श्री उदयवहादुर राईज्यूको अध्यक्षतामा वसेको वैठकले वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिले पेश गरेको गाउँपालिकाले लिने नीति , कार्यक्रम र आयोजनाहरुको वारेका वुँदागत विस्तृत छलफल गरी स्वीकृत गर्ने र गाउँपालिकाको तेश्रो गाउँसभामा पेश गर्ने सर्वसम्मत निर्णय गरिएको ।

३.९ गाउँसभा :

यस गाउँपालिकाको तेश्रो गाउँसभा मिति २०७५/०३/१० गतेका दिन गाउँसभाका अध्यक्ष श्री उदयवहादुर राईज्यूको अध्यक्षतामा बस्यो । गाउँसभामा सवै गाउँसभाका सदस्यहरुको सक्रिय सहभागिता थियो । यस गाउँसभामा विभिन्न विधेयकहरु (स्थानीय तह विनियोजन विधेयक २०७५, स्थानीय तहको आर्थिक विधेयक २०७५, प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने विधेयक २०७५, विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन विधेयक २०७५,न्यायीक समितिले उजुरीको कारवाही किनारा गर्दा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि २०७५ , अनाथ तथा जोखिमयूक्त बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम विधेयक

२०७५ र आर्थिक वर्ष २०७५/७६को नीति, कार्यक्रम र बजेट) प्रस्तुत भई घनीभुत छलफलद्धारा पारित भएका थिए । गाउँसभाका अध्यक्ष श्री उदयवहादुर राईको स्वीकृत कार्यसूचि र समय तालिका अनुसार पेश भएका विधेयकहरुमाथि ईच्छुक गाउँसभा सदस्यहरुलाई छलफलमा भाग लिने अवसर प्रदान गरी सभामा दफावर छलफल भएकोमा , सो समाप्त भएपश्चचात अध्यक्षज्यूको अनुमतिले प्रस्तावकलाई विधेयक पारित गरियोस भन्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्ने अनुमति दिनु भई हुन्छ भन्ने ध्वानी मतको साथ सर्म्पुण विधेयकहरु तथा प्रस्तावहरु पारित भएका थिए । तेश्रो गाउँसभाको अन्तमा गाउँसभाका अध्यक्षज्यूले गाउँसभामा सहयोग गर्ने सर्म्पुण गाउँसभाका सदस्यहरु, सबै राजनैतिक दलका अध्यक्ष तथा प्रतिनिधिहरु, नागरिक समाज, समाजसेवी, वुद्धीजीवी, संचारकर्मीज्यूहरु र अहोरात्र सहयोग गर्ने गाउँपालिकाका कर्मचारी साथीहरुलाई *धन्यवाद दिदै मिति २०७५/०३/१८ गते तेश्रो गाउँसभा समापन गर्नु भएको थियो ।*

३.१० गाउँसभाबाट पारित निर्णयहरु :

*क) गाउँपालिकाको बार्षिक नीति तथा कार्यक्र*म सम्बन्धी निर्णयहरु

१) गाउँपालिका उपाध्यक्षज्यूवाट गाउँसभामा प्रस्तुत गरिएको उल्लेखित नीति कार्यक्रम तथा बजेटलाई स्वीकृत गरियो ।

२) गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट प्रस्तावित आगामी आ.ब.२०७५/७६मा संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरुको बाँडफाँड स्वीकृत गरि सो अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वियन, संशोधन गर्ने अधिकार गाउँकार्यपालिकालाई प्रदान गरियो ।

३) आ.ब.०७४/७५ को यर्थाथ र आ.ब.०७५/७६ को लागि यस गाउँपालिकाको अनुमानित आय ब्यय सहितको योजना तथा कार्यक्रम स्वीकृत गरियो ।

४) उफभोक्ता समिति मार्फत संचालन गरिने योजनाहरुको निर्माणमा कम्तीमा १५% ले हुने जनसहभागिता गर्ने नीति अनिवार्य रुपले लागू गर्ने निर्णय गरियो ।

५) गाउँपालिकाको आन्तरिक आय राजश्व (जस्तै कर ,दस्तुर सीफारीस शुल्क) पहिचान गर्ने कार्यको लागि आय प्रक्षेपण तथा पहिचान गरि कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गरियो ।

६) आ.ब.०७५/७६को लागि प्रचलित कानूनको अधिनमा रही राजश्व परामर्श समितिले प्रस्तुत प्रस्तावित उल्लेखित दररेटहरु पारित गर्ने निर्णय गरियो ।

७) जिम्मेवारी अनुसार कार्यालयको काम कार्यावाहीलाई छिटो, छरितो ,पारदर्सी गरी जनमुखी सेवा दिने उद्देश्यले कामको चाप र प्रकृति अनुसारको प्रत्येक शाखाको कारवाहीलाई चुस्त तथा मितव्ययी समय सापेक्ष संगठनलाई सुधार गर्ने निर्णय गरियो ।

८) गाउँपालिकाले सम्पादन गरेको विविध विकास गतिविधिहरु नागरिक समक्ष जानकारी गराउन बुलेटिन, गाउँ सूचना पुस्तिकाहरु, खर्चको फांटवारी प्रकाशन गर्ने निर्णय गरियो ।

९) आ.ब.०७४/७५ को खरिद योजना अनुमोदन गरी आ.ब.०७५/७६ को बार्षिक खरिद योजना स्वीकृत गरियो ।

१०) यस गाउँपालिकाबाट सम्पादन हुने विकास निर्माण तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाइ गर्ने कार्यलाई थप प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गरियो ।

११) गाउँकार्यपालिका कार्यालयबाट गाउँसभाको बैठकमा पेश गरिएको गत आ.ब.मा सम्पन्न भएका योजनाहरुको बार्षिक प्रगति समिक्षा प्रतिवेदनलाई अनुमोदन गरियो ।

१२) गाउँपालिकाको एकीकृत र योजनाबद्ध विकासको लागि गाउँकार्यपालिकाबाट तयार हुने पंचबर्षिय आवधिक गाउँविकास योजना बनाई लागू गर्ने निर्णय गरियो ।

१३) गाउँपालिकाको कार्य सम्पादनलाई नियमित गर्न स्थानीय तह संचालन ऐनको परिधिभित्र रही अर्को गाउँसभा सम्मको लागि यस सभामा रहेको निम्नानुसारको अधिकारहरु गाउँकार्यपालिका कार्यालयलाई प्रत्यायोजन गर्ने निर्णय गरियो ।

- गाउँपालिका अन्तर्गतका अन्य कार्यक्रम र आयोजनाहरुको बार्षिक कार्यक्रम संशोधन र परिमार्जन गर्ने ।
- गाउँपालिका अन्तर्गत चालु तथा पुँजीगत खर्चको विनियोजित रकम सम्बन्धित क्षेत्रमा Line Items मा प्रदान गर्न स्वीकृत गर्ने ।
- गाउँपालिकामा लगाइने कर, दस्तुर,शुल्क आदिको दर र ठेक अंक रकम स्वीकृत संशोधन तथा परिमार्जन गर्ने ।
- गाउँपालिकाको कार्यसम्पादनका सिललिमा आवश्यक पर्ने अन्य प्रशासनिक अधिकारहरु प्रयोग गर्ने ।

१४) गाउँपालिकालाई प्राप्त हुने केन्द्रीय तथा प्रदेश अनुदान ,राजश्व बाँडफाड र आन्तरीक राजश्व लगायतका अन्य श्रोतहरु स्थानीय संचीत कोषमा जम्मा गरी सो अन्तर्गतको चालु तथा पुँजीगत खर्च कार्यक्रमहरुमा विनियोजित रकम अनुसार योजना छनौट, बार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

१५) सहभागितामूलक पद्धतिमा टोल,बस्ती हुँदै बडा सभावाट प्राथमिकतामा परि बार्षिक बजेट तथा कार्यकम तर्जुमा समितिमा पेश भएका तर श्रोतको अभावले गर्दा गाउँसभाले विकास योजनामा

समावेश हुन नसकेका देहायका आयोजनाहरु प्राथमिकताका आधारमा देहाय बमोजिका योजनाहरु संघयि सरकार ,प्रदेश सरकार,सडकबोर्ड तथा अन्य निकायहरुसंग सहकार्य समन्वय गरि सम्वन्धीत निकायमा माग गरि कार्यान्वय गर्ने निर्णय गरियो ।

रु.हजारमा

क्र.सं	योजनाको नाम	योजना स्थल	अनुमानित लागत	माग गर्ने निकाय
१	श्री बुङ्गे खोपी विस्तारे सुनुवारगाउँ राम खर्क सडक	सन्दकपुर २	३००००	श्री भौतिक पुर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय
२	श्री चांप गैरी छाागे आलुवारी अधिकारी विखे भन्ज्याङ	सन्दकपुर १	३००००	श्री भौतिक पुर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय
३	जौवारी जमुना टारी सानी माई सडक	सन्दकपुर ३ र ५	४००००	श्री भौतिक पुर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय
४	ताल गाउँ चिया कारखाना माबु कालपोखरी सन्दपुर सडक	सन्दकपुर ३र४	४००००	श्री भौतिक पुर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय
५	जौवारी बुधवारे टारी सानीमाई सडक	सन्दकपुर २,३ र ५	४००००	श्री भौतिक पुर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय
६	जमुना वृहत खानेपानि योजना	सन्दकपुर ५	५००००	श्री खानेपानी तथा सरसफाई मन्त्रालय
७	सन्दकपुर पर्यटन पुर्वाधार निर्माण	सन्दकपुर ४	५००००	श्री सस्कृती पर्यटन तथा नागरीक उड्यान मन्त्रालय
७	छिनटापु पर्यटन पुर्वाधार	सन्दकपुर १	२००००	श्री सस्कृती पर्यटन तथा नागरीक उड्यान मन्त्रालय
८	विखे भन्ज्याङ पर्यटन पुर्वाधार	सन्दकपुर १	१००००	श्री सस्कृती पर्यटन तथा नागरीक उड्यान मन्त्रालय
९	माईपोखरी रामसार क्षेत्र पुर्वाधार विकास	सन्दकपुर १	१००००	श्री सस्कृती पर्यटन तथा नागरीक उड्यान मन्त्रालय
१०	हागेथाम पर्यटन पुर्वाधार	सन्दकपुर ५	१००००	श्री सस्कृती पर्यटन तथा नागरीक उड्यान मन्त्रालय
११	टोड्के झरना पुर्वाधार निर्माण	सन्दकपुर २	२००००	श्री सस्कृती पर्यटन तथा नागरीक उड्यान मन्त्रालय

१२	विधुतीकरण वडा नं. १,२,३,४र५	सन्दकपुर	५००००	उर्जा मन्त्रालय
१३	कालपोखरी ,भिखेभन्ज्याङ रंगशाला निर्माण	सन्दकपुर ४ र १	१०००००	ओलम्पीक कमिटि
१४	नमूना साँस्कृतक गाउँ निर्माण	सन्दकपुर	१००००	श्री सस्कृती पर्यटन तथा नागरीक उड्यान मन्त्रालय
१५	गाउँपालिका भवन निर्माण	सन्दकपुर	६००००	श्री सङ्घिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
१६	सरस्वती उच्चमाध्यमीक विद्यालयलाई स्नातक सम्म संचालन गर्न अनुमति माग गर्ने	सन्दकपुर ३	३००००	श्री शिक्षा मन्त्रालय
१७	गाउँपालिकाको उपयूक्त ठाँउखोज गरि १५ बेडको अस्पताल निर्माणमा अनुरोध गर्ने	सन्दकपुर ३	३००००	श्री १ नं. प्रदेश सरकार
१८	देउराली होङग्रे सडक	वडा नं. १	२००००	श्री १ नं. प्रदेश सरकार
१९	देउराली सिमखर्क सडक	वडा नं. २	२००००	श्री १ नं. प्रदेश सरकार
२०	देउराली छोके सडक	वडा नं. १	२००००	श्री १ नं. प्रदेश सरकार
२१	गैरीगाउँ टोड्के झरना सडक	वडा नं. १	२००००	श्री १ नं. प्रदेश सरकार
२२	बुधवारे गोरुवाल सडक	वडा नं. २	२००००	श्री १ नं. प्रदेश सरकार
२३	सात खाल्डे शहिद रंगशाला निर्माण	वडा नं. ३	५००००	श्री १ नं. प्रदेश सरकार
२४	फेमे गुरु खेल मैदान	वडा नं. २	२०००	श्री १ नं. प्रदेश सरकार
२५	हाङवादिन खेल मैदान मावु	वडा नं. ४	३०००	श्री १ नं. प्रदेश सरकार
२६	कालपोखरी स्वास्थ्य चौकी	वडा नं. ४	१०००	श्री १ नं. प्रदेश सरकार
२७	गोठसुधार कार्यक्रम	गाउँपालिका	५०००	श्री १ नं. प्रदेश सरकार
२८	प्राङगारीक मल उत्पादन कार्यक्रम	गाउँपालिका	१००००	श्री १ नं. प्रदेश सरकार
२९	पशुजन्य साना उद्योग प्रद्धन कार्यक्रम	गाउँपालिका	५०००	श्री १ नं. प्रदेश सरकार

१६) देहायका विषयहरुमा गाउँपालिका कोषको पुँजीगत रकमबाट खर्च गर्न निषेध गरिएको छ (स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ को बुँदा नं. १३ बमोजिम)

- कुनै पनि प्रकारको तलब भत्ता ,बैठक भत्ता ,दैनिक तथा भम्रण भत्ता र कर्मचारी एवम राजनैतिक पदाधिकारी व्यक्तिको पारिश्रमिक तथा कर्मचारी सेवा निवृत हुँदा दिइने सुविधा सम्बन्धी खर्चहरु ।
- पुँजीगत तर्फको रकम सापटी ल्याई वा रकमान्तर गरि चालू शीर्षकमा वा चालू प्रकृतिको कार्यमा खर्च गर्न ।
- घरभाडा, विजुली, टेलिफोन, पानीको महशूल लगायत मसलन्द खर्च जस्ता चालू प्रकृतिका सबै खर्चहरु ।
- विमा, ऋण ,कारोवार,शेयर,लगानी वा बैंकमा मुद्दती वा बचत खातामा रकम जम्मा गर्न ।
- कुनै पनि प्रकारका राजनैतिक दल तथा तीनका भातृ/भगिनी संगठन,संघसंस्था वा व्यक्ति आदिलाई कुनै पनि किसिमको आर्थिक सहायता प्रदान गर्न ।
- दामासाही वा भागबण्डाको हिसाबले रकम बाँडफाँड गर्न ।
- गाउँसभाबाट बजेट बाँडफाँड गर्दा अवण्डा शीर्षकमा राखी पछि बाँडफाँड गर्न ।
- गाउँसभाबाट निर्णय नभएका कार्यक्रमहरुमा खर्च गर्न ।
- दश जोड दुई तह वा सो भन्दा माथिल्लो तहको विद्यालय वा क्याम्पस खोल्नका लागि धरौटी राख्न ।
- आर्थिक सहायता,चन्दा एवम पुरस्कार सम्बन्धी खर्च गर्न ।
- यस कार्यविधि बमोजिम कार्यक्रम स्वीकृत नभई गत विगत बर्षमा वा यसै आर्थिक बर्षमा पनि सम्झौता हुनुपूर्व कार्य सम्पन्न गरिएको भनी भुक्तानी माग गरिएको कार्यक्रम/आयोजनामा खर्च गर्न ।
- वातावरण संरक्षण ऐन २०५३,“वातावरण संरक्षण नियमावली २०५४” तथा मंत्रालयबाट स्वीकृत “सामाजिक तथा वातावरणीय सुरक्षाको रुपरेखा” मा उल्लेखित प्रावधानहरुको प्रतिकूल छनौट भएका कार्यक्रम वा आयोजनामा लगानी गर्न पाइने छैन ।

ख) प्रशासनिक तथा नीतिगत निर्णयहरु

१७) गाउँकार्यपालिका तथा वडा तर्फका कर्मचारी दरबन्दी तपशिल बमोजिम स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

गाउँकार्यपालिका तर्फका दरवन्दीहरु :					
सि.नं.	श्रेणी तह	पद	संख्या	प्रशासनिक /प्राविधिक	कैफियत
१	रा.प.तृतिय	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	१	प्रशासन	
२	रा.प. तृतिय	शाखा अधिकृत	१	प्रशासन	शिक्षा
३	रा.प.तृतिय.	ईन्जिनियर	१	प्राविधिक	सीभिल
४	रा.प.अन.प्रथम	ना.सु.	६	प्रशासन	
५	रा.प.अन.प्रथम	ना.सु	१	प्रशासन	न्याय
६	रा.प.अन. प्रथम	प्रा.स./ ना.सु.	१	प्रशासन	शिक्षा
७	रा.प.अन.प्रथम	म.वि.नी	१	प्रशासन	
८	रा.प.अन.प्रथम	लेखापाल	१	प्रशासन	लेखा
९	रा.प.अन. प्रथम	आन्तरीक लेखा परिक्षक	१	प्रशासन	आ.ले.प.शाखा
१०	रा.प.अन. प्रथम	सव इन्जिनियर	२	प्राविधिक	जनरल र आर्किटेक्ट
११	रा.प.अन. द्धितिय	सह लेखापाल	१	प्रशासन	लेखा
१२	श्रेणी विहिन	का.स. र ह.स.चा.	३	प्रशासन	
		जम्मा	२०	जना	
वडा कार्यालयहरु तर्फका दरवन्दीहरु					
१	रा.प.अन. प्रथम /द्धितिय	ना.सु.वा खरिदार	५	प्रशासन	
२	रा.प.अन. प्रथम /द्धितिय	असिष्टेन्ट सव इन्जिनियर	५	प्राविधिक	
३	श्रेणी विहिन	कार्यालय सहयोगी	३		
		जम्मा	१३	जना	
		कुल जम्मा	३३	जना	

१८) गाउँपालिकाको स्वामित्व तथा संरक्षणमा रहेका देहायका सार्वजनिक मठ,मन्दिर, गुम्बा, मस्जिद, पाटी, पौवा, प्राचीन स्मारक, ताल, तलैया, पार्क, पर्ति जग्गा, सार्वजनिक जग्गा, देवालय तथा अन्य सार्वजनिक सम्पतिहरुको अभिलेख तथा संरक्षण गर्ने निर्णय गरियो ।

सि.नं.	सार्वजनिकसम्पतिको नाम	सार्वजनिक सम्पतिको संक्षिप्त विवरण	सार्वजनिक सम्पति रहेको स्थल
१	माईपोखरी रामसार क्षेत्र	रामसार क्षेत्र	सन्दकपुर १
२	सन्दकपुर	सुर्योदयको दृष्य ,कन्चनजंघा र सगरमाथाको दृष्य अवलोकन	सन्दकपुर ४
३	टोड्के झरना	नेपालको दोश्रो लामो झरना	सन्दकपुर २
४.	छिनटापु	१४ जिल्लाको सदरमुकाम एकै ठाँउवाट देख्न सकिने	सन्दकपुर १
५	हांगेथाम	दुर्लव चराचुरुगी	सन्दकपुर ५
६	ढापपोखरी	दृष्य अवलोकन	सन्दकपुर ५
७	मावुथाम	रेडपाण्डाको लागि प्रख्यात	सन्दकपुर ४
८	चोयाटार	रेडपाण्डाको लागि प्रख्यात	सन्दकपुर ५

९	गुरुङ गुम्बा	बौद्ध धर्मको धरोहर	सन्दकपुर ४
१०	कालपोखरी	पोखरी दृष्य अवलोकन	सन्दकपुर ४
११	तालपोखरी	कञ्चनजंघाको छाया देखिने	सन्दकपुर २
१२	फुर्से पोखरी	फोहोर नहुने अनौठो दृष्य	सन्दकपुर २
१३	श्रीहांगजी गुफा	विसाल गुफा	सन्दकपुर ४
१४	कैलाशेश्वर धाम	चारधामको अदभुत एतिहासिक दृष्य	सन्दकपुर ४
१५	शंखेढुगां	दुर्लभ दाहीने शंखको दृष्य	सन्दकपुर २
१६	सुतुलुङ ढुङ्गा	सुत्केरीले गाडेको ढुङ्गा	सन्दकपुर ३
१७	माङमालुङ ढुङ्गा	१८०फुट अग्लो ढुङ्गा	सन्दकपुर २
१८	लुमचोक	अतभुत दृष्य देखीने ठाँउ	सन्दकपुर २
१९	विखे भन्ज्याङ	कञ्चनजंघा हिमाल र रेडपाण्डाको अवलोकन	सन्दकपुर १
२०	टप्पु	पेरा गलाडिङ तथा चिडियाखाना स्थल	सन्दकपुर ३
२१	जौवारी आलुविकास क्षेत्र	१३६ जातीका आलु उत्पादन क्षेत्र	सन्दकपुर ५
२२	वनझाकी गुफा नक्कले	आकशक जाँतो भएको	सन्दकपुर ३

१९) गाउँपालिकामा सन्दकपुर गाउँयातायत योजनामा उल्लेख भएका सडकहरुको चौडाई कायम गरी गाउँयातायत गुरु योजना कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गरियो ।

२०) नेपाल सरकारद्धारा जारी दैनिक भ्रमण भत्ता नियमवली बमोजिम संसोधित रकम नै काज खटिजाने पदाधिकारी/कर्मचारीहरुलाई उपलव्ध गराउने निर्णय गरियो ।

२१) गाउँकार्यपालिका कार्यालयको स्वामित्वमा रहेका खर्च नभएर जाने चल अचल सम्पतिलाई संरक्षण गर्न गाउँ कार्यपालिकालाई निर्देशन प्रदान गरियो ।

२२) यस गाउँपालिकामा बालमैत्री स्थानीय शासन Child Friendly Local Governmance (CFLG) अवलम्वन गरी एक सालभित्रमा बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा गर्ने निर्णय गरियो ।

२३) यस गाउँपालिकामा पूर्वाधार विकास योजना संचालन गर्दा दिगो,गुणस्तरीय र बातावरणीय मैत्री पक्षमा जोड दिने निर्णय गरियो ।

२४) गाउँपालिका विकास योजना संचालन तथा व्यवस्थापन लैंगिक तथा सामाजिक समावेशी समुदाय लाभान्वित हुने गरि संचालन गर्ने निर्णय गरियो ।

२५) प्रत्येक आयोजनाको सम्बन्धित कार्यान्वयनकर्ताले आयोजना स्थलमा नै सार्वजनिक परिक्षण गरेपछि मात्र अन्तिम किस्ता भुक्तानी दिन तथा सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालनका लागि योग्य व्यक्ति संस्था छनौट गरि कार्यक्रम संचालन गर्ने गाउँपालिकालाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

ग) सार्वजनिक वित्तिय व्यवस्थापन(public Financial Management)

२६) गाउँपालिकामा सुशासन कायम गर्नका लागि वित्तिय सुशासन जोखिम न्यूनीकरण कार्ययोजना निर्माण गरि लागू गर्न निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

२७) गाउँपालिकाको लागि राजश्व प्रक्षेपण प्रतिवेदन तयार गरी कार्यान्वयन गर्न निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

२८) गाउँपालिकाको अन्तिम लेखा परिक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल गरियो र देखिएका बेरुजुहरुलाई नियमित असुली गर्न गाउँपालिकालाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

२९) वितिय समानीकरण अनुदान राजश्व बाँडफाडवाट सेवा सुविधा खाने गाउँपालिका कर्मचारीहरु र जनप्रतिनिधिहरुलाई कार्यालय समय भन्दा वढीसमय पनि काम गराई राख्नु पर्ने भएको र सो समयमा काम गरेबापत कुनै सुविधा उपलव्ध गराउन नसकिएको हुनाले आ.व.२०७४/७५देखि एक महिना वरावरीको सेवा सुविधा औषधी उपचार खर्चवापत उपलव्ध गराउने निर्णय गरियो ।

३०) गाउँपालिकामा सम्पादन गर्नु पर्ने कामको चाप वढी रहेको कर्मचारीको सख्या कम भएको अवस्था रहेको भएता पनि ठेगिएको काम सम्पादन गर्नु पर्ने बाध्यकारी अवस्था श्रृजना भएको हुनाले भएकै जनशतिलाई उपयोग गरि कार्यालय समय भन्दा अतिरीक्त समय काममा खटाई कार्य सम्पादन गर्नु पर्ने भएको हुनाले राजपत्राकितलाई प्रतिघण्टा रु १५०। राजपत्र अनकीतलाई रु १००। र श्रेणी विहिनलाई रु ५०। उपलव्ध गराई कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिलाई काममा लगाउने निर्णय गरियो । उक्त खर्च कामको उपलव्धी परिमाणको आधारमा बजेट सीमा भित्र रहि खर्च गरिनेछ ।

३१) प्रत्येक योजनाको ७.५ प्रतिशत रकम कट्टा गरि राखिनेछ । जसमध्ये ४प्रतिशस मर्मत संभारमा , २ प्रतिसत सेवा सुविधामा र १.५ प्रतिशत कार्यालय सामान र औजार उपकरमा खर्च गरिनेछ ।

३२) गाउँ कार्यपालिकाले गरेका राजश्व ,नीति,कार्यक्रम वजेट संसोधनलाई अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो ।

३३) गाउँपालिकाका लागि देहायको आन्तरिक क्षमता विकास तालिम तथा गोष्ठी संचालनको खर्च मापदण्ड (Expenditure Norms for Internal Training) स्वीकृत गरियो ।

सि.नं.	विवरण	परिमाण	दर	कैफियत
१	प्रस्तावना लेखन	१	२०००।	
२	व्यानर लेखन	१	१०००।	
३	परिवहन प्रशिक्षक प्रति दिन	१	१०००।	
४	प्रशिक्षक राजपत्राङकित	१	५०००।	प्रतिदिन
५	प्रशिक्षक राजपत्राअनङकित	१	४०००।	प्रतिदिन
६	डायरी	१	१५० ।	प्रतिगोटा
७	स्पाइरल	१	७०।	प्रतिगोटा

८	पाइलट पेन	१	८०।	प्रतिगोटा
९	डट्पेन	१	१५।	प्रतिगोटा
१०	कार्डवोड	१	५।	प्रतिगोटा
११	सेतो कागज	१	८।	प्रतिगोटा
१२	सेल्लो टेप	१	२५।	प्रतिगोटा
१३	मास्केटिङ टेप	१	३५।	प्रतिगोटा
१४	बेण्डिङ टेप	१	१००।	प्रतिगोटा
१५	मार्कर पेन	१	६५ ।	प्रतिगोटा
१६	बोर्डमार्कर	१	८०।	प्रतिगोटा
१७	पंचिङ मेसिन	१	१५०।	प्रतिगोटा
१८	स्टिच मेसिन	१	१२५।	प्रतिगोटा
१९	स्टिचपीन	१	१५।	प्रतिडव्वा
२०	स्केल	१	३०।	प्रतिगोटा
२१	सहभागी व्यक्तिलाई चिया खाजा	१	१३०।	प्रतिव्यक्ति
२२	खाना सहभागि	१	२५०।	प्रतिव्यक्ति
२३	सहभागि यातायत खर्च नजिक	१	५००।	प्रतिव्यक्ति
२४	सहभागि यातायत खर्च टाडा	१	१०००।	प्रतिव्यक्ति
२५	कार्यक्रम सहायक	ल.स.	१०००।	प्रतिव्यक्ति
२६	कार्यक्रम सहयोगी	ल.स.	५००।	प्रतिव्यक्ति
२७	संचार खर्च		१०००।	ल.स
२८	प्रतिवेदन तयारी खर्च	१	२०००।	वटा
२९	भाडा तथा विविध		१०००।	ल.स
३०	फोटोकपि खर्च		४५००।	ल.स
३१	दैनिक भ्रमण भत्ता		नियामानुसार	प्रतिदिन प्रति व्यक्ति

३४) गाउँपालिकाबाट पेश्की लिई हालसम्म पनि पेश्की फछ्र्योट नगर्ने व्यक्ति संघ संस्थाहरुलाई अविलम्ब पेश्की फछ्र्योट गर्ने ताकेता गर्न कार्यालयलाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

३५) गाउँपालिकाले तयार गरेको नामावली अनुसार संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयवाट आ.व.२०७४/७५ मा प्राप्त सामाजिक सुरक्षा अनुदान आम्दानी खर्चको विवरण र निम्नानुसारको संख्या अनुमोदन साथै नयाँथप संख्या वाहेक आगमि आ.व.को लागि यही संख्यालाई प्रस्ताव गर्ने निर्णय गरियो ।

विवरण	वडा नं.१	वडा नं.२	वडा नं.३	वडा नं.४	वडा नं.५	जम्मा	कैफियत
जेष्ठ नागरिक	८२	१७४	१५६	१६७	१८५	७६४	औषधी उपचार पाउने जेष्ठ नागरीकहरु ८६२ जना
दलित जेष्ठ नागरिक	१	०	१३	८	६	२८	
एकल महिला	४	७	६	५	९	३१	
विद्यवा	५८	७८	७९	१००	९१	४०६	
पूर्ण अपाङ्ग	४	८	२	७	५	२६	
अतिअसक्त अपाङ्ग	७	१७	१६	१७	१८	७४	
दलित बालबालिका	१	०	१०	८	७	२६	
जेष्ठ नागरीक उपचार भत्ता पाउने							
कुल जम्मा						१३५६ जना	

३६) गाउँपालिका कार्यालय र करुणा फाउण्डेशन नेपालसंग भएको संझोता बमोजिम आगमि आ.व.२०७५/७६ को लागि हेरचाहको लागि उत्पेरण कार्यक्रममा कुल रमक रु २४,५३,२६०। मध्ये गाउँपालिकाले रु १७,३३,०००। करुणा फाउण्डेशन नेपालले रु १४,७८,०००। रुपैयाँको विनियोजन भएको कार्यक्रम स्वीकृत गरि कार्यान्वयन गर्ने सर्वसम्मतीवाट निर्णय गरियो ।

३७) निहारीकाले पेश गरेको कार्यक्रम अध्ययन गरि सस्थाकै पुर्णलगानिमा कार्यक्रम संचालनको वातावरण गाउँपालिकाले मिलाई दिने सर्वसम्मतीवाट निर्णय गरियो ।

३८) वान हर्ट वर्ल्ड वाइड इलामद्धारा पेश गरिएको आगमि आ.व.२०७५/७६को लागि पेश भएको कार्यक्रम अध्ययन गरि संस्थाकै पुर्ण लगानीमा संचालन गर्न दिने सर्वसम्मतीवाट निर्णय गरियो ।

३९) आई पास नेपालले सुरक्षीत गर्भपतन सम्वन्धी कार्यक्रम पेश गरेकोमा अध्ययन गर्दा संस्थाको माग बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने दिने सर्वसम्तीवाट निर्णय गरियो ।

४०) रेडपाण्डा नेटवर्क , नेपालले पेश गरेको कार्यक्रम अनुसार साझेदारी काम गर्ने सर्वसम्मतीवाट निर्णय गरियो ।

४१) गाउँपालिकाको, विभिन्न समिति ,वडा समितिको वैठकमा सहभागि कर्मचारीलाई राजपत्राकित भए प्रति बैठक रु २२०० । र राजपत्रअनकित कर्मचारी भए रु २०००। र कार्यालय सहयोगी भए रु १०००। भत्ता दिने निर्णय गरियो ।

४२) गाउँसभा तथा वडासभामा सहभागी राजपत्राकित कर्मचारी भए प्रति वैठक रु १५००। राजपत्रअनकित भए प्रति वैठक रु १२००। कार्यालय सहयोगि भए रु.८००। भत्ता दिने निर्णय गरियो ।

खण्ड ४ अनुसूचिहरु :

सन्दकपुर गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, इलाम

अनुसूची १

आय तथा व्ययको प्रक्षेपण

आर्थिक वर्ष : २०७५/७६

रकम रू. हजारमा

शीर्षक	आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को यथार्थ	आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को संशोधित अनुमान	आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को अनुमान
राजस्व			२४,८६,९४
आन्तरिक श्रोत			२,२०,००
११३१३ एकीकृत सम्पति कर			५,००
११४७३ अन्य मनोरञ्जन कर			१,००
११६९१ अन्य कर			४,००
१४२१९ अन्य सेवा शुल्क तथा विक्री			७,००
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क			५०
१४२४२ नक्सापास दस्तुर			५०
१४५२९ अन्य राजस्व			२,००
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम			५,३६,९५
१४१७९ अन्य बाँडफाँड हुने राजस्व [राजस्व बाँडफाँड – संघीय सरकार]			५,३६,९५
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			१७,२९,९९
संघीय सरकार			१५,९७,००
१३३११ समानिकरण अनुदान			६,६०,००
१३३१२ शसर्त अनुदान			९,३७,००
प्रदेश सरकार			१,३२,९९
१३३११ समानिकरण अनुदान			३२,९९
१३३१२ शसर्त अनुदान			१,००,००
वित्तीय व्यवस्था (प्राप्ति)			०
अन्य आय			
जनसहभागिता			
व्यय			२४,८६,९४
चालु खर्च			१५,०९,२१
२११०० पारिश्रमिक / सुविधा			८,६३,६०
२१२०० कर्मचारीको सामाजिक सुरक्षा खर्च			५,००
२२१०० सेवा महसुल			५,७०
२२२०० पूँजीगत सम्पत्तिको संचालन र सम्भार खर्च			२४,७६

२२३०० कार्यालय सामान तथा सेवाहरू			३२,२८
२२४०० सेवा तथा परामर्श खर्च			३५,६०
२२५०० कार्यक्रम सम्वन्धी खर्चहरू			४,५९,१९
२२६०० अनुगमन,मूल्यांकन र भ्रमण खर्च			२२,१०
२२७०० विविध खर्च			२२,६८
२५३०० अन्य सहायता			३१,००
२७२०० सामाजिक सहायता			५,००
२८१०० सम्पत्ति सम्वन्धी खर्च			२,३०
पूंजीगत खर्च			९,७७,७३
३१११२ भवन निर्माण			४४,००
३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च			३६,५०
३१११५ फर्निचर तथा फिक्चर्स			१०,००
३११२२ मेशिनरी तथा औजार			१५,००
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण			६,०६,७३
३११५३ विद्युत संरचना निर्माण			२,००,००
३११५५ सिंचाई संरचना निर्माण			१४,००
३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण			१०,५०
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण			४१,००
बजेट बचत (+)/न्यून (-)			
गत वर्षको नगद मौज्दात			

राजस्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान

आर्थिक वर्ष : २०७५/७६

अनुसूची २

रकम रू. हजारमा

शीर्षक	आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को यथार्थ	आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को संशोधित अनुमान	आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को अनुमान
आय	०	०	२४८६९४
राजस्व	०	०	७५६९५
आन्तरिक श्रोत	०	०	२१८००
एकीकृत सम्पति कर	०	०	५००
अन्य मनोरञ्जन कर	०	०	१००
अन्य कर	०	०	४००
अन्य सेवा शुल्क तथा विक्री	०	०	७००
अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	०	०	५०
नक्सापास दस्तुर	०	०	५०
गत वर्षको नगद मौज्दात	०	०	२००००
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	०	०	५३६९५
अन्य बाँडफाँड हुने राजस्व [राजस्व बाँडफाँड – संघीय सरकार]	०	०	५३६९५
अन्य आय	०	०	२००
अन्य राजस्व	०	०	२००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	०	०	१७२९९९
संघीय सरकार	०	०	१५९७००
शसर्त अनुदान	०	०	९३७००
समानिकरण अनुदान	०	०	६६०००
प्रदेश सरकार	०	०	१३२९९
शसर्त अनुदान	०	०	१००००
समानिकरण अनुदान	०	०	३२९९
बैदेशिक	०	०	०
जनसहभागिता	०	०	०

व्यय अनुमान

आर्थिक वर्ष : २०७५/७६

अनुसूची ३

रकम रू. हजारमा

सि.नं.	संकेत / शीर्षक	आ.व. २०७३/७४को यथार्थ	आ.व. २०७४/७५को संशोधित अनमान	आ.व. २०७५/७६को अनुमान	स्रोत						
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जनसहभागिता	बैदेशिक
						नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह			
चालु खर्च				१५०९२१	४४७९५	१०५३२७	७९९	०	०	०	०
१	२११११/पारिश्रमिक कर्मचारी			७७४९८	११४७८	६६०२०	०	०	०	०	०
२	२११२१/पोशाक			५३८	३५०	१८८	०	०	०	०	०
३	२११३२/महंगी भत्ता			९७२	७२०	२५२	०	०	०	०	०
४	२११३३/फिल्ड भत्ता			२००	०	२००	०	०	०	०	०
५	२११३९/अन्य भत्ता			१६८	१०८	६०	०	०	०	०	०
६	२११४१/पदाधिकारी बैठक भत्ता			१३३२	१३३२	०	०	०	०	०	०
७	२११४२/पदाधिकारी अन्य सुबिधा			२२०२	२२०२	०	०	०	०	०	०
८	२११४९/पदाधिकारी अन्य भत्ता			३४५०	३४५०	०	०	०	०	०	०
९	२१२१४/कर्मचारी कल्याण कोष			५००	५००	०	०	०	०	०	०
१०	२२१११/पानी तथा बिजुली			१५०	१५०	०	०	०	०	०	०
११	२२११२/संचार महसुल			४२०	४२०	०	०	०	०	०	०
१२	२२२११/इन्धन (पदाधिकारी)			७२०	७२०	०	०	०	०	०	०
१३	२२२१२/इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)			४५६	४५६	०	०	०	०	०	०
१४	२२२१३/सवारी साधन मर्मत खर्च			४००	४००	०	०	०	०	०	०
१५	२२२१४/बिमा तथा नवीकरण खर्च			१००	१००	०	०	०	०	०	०
१६	२२२२१/मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च			४००	४००	०	०	०	०	०	०
१७	२२२३१/निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च			२००	२००	०	०	०	०	०	०
१८	२२२९१/अन्य सम्पत्तिहरूको संचालन तथा सम्भार खर्च			२००	२००	०	०	०	०	०	०
१९	२२३११/मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री			२२७८	२१९२	८६	०	०	०	०	०
	२२३१३/पुस्तक तथा सामग्री खर्च			८००	५००	३००	०	०	०	०	०

२१	२२३१४/इन्धन - अन्य प्रयोजन			१५०	१५०	०	०	०	०	०	०
२२	२२४११/सेवा र परामर्श खर्च			४८०	४८०	०	०	०	०	०	०
२३	२२४१३/करार सेवा शुल्क			१८९६	१८९६	०	०	०	०	०	०
२४	२२४१४/सरसफाई सेवा शुल्क			२००	२००	०	०	०	०	०	०
२५	२२४१९/अन्य सेवा शुल्क			९८४	३८४	६००	०	०	०	०	०
२६	२२५११/कर्मचारी तालिम खर्च			९००	९००	०	०	०	०	०	०
२७	२२५१२/सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च			५०५२	३०००	२०५२	०	०	०	०	०
२८	२२५२१/उत्पादन सामग्री / सेवा खर्च			४००	०	४००	०	०	०	०	०
२९	२२५२२/कार्यक्रम खर्च			३४६१६	४९७९	२९१३७	५००	०	०	०	०
३०	२२५२९/विविध कार्यक्रम खर्च			४९५१	२१५०	२५०२	२९९	०	०	०	०
३१	२२६११/अनुगमन, मूल्यांकन खर्च			१२१०	११८०	३०	०	०	०	०	०
३२	२२६१२/भ्रमण खर्च			४००	४००	०	०	०	०	०	०
३३	२२६१९/अन्य भ्रमण खर्च			६००	६००	०	०	०	०	०	०
३४	२२७११/विविध खर्च			९६८	९६८	०	०	०	०	०	०
३५	२२७२१/सभा सञ्चालन खर्च			१३००	१३००	०	०	०	०	०	०
३६	२५३११/शैक्षिक संस्थाहरूलाई सहायता			३०००	०	३०००	०	०	०	०	०
३७	२५३१५/अन्य सहायता			१००	१००	०	०	०	०	०	०
३८	२७२१३/औषधी खरिद खर्च			५००	०	५००	०	०	०	०	०
३९	२८१४२/घर भाडा			२३०	२३०	०	०	०	०	०	०
पूंजीगत खर्च				९७७७३	३०९००	५४३७३	१२५००	०	०	०	०
१	३१११२ / भवन निर्माण			४४००	१२००	२३००	९००	०	०	०	०
२	३१११३ / निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च			३६५०	२०००	१०५०	६००	०	०	०	०
३	३१११५ / फर्निचर तथा फिक्चर्स			१०००	१०००	०	०	०	०	०	०
४	३११२२ / मेशिनरी तथा औजार			१५००	१०००	५००	०	०	०	०	०
५	३११५१ / सडक तथा पूल निर्माण			६०६७३	४७००	४५४७३	१०५००	०	०	०	०
६	३११५३ / विद्युत संरचना निर्माण			२००००	१९८००	२००	०	०	०	०	०
७	३११५५ / सिंचाई संरचना निर्माण			१४००	०	११००	३००	०	०	०	०
८	३११५६ / खानेपानी संरचना निर्माण			१०५०	०	१०५०	०	०	०	०	०
कुल जम्मा				२४,८६,९४	७५६९५	१५९७००	१३२९९	०	०	०	०

वित्तीय अवस्था अनुमान

अनुसुची ४

आर्थिक वर्ष : रकम रू. हजारमा

शीर्षक		आ·व· 207२/७३ को यथार्थ	आ·व· 2073/७४ को संशोधित अनुमान	आ·व· 207४/७५ को अनुमान
वित्तीय व्यवस्थाः				
	खुद ऋण लगानी			
	ऋण लगानी (–)			
	ऋण लगानीको सावाँ फिर्ता प्राप्ती (+)			
	खुद शेयर लगानी			
	शेयर लगानी (–)			
	शेयर बिक्रीबाट लगानी फिर्ता प्राप्ती (+)			
	खुद ऋण प्राप्ती			०
	ऋणको साँवा भुक्तानी (–)			०
	ऋण प्राप्ती (+)			०

क्षेत्रगत व्यय अनुमान

आर्थिक वर्ष : २०७५/७६

अनुसूची ५

रकम रू. हजारमा

सि.नं.	संकेत	शीर्षक	आ.व. २०७३/७४को यथार्थ	आ.व. २०७४/७५को संशोधित अनमान	आ.व. २०७५/७६को अनुमान	स्रोत						
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जनसहभागिता	बैदेशिक
							नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह			
१	१०	आर्थिक विकास			१,०९,४५	२६,००	८३,४५					
२	१०१०	बिबिध			१५,००		१५,००					
३	१०१२	सहकारी			२,००	२,००						
४	१०१३	पर्यटन			१३,००		१३,००					
५	१०१५	कृषि			७९,४५	२४,००	५५,४५					
६	२०	सामाजिक विकास			१०,५१,२१	४५,००	९,९२,२२	१३,९९				
७	२०११	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण			६१,३४	१२,००	४९,३४					
८	२०१२	संस्कृति प्रवर्द्धन			३९,५०	२२,००	११,५०	६,००				
९	२०१३	खानेपानी तथा सरसफाई			३,००		३,००					
१०	२०१४	स्वास्थ्य			२,०१,६६	४,००	१,९७,६६					
११	२०१५	शिक्षा			७,४५,७१	७,००	७,३०,७२	७,९९				
१२	३०	पूर्वाधार विकास			८,८७,३३	२,६३,००	५,०५,३३	१,१९,००				
१३	३०१०	बिबिध			१८,००	१०,००	६,००	२,००				
१४	३०१३	उर्जा			२,१६,८३	१,९८,००	१८,८३					
१५	३०१४	भवन तथा सहरी विकास			४०,००	८,००	२३,००	९,००				
१६	३०१५	सिंचाई			१४,००		११,००	३,००				
१७	३०१६	सडक तथा पुल (झोलुंगे पुल समेत)			५,८८,००	४७,००	४,३६,००	१,०५,००				
१८	३०१७	खानेपानी पूर्वाधार कार्यक्रम			१०,५०		१०,५०					

१९	४०	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन			१९,००	११,००	८,००					
२०	४०११	वारूण यन्त्र संचालन			१,००		१,००					
२१	४०१२	विपद व्यवस्थापन			५,००	५,००						
२२	४०१४	फोहरमैला व्यवस्थापन			४,००	४,००						
२३	४०१६	वातावरण संरक्षण			४,००	२,००	२,००					
२४	४०१८	वन तथा भु-संरक्षण			५,००		५,००					
२५	५०	संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह			१८,७९	१०,७९	८,००					
२६	५०१२	संस्थागत क्षमता विकास			५,००	५,००						
२७	५०१३	अभिलेख व्यवस्थापन			३,००		३,००					
२८	५०१४	पञ्जिकरण व्यवस्थापन			१,५०	१,५०						
२९	५०१५	सूचना प्रविधि			५,००		५,००					
३०	५०१७	मानव संसाधन विकास			३,००	३,००						
३१	५०१८	नागरिक वडापत्र तथा टोकन प्रणाली			१,२९	१,२९						
३२	६०	वित्तीय व्यवस्थापन र सुशासन			२५,५०	२५,५०						
३३	६०१०	लेखाङ्कन तथा राजस्व परिचालन			१०,००	१०,००						
३४	६०११	सार्वजनिक सुनुवाई			३,००	३,००						
३५	६०१२	आन्तरिक नियन्त्रण तथा लेखापरीक्षण			१,५०	१,५०						
३६	६०१३	सामाजिक परीक्षण			५,००	५,००						
३७	६०१४	वित्तीय अनुशासन तथा जोखिम न्यूनीकरण			६,००	६,००						
३८	७०	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक			३,७५,६६	३,७५,६६						
३९	७०१०	पारिश्रमिक / सुविधा			१,९६,४०	१,९६,४०						
४०	७०११	कर्मचारीको सामाजिक सुरक्षा खर्च			५,००	५,००						
४१	७०१२	सेवा महसुल			५,७०	५,७०						
४२	७०१३	पूँजीगत सम्पत्तिको संचालन र सम्भार खर्च			२४,७६	२४,७६						
४३	७०१४	कार्यालय सामान तथा सेवाहरु			२४,९२	२४,९२						
४४	७०१५	सेवा तथा परामर्श खर्च			२७,६०	२७,६०						
४५	७०१६	कार्यक्रम सम्वन्धी खर्चहरू			२३,००	२३,००						
४६	७०१७	अनुगमन,मूल्यांकन र भ्रमण खर्च			२१,८०	२१,८०						
४७	७०१८	विविध खर्च			२४,१८	२४,१८						
४८	७०२५	अन्य सहायता			१,००	१,००						
४९	७०३३	सम्पत्ति सम्वन्धी खर्च			२,३०	२,३०						
५०	७०३६	स्थिर सम्पत्ति प्राप्ति खर्च			१९,००	१९,००						
कुल जम्मा					२४,८६,९४	७,५६,९५	१५,९७,००	१,३२,९९				

क्रियाकलापगत व्यय अनुमान

आर्थिक वर्ष : २०७५/७६

अनुसूची ६

रकम रू. हजारमा

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	खर्च शीर्षक	एकाई	लक्ष	विनियोजन रु.	स्रोत						
							आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जनसहभागिता	बैदेशिक
								नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह			
१	तलब		२११११	महिना	१२	१,१४,७८	१,१४,७८						
२	पोशाक		२११२१	महिना	१	३,५०	३,५०						
३	महँगी भत्ता		२११३२	महिना	१२	७,२०	७,२०						
४	अन्य भत्ता		२११३९	महिना	१२	१,०८	१,०८						
५	पदाधिकारी अन्य सुविधा		२११४२	महिना	१२	२२,०२	२२,०२						
६	कार्यपालिका भत्ता		२११४९	महिना	१२	१०,७४	१०,७४						
७	पदाधिकारी कर्मचारी समिति बैठक		२११४९	महिना	१२	२३,७६	२३,७६						
८	कर्मचारी कल्याण कोष		२१२१४	महिना	१	५,००	५,००						
९	विजुली तथा पानी		२२१११	महिना	१२	१,५०	१,५०						
१०	संचार कार्यालय		२२११२	महिना	१२	३,००	३,००						
११	इन्धन पदाधिकारी		२२२११	महिना	१२	७,२०	७,२०						
१२	इन्धन कार्यालय		२२२१२	महिना	१२	४,५६	४,५६						
१३	गाडी मर्मत		२२२१३	पटक	५	२,५०	२,५०						
१४	मो सा मर्मत		२२२१३	पटक	३०	१,५०	१,५०						
१५	विमा तथा नविकरण		२२२१४	पटक	१	१,००	१,००						
१६	मेशिनरी मर्मत		२२२२१	पटक	८	४,००	४,००						
१७	अन्य मर्मत		२२२९१	पटक	१०	२,००	२,००						
१८	कार्यालय संचालन		२२३११	महिना	१२	६,००	६,००						
१९	टोनर हारपिक बल्ब		२२३११	महिना	१२	४,९२	४,९२						
२०	नेपाली कागज तथा अनुसुची खरिद		२२३११	N/A	१	३,००	३,००						
२१	विषयगत शाखा का संचालन		२२३११	N/A	१०	२,५०	२,५०						
२२	स्वास्थ्य केन्द्रहरु का संचालन		२२३११	N/A	५	२,५०	२,५०						
२३	ऐन तथा राजपत्र छपाई		२२३१३	संख्या	१	३,००		३,००					
२४	निति कार्यक्रम सार्वजनिकीकरण		२२३१३	N/A	१	३,००	३,००						
२५	पुस्तक तथा अन्य स्टेशनरी खरीद		२२३१३	N/A	४	२,००	२,००						
२६	अन्य इन्धन		२२३१४	महिना	१२	१,५०	१,५०						
२७	सेवा तथा परामर्श		२२४११	महिना	१२	४,८०	४,८०						
२८	करारकर्मचारि		२२४१३	महिना	१२	१८,९६	१८,९६						
२९	कार्यलाय सरसफाइ तथा मर्मत खर्च		२२४१४	महिना	५	२,००	२,००						
३०	अन्य सेवा शुल्क		२२४१९	महिना	१२	३,८४	३,८४						

३१	योजना संचालन तथा खरीद गोष्ठी		२२५११	संख्या	३	३,००	३,००						
३२	राजश्व प्रक्षेपण गोष्ठी		२२५११	N/A	१	३,००	३,००						
३३	विभिन्न सफ्टवेयर तालिम		२२५११	संख्या	३	३,००	३,००						
३४	उपभोक्ता समिति सूसूचित गोष्ठी		२२५१२	संख्या	१०	३,००	३,००						
३५	गाउँसभा तयारी		२२५१२	पटक	२	२,००	२,००						
३६	जनजाती सिप विकास		२२५१२	संख्या	२	९,००		९,००					
३७	दलित सिप विकास		२२५१२	संख्या	१	४,००		४,००					
३८	न्यायिक समिति		२२५१२	N/A	१	५,००	५,००						
३९	पदाधिकारी क्षमता विकास		२२५१२	N/A	२	५,००	५,००						
४०	पदाधिकारी कार्यक्रम भ्रमण		२२५१२	पटक	४	५,००	५,००						
४१	फोहोरमैला गोष्ठी		२२५१२	N/A	१	२,००	२,००						
४२	युवास्वरोजगार तथा सीप विकास		२२५१२	संख्या	१	५,००		५,००					
४३	लेखा व्यवस्थापन शाखा गोष्ठी		२२५१२	N/A	१	२,००	२,००						
४४	जडीबुटी खोज अनुसन्धान तथा प्रचार प्रसार		२२५२१	संख्या	१	१,००		१,००					
४५	नर्सरी उत्पादन		२२५२१	संख्या	३	३,००		३,००					
४६	एकीकृत सम्पति कर प्रचार प्रसार		२२५२२	N/A	५	५,००	५,००						
४७	कर्मचारी तालिम		२२५२२	N/A	२	५,००	५,००						
४८	कृषि कार्यक्रम		२२५२२	N/A	१	१५,००	१५,००						
४९	खेलकुद कार्यक्रम		२२५२२	N/A	१	७,००	७,००						
५०	नागरिक वडापत्र तथा समिति कार्यक्रम		२२५२२	N/A	१	१,२९	१,२९						
५१	पकेट क्षेत्र घोषणा कार्यक्रम		२२५२२	संख्या	५	५,००	५,००						
५२	पञ्जीकरए गोष्ठी		२२५२२	N/A	१	१,५०	१,५०						
५३	पशु स्वास्थ्य		२२५२२	N/A	१२	३,००		३,००					
५४	वातावरण गोष्ठी		२२५२२	N/A	१	२,००	२,००						
५५	शिक्षा लेखा SSDP गुणस्तर सुधार तथा परीक्षा संचालन		२२५२२	N/A	१	५,००			५,००				
५६	समपुरक कोष करूणा कार्यक्रम खर्च		२२५२२	प्रतिशत	१,००	१६,००		१६,००					
५७	सहकारी क्षमता विकास		२२५२२	पटक	१	२,००	२,००						
५८	अ◌ान्तरिक नियन्त्रण प्रणाली गोष्ठी		२२५२९	N/A	१	१,५०	१,५०						
५९	गाउँपालिका आवधिक योजना		२२५२९	संख्या	१	१५,००		१५,००					
६०	पशु नियमन		२२५२९	N/A	१२	२,४०		२,४०					
६१	पशु प्रजनन कार्यक्रम		२२५२९	N/A	१०	१,००	१,००						
६२	पशु प्रजनन कार्रक्रम		२२५२९	N/A	१	३,००	३,००						
६३	पशुप्रजनन		२२५२९	N/A	१	६०		६०					
६४	बृद्धा सम्मान		२२५२९	संख्या	१	३,००		३,००					
६५	बालक्लब गठनक्षमता		२२५२९	N/A	१	२,९९			२,९९				
६६	योजना सम्परीक्षण		२२५२९	N/A	१	२,००	२,००						
६७	वातावरण संरक्षण कोष		२२५२९	संख्या	१	२,००		२,००					
६८	विपद व्यवस्थापन कोष		२२५२९	N/A	१	५,००	५,००						
६९	विपद सामाग्री खरिद		२२५२९	संख्या	५	१,००		१,००					
७०	सुशासन गोष्ठी		२२५२९	N/A	१	३,००	३,००						

७१	सामाजिक परीक्षण		२२५२९	N/A	१	३,००	३,००						
७२	सार्वजनिक सुनुवाइ		२२५२९	N/A	१	३,००	३,००						
७३	अनुगमन खर्च		२२६११	N/A	१०	६,००	६,००						
७४	योजना अनुगमन		२२६११	महिना	१०	४,००	४,००						
७५	भ्रमण खर्च		२२६१२	N/A	१०	४,००	४,००						
७६	कार्यक्रम भर्मण		२२६१९	N/A	१	६,००	६,००						
७७	अतिथि सत्कार खर्च		२२७११	N/A	४	२,००	२,००						
७८	विविध कार्यालय सजावट तथा फूलबारी निर्माण		२२७११	N/A	१	१,५०	१,५०						
७९	विविध खर्च		२२७११	महिना	१२	४,९८	४,९८						
८०	बर्षे गाउँसभा		२२७२१	पटक	१	८,००	८,००						
८१	हिउँदे गाउँसभा		२२७२१	पटक	१	५,००	५,००						
८२	शैक्षीक व्यवस्थापन कोष		२५३११	N/A	१	३०,००		३०,००					
८३	अन्य असहाय सहायता		२५३१५	N/A	५०	१,००	१,००						
८४	औषधी खरीद		२७२१३	पटक	२	५,००		५,००					
८५	घरभाडा		२८१४२	N/A	१	२,३०	२,३०						
८६	गाउँपालिका भपन कम्पाउण्ड निर्माण		३१११२	N/A	१	८,००		८,००					
८७	चर्च निर्माण		३१११२	N/A	१	३,००		३,००					
८८	नर्मदेश्वर मन्दिर निर्माण		३१११३	संख्या	१	२,००		२,००					
८९	फर्निचर तथा फिक्चर्स		३१११५	N/A	१	५,००	५,००						
९०	मेशिनरी अ◌ौजार खरिद		३११२२	संख्या	२	७,००	७,००						
९१	सूचनाप्रविधि विकास		३११२२	गोटा	५	५,००		५,००					
९२	चाँप गैरी छाँगे अ◌ालुबारी अधिकारी बास विखे सडक		३११५१	N/A	१	१,००,००			१,००,००				
९३	तालगाउँ चिया कारखाना मावु सन्दकपुर सडक निर्माण		३११५१	प्रतिशत	१,००	५०,००		५०,००					
९४	देउराली जितपाले गिताङ हुदै रामखर्क सडक निर्माण		३११५१	प्रतिशत	१,००	५०,००		५०,००					
९५	समपुरक कोष झो पु निर्माण		३११५१	प्रतिशत	१,००	४,००		४,००					
९६	समपुरक कोष सडक निमाण		३११५१	प्रतिशत	१,००	३५,००		३५,००					
९७	साना योजना मर्मत		३११५१	N/A	१	१८,००	१८,००						
९८	सानीमाई सुलुवुङटारी जमुना जौबारी सडक निर्माण		३११५१	प्रतिशत	१,००	५०,००		५०,००					
९९	विधुत तार तथा पव्ल खरिद		३११५३	संख्या	१	२,००		२,००					
१००	विधुतपोल तथा तार खरिद		३११५३	प्रतिशत	१,००	१,९८,००	१,९८,००						
१०१	कालपोखरि प्रहरी चौकी व्यवस्थापन		३११५९	N/A	१	३,००		३,००					
१०२	समपुरक कोष बायोग्याँस निर्माण		३११५९	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
१०३	अन्य भत्ता	१	२११४१	महिना	१२	२,५२	२,५२						
१०४	संचार र विधुत महशुल	१	२२११२	महिना	१२	२४	२४						
१०५	कार्यालय सामान तथा इन्धन समेत	१	२२३११	महिना	१२	६०	६०						
१०६	सीप विकास तथा अ◌ायअ◌ार्जन कार्यक्रम		२२५१२	संख्या	१	३,००	३,००						
१०७	कृषि कार्यक्रम	१	२२५२२	गोटा	५	५,००		५,००					
१०८	अनुगमन खर्च	१	२२६११	महिना	१२	३६	३६						
१०९	विविध खर्च	१	२२७११	महिना	१२	२४	२४						
११०	सामुदायिक भवन वडा १		३१११२	प्रतिशत	१,००	३,००		३,००					

१११	आलुबारी खोपकेन्द्र मर्मत	१	३१११३	गोटा	१	२,००		२,००					
११२	किराँत माङ्खिम संरक्षण		३१११३	N/A	१	३,००	३,००						
११३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	१	३१११५	पटक	१	१,००	१,००						
११४	आलुबारी खरखरे टप्पु सडक	१	३११५१	गोटा	१	३,००		३,००					
११५	खरिखर्क खोलाघारी हुदै चन्द्रोदय अा वि सडक	१	३११५१	पटक	२	५,००		५,००					
११६	गौरी दुग्ध सहकारीबाट भालुखोप सडक	१	३११५१	प्रतिशत	१,००	४,००		४,००					
११७	चौँपगैरी बुढेनी घलेटार सडक	१	३११५१	गोटा	१	३,००		३,००					
११८	चारदेउराली पाहाखोला सडक		३११५१	गोटा	१	१,००		१,००					
११९	छाँगे ग्राउण्डबाट चारदेउराली बैशाखे सडक	१	३११५१	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
१२०	जरकौले लालीगुराँस रातमाटे सडक	३	३११५१	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
१२१	देउरली पिपले सडक		३११५१	N/A	१,००	२,००			२,००				
१२२	देउराली पिप्ले सडक	१	३११५१	N/A	१,००	३,००			३,००				
१२३	देउराली भाक्सारे पिप्ले होङ्ग्रे विखे भन्ज्याङ्ग सडक	१	३११५१	पटक	२	१०,००		१०,००					
१२४	दुलालगाउँ गुम्बा बालज्योती चेक डृयाम सडक	१	३११५१	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
१२५	वेवकोटा काँक्रे सडक	१	३११५१	गोटा	१	२,००		२,००					
१२६	भालुढुङ्गा रमिते झ्याउपोखरी आहाले सडक	१	३११५१	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
१२७	मुलडाँडा मुसे सडक		३११५१	N/A	१	२,००	२,००						
१२८	रत्नाउले भन्ज्याङ्ग देखि सगरमाथा स्कुल होङ्ग्रे सडक	१	३११५१	गोटा	१	५,००		५,००					
१२९	सात्खाल्डे शहिद पार्क		३११५९	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
१३०	अन्य भत्ता	२	२११४९	महिना	१२	२,८८	२,८८						
१३१	संचार महशुल विधुत समेत	२	२२११२	महिना	१२	२४	२४						
१३२	वडा कार्यालय मर्मत		२२२३१	पटक	१	२,००	२,००						
१३३	कार्यालय संचालन इन्धन समेत	२	२२३११	महिना	१२	६०	६०						
१३४	महिला सिप विकास तथा अायअार्जन कार्यक्रम		२२५१२	गोटा	१	३,००	३,००						
१३५	कृषि कार्यक्रम २		२२५२२	प्रतिशत	२	५,००		५,००					
१३६	अनुगमन खर्च	२	२२६११	महिना	१२	३६	३६						
१३७	विविधखर्च	२	२२७११	महिना	१२	२४	२४						
१३८	शिव पाञ्चायन मन्दिर	२	३१११२	N/A	१,००	५,००			५,००				
१३९	किराँत यायोक्खा साकेला थान टोड्के माइमझुवा		३१११३	गोटा	१	२,००	२,००						
१४०	तल्लो राइटोल आइतबारे थान संरक्षण		३१११३	प्रतिशत	१	५०		५०					
१४१	पदम छोलिङ्ग गुम्बा		३१११३	गोटा	२	३,००	२,००	१,००					
१४२	शिवपाञ्चायन मन्दिर		३१११३	प्रतिशत	१	४,००		४,००					
१४३	सान्छेन मेन्डोल बोद्द गुम्बा		३१११३	गोटा	१	२,००	२,००						
१४४	सान्छेन मेन्डोल बौद्द गुम्बा		३१११३	N/A	१	१,००		१,००					
१४५	फर्निचर तथा फिक्चर्स	२	३१११५	पटक	१	१,००	१,००						
१४६	मेशिनरी ओजार	२	३११२२	पटक	१	१,००	१,००						
१४७	कमेरे गोस्वाले सडक		३११५१	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
१४८	कालापानी कालपोखरी सडक		३११५१	प्रतिशत	१,००	७,००		७,००					
१४९	गुफापिडाँले लामपोखरी सडक		३११५१	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
१५०	गाईखर्क आलुबारी हिले सडक		३११५१	प्रतिशत	१,००	३,००		३,००					

१५१	चुरेघाँटी झरना सडक		३११५१	प्रतिशत	१	२,००		२,००					
१५२	झप्पु टप्पु सडक		३११५१	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
१५३	ढाँडबारी सापडाँडा भञ्याङ्ग सडक		३११५१	प्रतिशत	१,००	७,००	७,००						
१५४	बालकल्याण सतीघाट सडक		३११५१	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
१५५	बौद गुम्बा चिवेमझुवा गोरुवाले सडक	२	३११५१	N/A	१,००	८,००		८,००					
१५६	बौद्द गुम्बा चिवे मझुवा गोरुवाले सडक		३११५१	गोटा	१	१,००	१,००						
१५७	शंखेगोलाई टोड्के झरना सडक		३११५१	प्रतिशत	१,००	१०,००		१०,००					
१५८	शंखेगोलाई भीमसुन आ वि छिन्टापु ग्रामिण सडक		३११५१	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
१५९	सिमखर्क हिलेसडक		३११५१	प्रतिशत	१,००	३,००	३,००						
१६०	खानेपानी पाइप खरिद		३११५६	प्रतिशत	३	१,५०		१,५०					
१६१	चिडियाखाना निर्माण		३११५९	N/A	१,००	१०,००	१०,००						
१६२	बौद्द ढूङ्गा संरक्षण		३११५९	गोटा	१	२,००	२,००						
१६३	अन्य भत्ता	३	२११४१	महिना	१२	२,५२	२,५२						
१६४	संचार महसुल विधुत समेत	३	२२११२	महिना	१२	२४	२४						
१६५	कार्यालय सामान इन्धन समेत	३	२२३११	महिना	१२	६०	६०						
१६६	अदुवा प्रशोधन कार्यक्रम	३	२२५१२	गोटा	१	१,००		१,००					
१६७	कृषि कार्यक्रम	३	२२५२२	गोटा	५	५,००		५,००					
१६८	स्वास्थ्य व्यवस्थापन कार्यक्रम	३	२२५२२	गोटा	१०	१,००		१,००					
१६९	सिपविकास तथा अ◌ायअ◌ार्जन कार्यक्रम		२२५२२	संख्या	१	३,००	३,००						
१७०	सीप विकास तालिम	३	२२५२२	गोटा	१	२,००		२,००					
१७१	अनुगमन खर्च	३	२२६११	महिना	१२	३६	३६						
१७२	विविध खर्च	३	२२७११	महिना	१२	२४	२४						
१७३	माइपोखरी गुम्बा	३	३१११२	N/A	१,००	३,००		३,००					
१७४	माइपोखरी सत्यधुनी भवन मर्मत	३	३१११२	गोटा	१	१,००		१,००					
१७५	माङ्गखिम भवन माइपाताल	३	३१११२	प्रतिशत	१,००	२,००		२,००					
१७६	वडा कार्यालय मर्मत 3	३	३१११२	संख्या	१	२,००			२,००				
१७७	फर्निचर तथा फिक्चर्स	३	३१११५	गोटा	१	१,००	१,००						
१७८	मेशिनरी अ◌ौजार	३	३११२२	गोटा	१	१,००	१,००						
१७९	कौइराले ठाडे सडक	३	३११५१	संख्या	१	३,००	३,००						
१८०	खहरेखोला अ◌ारुबा◌ेटे सडक	३	३११५१	गोटा	१	१,५०		१,५०					

१८१	गजुरमान चौतारा खरिवोटे सडक	३	३११५१	गोटा	१	१,५०		१,५०					
१८२	गैरीगाउँ हुतुलुङ्ग झरना सडक	३	३११५१	गोटा	१	२,००		२,००					
१८३	जंघचोक लुरिङ्गटार जमुना सडक	३	३११५१	प्रतिशत	१,००	३,००		३,००					
१८४	टप्पु टारी खरिबोटे सानीमाइ सडक	५	३११५१	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
१८५	देउरली जितपाले सडक	३	३११५१	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
१८६	देउसाली गाउँ थरीगाउँ हाइड्रोपावर सडक	३	३११५१	प्रतिशत	१,००	२,००		२,००					
१८७	पुर्णेपोखरी माइपाताल सडक	३	३११५१	गोटा	१	२,५०		२,५०					
१८८	पाठकगाउँ दृष्टिविहिन सडक	३	३११५१	गोटा	१	१,००		१,००					
१८९	मुडेकमलसुवेदी घर हुदै नक्कले सडक	३	३११५१	गोटा	१	१,५०		१,५०					
१९०	माइपोखरी नक्कले सडक	३	३११५१	गोटा	१	१,००		१,००					
१९१	विभिन्न सडक मर्मत	३	३११५१	गोटा	४	४,००		४,००					
१९२	सानीमाइ चाँपगैरी सडक	३	३११५१	प्रतिशत	१,००	३,००		३,००					
१९३	सानीमाइ तिनमहिनेसडक	३	३११५१	प्रतिशत	१,००	१२,५०		१२,५०					
१९४	सोती खोला बालकल्याण सडक	३	३११५१	गोटा	१	२,५०		२,५०					
१९५	हुतुलुङ्गको सडक		३११५१	संख्या	१,००	५,००	५,००						
१९६	थरी गाउँ सिंचाइ लुकुवा	३	३११५५	गोटा	१	१,००		१,००					
१९७	याक्पी सिंचाइ	३	३११५५	प्रतिशत	१,००	३,००			३,००				
१९८	विभिन्न खानेपानी मर्मत	३	३११५६	प्रतिशत	१,००	४,००		४,००					
१९९	अन्य भत्ता	४	२११४९	महिना	१२	२,८८	२,८८						
२००	संचार महशुल विधुत समेत	४	२२११२	महिना	१२	२४	२४						
२०१	कार्यालय संचालन तथा इन्धन समेत	४	२२३११	महिना	१२	६०	६०						
२०२	कृषि कार्यक्रम	४	२२५२२	पटक	५	५,००		५,००					
२०३	सीप विकास तथा अ◌ायअ◌ार्जन		२२५२२	N/A	१	३,००		३,००					
२०४	अनुगमन खर्च	४	२२६११	महिना	१२	३६	३६						
२०५	विविध	४	२२७११	महिना	१२	२४	२४						
२०६	वडा भवन कार्यालय	४	३१११२	N/A	१	२,००			२,००				
२०७	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ कालपोखरी		३१११२	N/A	१	४,००	४,००						
२०८	नाटुनाम बुद्द पहर छुर्गा गुम्बा माबु	४	३१११३	N/A	१	१,००			१,००				
२०९	माबु ६को गुम्बा		३१११३	संख्या	१	१,००	१,००						
२१०	माबु काथोक होइसेल गुम्बा		३१११३	संख्या	१	५,००	५,००						

२११	माबु किरौंतेश्वर मन्दिर		३११९३	संख्या	१	५,००	५,००						
२१२	फर्निचर तथा फिक्चर्स	४	३१११५	पटक	१	१,००	१,००						
२१३	मेशिनरी अ○ौजार	४	३११२२	पटक	१	१,००	१,००						
२१४	गुम्बा भकारे फागु गाउँ फुङ्चेबुङ्ग तोरीबारी हिलेसडक	४	३११५१	प्रतिशत	१,००	८,००		८,००					
२१५	पक्कूहाङ्गमादिन जौबारी भाङ्टार भीरगाउँ सडक	४	३११५१	प्रतिशत	१,००	८,००		८,००					
२१६	भिरगाउँ निपाने मिरिख सडक	४	३११५१	गोटा	१	५,००		५,००					
२१७	मिलन चोक पक्कु जमुना सडक	४	३११५१	N/A	१,००	५,००		५,००					
२१८	मिलन चोक लामाडाँडा सडक	४	३११५१	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
२१९	लालबास पोखरी माइखोला पुल संरक्षण	४	३११५१	N/A	१,००	६,००		६,००					
२२०	विषेश हेदुलाल मार्ग निर्माण		३११५१	N/A	१,००	५,००	५,००						
२२१	पाहा खोला सिंचाइ		३११५५	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
२२२	भोटे खोल्सी सिंचाइ योजना	४	३११५५	N/A	१,००	५,००		५,००					
२२३	माबु खेल मैदान पुन निर्माण	४	३११५९	N/A	१	२,००			२,००				
२२४	माबु थाम भ्यूटावर	४	३११५९	N/A	१,००	८,००		८,००					
२२५	लिम्बु फडके फागुगाउँ गुम्बा झरना पदमार्ग तथा भ्यू पोइन्ट	४	३११५९	N/A	१	५,००		५,००					
२२६	अन्य भत्ता	५	२११४९	महिना	१२	२,५२	२,५२						
२२७	संचार महशुल विधुत समेत	५	२२११२	महिना	१२	२४	२४						
२२८	कार्यालय संचालन तथा इन्धन समेत	५	२२३११	महिना	१२	६०	६०						
२२९	कृषि तालि○म तथा अन्य कार्यक्रम	५	२२५२२	गोटा	५	५,००		५,००					
२३०	महिला सिप विकास	५	२२५२२	N/A	१	३,००	३,००						
२३१	अनुगमन खर्च	५	२२६११	महिना	१२	३६	३६						
२३२	विविध खर्च	५	२२७११	महिना	१२	२४	२४						
२३३	जमुना इङ्गला किराँत याया○ख्या भवन निर्माण	५	३१११२	N/A	१	५,००	५,००						
२३४	जमुना हागेथाम गुम्बा	५	३१११२	N/A	१	३,००	३,००						
२३५	स्वास्थ्य भवन वडा नं ५	५	३१११२	प्रतिशत	१,००	३,००		३,००					
२३६	जमुना इङ्ला गुम्बा	५	३१११३	गोटा	१	२,००			२,००				
२३७	ढापपोखरी मन्दिर	५	३१११३	गोटा	१	३,००			३,००				
२३८	फर्निचर तथा फिक्चर्स	५	३१११५	पटक	१	१,००	१,००						
२३९	इङ्गला खा○ला मेगमा चोयाटार जौबारी सडक	५	३११५१	N/A	१,००	१५,००		१५,००					
२४०	इङ्गला खोला हात्तीढुङ्गा कोन्द्रे सडक	५	३११५१	गोटा	१	३,००		३,००					
२४१	चुचेढुङ्गा बजार मन्दिर सडक	५	३११५१	N/A	१	३,००		३,००					
२४२	जमुना तिनघर पिपलडाडा सडक	५	३११५१	N/A	१	३,००	३,००						
२४३	जमुना सभाखोला बाटो	५	३११५१	प्रतिशत	१,००	५,००		५,००					
२४४	डाँडाघर खोपी गैरीबास सडक		३११५१	N/A	१	४,००		४,००					
२४५	तार्सिङ्गडाँडा सिक्रे पिप्ले सडक	५	३११५१	N/A	१,००	६,००		६,००					
२४६	देउमी गोलाइ ढापपोखरी सडक	५	३११५१	गोटा	१,००	५,००		५,००					
२४७	मजुवा नुनथला सडक मर्मत	५	३११५१	N/A	१,००	३,००		३,००					
२४८	साने डाँडा पिङ्गडाँडा गुम्बा सडक		३११५१	गोटा	१	२,००		२,००					
२४९	साना योजना मर्मत	५	३११५१	गोटा	१०	८,००		८,००					
२५०	खानेपानी पाइप खरिद	५	३११५६	N/A	१,००	५,००		५,००					

२५१	राष्ट्रिय अ ि वि खेल मैदान		३११५९	गोटा	१	१,००		१,००					
२५२	आधारभूत तथा माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत कोटा अनुदान शिक्षक एवम् प्राविधिक धारका प्रशिक्षक तथा सहायक प्रशिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान		२११११	N/A	१	५,४६,०५		५,४६,०५					
२५३	एक गाँउ एक पशु प्राविधिकको तलब भत्ता		२११११	N/A	१	८,८७		८,८७					
२५४	कर्मचारीहरुको तलब वापतको खर्च		२११११	N/A	१	९६,३१		९६,३१					
२५५	रा.प.अन.द्धि. वि. तलब		२११११	N/A	१	३,८१		३,८१					
२५६	शिक्षकको जगेडा तलव		२११११	N/A	१	२,१९		२,१९					
२५७	स्थानीय तहमा रहने कृषि प्राविधिकको तलब तथा पोशाक		२११११	N/A	१	२,९७		२,९७					
२५८	कर्मचारीहरूको पोषाक भत्ता		२११२१	N/A	१	१,८८		१,८८					
२५९	महगि भत्ता		२११३२	N/A	१	१२		१२					
२६०	महंगी भत्ता		२११३२	N/A	१	२,४०		२,४०					
२६१	अन्य स्वास्थ्य कमीको फिल्ड भत्ता		२११३३	N/A	१	२,००		२,००					
२६२	अन्य भत्ता		२११३९	N/A	१	६०		६०					
२६३	कार्यालय मसलन्द सामान, पानी, विजुली, संचार, घरभाडा, भ्रमण खर्च		२२३११	N/A	१	८६		८६					
२६४	पाले, स्वीपर, गार्ड, वगैंचे, का.स.आदिको सेवा करारमा लिने		२२४१९	N/A	१	६,००		६,००					
२६५	नेतृत्व तथा संस्थागत विकास तालिम		२२५१२	N/A	१	५२		५२					
२६६	पूर्ण खोप गा.पा., न.पा. सुनिश्चितता र दीगोपना सुक्ष्म योजना अध्यावधिकको लागि न.पा , गा.पा खोप समन्वय समिति, स्वास्थ्य संस्था प्रमुख सहित न.पा. र गा.पा. प्रमुख तथा वडा प्रमुखहरु र सरोकारवालाहरूको १ दिने गोष्ठी (७७ जिल्लाका सबै स्थानिय तह)		२२५१२	N/A	१	३०		३०					
२६७	रोटा खोप शुरुवात गर्न स्वास्थ्य संस्था स्तरमा स्वास्थ्यकर्मीहरुको अभिमूखिकरण एक दिने (७७ जिल्ला)		२२५१२	N/A	१	२०		२०					
२६८	लैगिंक हिंसा निवारणमा न्यायिक समितिको क्षमता विकास तालिम		२२५१२	N/A	१	५०		५०					
२६९	कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत तोकिएका लक्षितवर्गका विद्यार्थीहरुका लागि पुस्तकालयमा आधारित हुने गरी पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउन विद्यालयलाइ अनुदान		२२५२२	N/A	३	५०		५०					
२७०	अत्यावश्यक आयुर्वेद औषधि खरिद		२२५२२	N/A	१	२,००		२,००					
२७१	अब्षेटिक फिस्टुला र पाठेघर खस्ने रोगीको स्क्रिनिंग, रिंगपेशरी तथा VIA जाँच		२२५२२	N/A	१	३५		३५					

२७२	अस्पताल तथा Birthing Centre मा २४ घण्टा प्रसुती सेवा संचालन गर्न करारमा अ०न०मी० नियुक्ति		२२५२२	N/A	१	२,६६		२,६६					
२७३	अस्पतालहरुमा पाठेघरको मुखको क्यान्सरको जाँचको लागि VIA Set , तथा सिल्कन रिङ प्रेशरी खरिद		२२५२२	N/A	१	२२		२२					
२७४	आइ.यु. सि डी. तथा इम्प्लान्ट सेवा प्रदान		२२५२२	N/A	१	३१		३१					
२७५	आमा सुरक्षा कार्यक्रम सेवा प्रदान शोधभर्ना, यातायात खर्च, गर्भवती तथा सुत्केरी उत्प्रेरणा सेवा (4th ANC), निशुल्क गर्भपतन, जिल्ला अस्पताल र सो भन्दा तलका सरकारी स्वास्थ्य सस्थाहरुमा प्रसूति हुने सुत्केरी तथा नवजात शिशुलाई न्यानो झोला (लुगा सेट)		२२५२२	N/A	१	६,५०		६,५०					
२७६	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र/औषधालयको उपभोग खर्च(तलव, स्थानीय, महगी, अन्य, पोषाक भत्ता र अन्य सेवा शुल्क समेत)		२२५२२	N/A	१	१५,१९		१५,१९					
२७७	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र/औषधालयको कार्यालय सचालन खर्च(खशिनं. २२१११, २२११२, २२१२१, २२२११, २२२१२, २२३११, २२३१४, २२७११का खर्चहरू)		२२५२२	N/A	१	९८		९८					
२७८	उत्कृष्ट सिकाइ उपलब्धी भएका विद्यालयलाइ सिकाइ सुदृढीकरण तथा विद्यालयलाइ कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान(Performance based Grants)		२२५२२	N/A	३	४,५०		४,५०					
२७९	उपचार केन्द्रहरुमा आकस्मिक अवस्थामा औसधि, ल्याब सामाग्री ढुवानी, फर्म फरमेट फोटोकपी,मर्मत सम्भार, ल्याव तथा आवश्यक सामाग्री खरिद र ई-टि.बि रजिस्टर अध्यावधिक		२२५२२	N/A	१	२६		२६					
२८०	उपचार केन्द्रहरुमा गई अनुगमन तथा मुल्यांकन गरि कार्यक्रमको गुणस्तरीयता सुनिस्चित गर्ने		२२५२२	N/A	१	१५		१५					
२८१	उपचाररत क्षयरोगका बिरामीको उपचारको कोहर्ट नतिजा, कार्यक्रमको प्रगति एवं चुनौती र क्षयरोग कार्यक्रममा भएका नया बिषयमा उपचार केन्द्रका स्वास्थ्य कर्मीहरुलाई अध्यावधिक गर्ने उपचार केन्द्र स्तर कोहर्ट विश्लेषण कार्यक्रम		२२५२२	N/A	१	३०		३०					
२८२	एच एम आई एस को तालिम(५०) र अभिलेख तथा प्रतिवेदन फाराम छपाई(५०)		२२५२२	N/A	१	१,००		१,००					
२८३	औलो नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन, औलो माहामारी हुने औलो ग्रसीत क्षेत्रको छनौट गरी बिषादि छर्कने (रेस्पोन्सीभ स्प्रेइङ समेत),विश्व औलो नियन्त्रण दिवस मनाउने तथा औलो नियन्त्रणका लागि बहुनिकाय अन्तरक्रिया		२२५२२	N/A	१	२२		२२					
२८४	औषधि, भ्याक्सिन, साधन, सामाग्री रिप्याकिङ. तथा ढुवानी र पूनः वितरण समेत		२२५२२	N/A	१	६०		६०					
२८५	कक्षा १-१० सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि पाठ्यपुस्तक अनुदान		२२५२२	N/A	३	१०,२६		१०,२६					

२८६	कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन खर्च		२२५२२	N/A	३	६३		६३					
२८७	कृषक पाठशाला संचालन (पशु/कृषि) सम्बन्धी		२२५२२	N/A	१	२,००		२,००					
२८८	कृषि चुन वितरण		२२५२२	N/A	१	४५		४५					
२८९	किशोर किशोरी कार्यक्रम अन्तरगत महिनावारी स्वास्थ्य व्यवस्थापनको लागी स्कूलमा स्यानेटरी प्याड वितरण"		२२५२२	N/A	१	२५		२५					
२९०	खोपको पहुँच बढाई छुट बच्चालाई खोप दिलाई पूर्णखोप सुनिश्चित गर्न वैशाख महिनालाइ खोप महिना संचालन गर्ने		२२५२२	N/A	१	३०		३०					
२९१	गाउघर क्लिनिक सचालन यातायात खर्च		२२५२२	N/A	१	५८		५८					
२९२	गाउँघर/शहरी क्लिनिक, नसर्ने रोग व्यवस्थापन कार्यक्रम		२२५२२	N/A	१	१,००		१,००					
२९३	ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी सरोकारवालावीच अन्तरक्रिया		२२५२२	N/A	१	३५		३५					
२९४	जेष्ठ नागरिकको लागि स्वास्थ्य प्रबर्धन सेवा कार्यक्रम		२२५२२	N/A	१	५०		५०					
२९५	डिजिज सर्भिलेन्स तथा रिपोर्टिङ, इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ,आउटब्रेक इन्भेस्टिगेशन		२२५२२	N/A	१	६६		६६					
२९६	दक्ष प्रसूति कर्मीहरूलाई अनसाईट कोचिङको लागी क्षमता अभिवृद्धी		२२५२२	N/A	१	४०		४०					
२९७	दांग र इलाममा Birth Defect कार्यक्रमको कार्यन्वयन		२२५२२	N/A	१	२,००		२,००					
२९८	नश्ल सुधारका लागि कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम		२२५२२	N/A	१	२,१०		२,१०					
२९९	नसर्ने रोग सम्वन्धि कार्यक्रम		२२५२२	N/A	१	७०		७०					
३००	नि:शुल्क स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद		२२५२२	N/A	१	७,५०		७,५०					
३०१	नियमित रूपमा खानेपानी गुणस्तर निगरानि गर्ने		२२५२२	N/A	१	५०		५०					
३०२	निशुल्क टिकट दर्ता शुल्क		२२५२२	N/A	१	१०		१०					
३०३	नीतिगत,प्रशासनिक तथा व्यबस्थापन खर्च		२२५२२	N/A	१	२,५०		२,५०					
३०४	पंचकर्म/पुर्वकर्म कार्यक्रम		२२५२२	N/A	१	४५		४५					
३०५	पुनःउपचार क्याटेगोरीमा भएका सबै पी.बि.सी. बिरामीहरूलाई उपचार अवधिभर पोषण भत्ता		२२५२२	N/A	१	८		८					
३०६	पूर्ण खोपको दीगोपनाको लागि साझेदार र स्थानीय स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिका सदस्य र वडा खोप समन्वय समितिहरूसँग अन्तरक्रिया, स्थानीय योजना निर्माण (७७ जिल्ला, सबै स्वास्थ्य संस्था)		२२५२२	N/A	१	३०		३०					
३०७	परंपरागत धार्मिक तथा वैकल्पिक विद्यालय सञ्चालन अनुदान		२२५२२	N/A	३	५,००		५,००					
३०८	प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्व प्राथमिक कक्षाका सहजकर्ताहरुको पारीश्रमिक		२२५२२	N/A	३	२८,८६		२८,८६					

३०९	परिवार नियोजन, सुरक्षित मातृत्व, FCHV सेवा दिवस मनाउने		२२५२२	N/A	१	३०		३०					
३१०	परिवार स्वास्थ्य कार्यक्रमको लागि पार्टोग्राफ, DMT, MEC Wheel, Flow Chart Job Aid सहित फर्म फरमेट छपाइ		२२५२२	N/A	१	५		५					
३११	पहुँच नपुगेका र ड्रप आउट (छुट) वच्चाको खोजी तथा पूर्ण खोप दिलाउन महिला स्वास्थ्य स्वंयम सेविकाहरुलाई अभिमूखिकरण र योजना निर्माण (७७ जिल्लाका सबै स्वास्थ्य संस्था)		२२५२२	N/A	१	६५		६५					
३१२	पानी तथा स्वास्थ्य र सरसफाई सुविधा सहितको शौचालय निर्माण		२२५२२	N/A	३	१४,००		१४,००					
३१३	पालिकास्तरमा खोप ऐन, नियमावली, ए.ई.एफ.आई. को जानकारी खोप कार्यक्रमको समिक्षा, सूक्ष्म योजना अध्यावधिक कार्यक्रम २ दिने ७५३ तह (स्वास्थ्य संस्था प्रमुख, खोप कार्यकर्ता समेत)		२२५२२	N/A	१	४५		४५					
३१४	पालीकावाट अनुगमन मुल्यांकन (प्रजनन् स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको Facility हरु सम्म)		२२५२२	N/A	१	३०		३०					
३१५	पोषण सम्बन्धि राष्ट्रिय दिवस संचालन (स्तनपान सप्ताह, आयोडिन महिना, बिद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण सप्ताह आदि लगायत कार्य संचालनको लागि बहुक्षेत्रीय पोषण योजना लागु भएका बाहेकका जिल्लाका ४४५ ओटा स्थानीय निकायहरुको लागि)		२२५२२	N/A	१	३५		३५					
३१६	फर्निचर खरिद		२२५२२	N/A	१	२०		२०					
३१७	भिटामिन ए क्याप्सुल आम वितरण कार्यक्रमका लागी म.स्वा.स्व. से . परिचालन खर्च (२ चरण कातिर्क र वैशाख)		२२५२२	N/A	१	१,४३		१,४३					
३१८	म स्वा स्व से अर्धवार्षिक समीक्षा बैठक (जना)		२२५२२	N/A	१	२,९६		२,९६					
३१९	म स्वा स्व से हरुलाइ दीर्घकालीन सेवाका लागि सम्मानजनक बिदाइ (जना)		२२५२२	N/A	१	१,६०		१,६०					
३२०	म स्वा स्व से हरुलाइ पोशाक भत्ता		२२५२२	N/A	१	६,६०		६,६०					
३२१	महामारी तथा प्रकोपजन्य रोगहरुको अबस्थामा RRT/ CRRT परिचालन गर्ने, चौमाशिक रिभ्यु तथा अभिमुखीकरण गर्ने		२२५२२	N/A	१	४४		४४					
३२२	माध्यामिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान		२२५२२	N/A	३	६,५०		६,५०					
३२३	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता		२२५२२	N/A	१	१,००		१,००					
३२४	राष्ट्रिय योग दिवस/अन्तराष्ट्रिय योग दिवस/राष्ट्रिय आरोग्य तथा धन्वन्तरी दिवस		२२५२२	N/A	१	१२		१२					

३२५	लुकेर बसेका क्षयरोगका बिरामी उपचार दायरामा ल्याउन शिक्षक, समाजसेवी म.स्वा.स्व.से परीचालन		२२५२२	N/A	१	३		३					
३२६	लामो अवधिको जन्मान्तरको लागि सेटलाइट सेवा		२२५२२	N/A	१	३३		३३					
३२७	वन्ध्याकरण घुम्ती शिविर अगावै म०स्वा०से०सँग छलफल		२२५२२	N/A	१	३५		३५					
३२८	वातावरण सरसफाइ सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्न		२२५२२	N/A	१	१,००		१,००					
३२९	विद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम		२२५२२	N/A	१	८५		८५					
३३०	विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान (आधारभूत तथा माध्यमिक तह)		२२५२२	N/A	३	२६,०९		२६,०९					
३३१	विद्यालय भवन निर्माण (अघिल्लो आ ब को क्रमागत ४ कोठे भवन		२२५२२	N/A	३	१८,००		१८,००					
३३२	विद्यालय सञ्चालन व्यबस्थापन अनुदान		२२५२२	N/A	३	१४,०१		१४,०१					
३३३	शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा विताउने समयावधी सुधार योजना कार्यान्वयन		२२५२२	N/A	३	४		४					
३३४	शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner व्यवस्थापन तथा सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मुल्यांकनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान (कक्षा वालविकास-१२)		२२५२२	N/A	३	६,४८		६,४८					
३३५	शिक्षण सिकाइमा सुचना प्रविधि को प्रयोग(कम्प्यूटर, इन्टरनेट, कनेक्टिभिटी इक्यूपमेन्टस तथा सामग्री खरिद) का लागि अनुदान		२२५२२	N/A	३	६,५०		६,५०					
३३६	शिरोधारा टेबल/ बाष्पस्वेदन सेट तथा अन्य चिकित्सा उपयोगी सामाग्री खरिद		२२५२२	N/A	१	५०		५०					
३३७	स्तनपायी आमालाई मात्री शिशु सुरक्षार्थ दुग्धवर्द्धक जडिबुटीजन्य औषधि वितरण सम्बन्धि कार्यक्रम		२२५२२	N/A	१	८५		८५					
३३८	स्तरीय उपचार पद्धति सम्वन्धि अभिमुखिकरण र साथी समूह बीच छलफल कार्यक्रम संचालन		२२५२२	N/A	१	१,२०		१,२०					
३३९	स्थानीय जडिबुटी परिचयात्मक कार्यक्रम तथा लगत संकलन/ निजी संस्था (आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा) लगत संकलन		२२५२२	N/A	१	४०		४०					
३४०	स्थानीय तहका स्वास्थ्य यूनिटमा डी.एच.आई.एस २ सिष्टम सेटअपका लागि कम्प्यूटर खरिद (पुंजीगत)		२२५२२	N/A	१	१,००		१,००					
३४१	स्थापना भएका र थप हुने सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ संचालन अनुदान		२२५२२	N/A	१	४,००		४,००					
३४२	सबै स्थानीय तहमा समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना कार्यक्रम (सि.वि.आर निर्देशिका अनुसार) संचालन		२२५२२	N/A	१	६६		६६					
३४३	समुह गठन र परिचालन		२२५२२	N/A	१	५		५					
३४४	समुह सदस्यको अनुशिक्षण		२२५२२	N/A	१	३१		३१					

३४५	स्वास्थ्य चौकी स्तरमा औजार उपकरण, फर्निचर साथै स्वास्थ्य संस्था मर्मत सुधार (पुंजीगत)		२२५२२	N/A	१	१,२०		१,२०					
३४६	स्वास्थ्य चौकी/ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरूको सेवा सुदृढीकरण क्रियाकलाप		२२५२२	N/A	१	१,००		१,००					
३४७	स्वास्थ्य प्रबर्धन (मेरो वर्ष अभियान, महामारी, सर्ने ,नसर्ने रोग रोकथाम, प्रजनन तथा बाल बाताबरण स्वास्थ्य आदि) स्वास्थ्य संचार सचेतना कार्यक्रम		२२५२२	N/A	१	८०		८०					
३४८	स्वास्थ्य संस्थाबाट टाढा रहेका बस्ती तथा स्वास्थ्य सेवामा पहुच कम भएको जनसंख्यामा माइक्रोस्कोपिक क्याम्प सञ्चालन		२२५२२	N/A	१	१६		१६					
३४९	सामुदायिक विद्यालयका आधारभुत तथा माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि विपन्न लक्षित हुने गरी गैरआवासीय छात्रबृत्ती		२२५२२	N/A	३	६,११		६,११					
३५०	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सञ्चालन अनुदान		२२५२२	N/A	३	४,००		४,००					
३५१	सामाजिक परीक्षण कार्यक्रम (पुरानो र नयां थप हुने स्वास्थ्य संस्था)		२२५२२	N/A	१	१,००		१,००					
३५२	हात्तीपाईले रोग बिरूध्दको आम औषधी सेवन (MDA)कार्यक्रम सञ्चालन		२२५२२	N/A	१	४,२९		४,२९					
३५३	अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवश		२२५२९	N/A	१	२०		२०					
३५४	ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी दिवसीय कार्यक्रम (अल्जाइमर्श चेतना दिवस, ज्येष्ठ नागरिक प्रति हुने दुर्व्यवहार विरुद्धको दिवस, अन्तर्राष्ट्रिय ज्येष्ठ नागरिक दिवस)		२२५२९	N/A	१	२९		२९					
३५५	बालक्लव गठन, संचालन तथा नियमन		२२५२९	N/A	१	२०		२०					
३५६	बालबालिकामाथि हुने शारीरिक, मानसिक दण्ड सजाय तथा यौनजन्य दुर्व्यवहार न्यूनिकरण		२२५२९	N/A	१	३३		३३					
३५७	पूर्ण खोप न.पा., गा.पा. भेरिफिकेसन, अनुगमन तथा घोषणा सभा व्यवस्थापन		२२६११	N/A	१	३०		३०					
३५८	बायोग्यास जडान		३११५१	N/A	१	४,२०		४,२०					
३५९	सुधारिएको चुलो (बायोमास) प्रबिधि जडान		३११५१	N/A	१	४०		४०					
३६०	सरसफाइ सम्बन्धी निर्माण कार्यहरु		३११५१	N/A	१	२,००		२,००					
३६१	साना सिंचाई निर्माण/ मर्मत संभार /प्लाष्टिक पोखरी निर्माण / हिउ पोखरी		३११५१	N/A	१	५,४०		५,४०					
३६२	सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन/उद्यम प्रवर्धन		३११५१	N/A	१	२,००		२,००					
३६३	सौर्य उर्जा प्रबिधि जडान		३११५१	N/A	१	४,७३		४,७३					
					कुल जम्मा	२४,८६,९४	७,५६,९५	१५,९७,००	१,३२,९९				

वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृति फारम

आर्थिक वर्ष : २०७५/७६	आयोजना सुरु हुने मिति :		स्रोत
बजेट उप शीर्षक :	आयोजना पूरा हुने मिति :	आन्तरिक श्रोत : ६४१४३	नेपाल सरकार : ३२०००
बजेट उपशीर्षकको नाम :	आयोजनाको कुल लागत :	ऋण : ०	प्रदेश सरकार : १०७९९
कार्यान्वयन हुने स्थान :	चालु आ.व.मा विनियोजित :	जनसहभागिता : ०	अन्तर स्थानीय तह : ०

अनुसूची ७

रकम रू. हजारमा

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	एकाई	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको		सम्पूर्ण कार्य मध्ये गत आ.व.सम्मको		आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को लक्ष्य								कैफियत
							वार्षिक		प्रथम चौमासिक		दोश्रो चौमासिक		तेस्रो चौमासिक		
			परिमाण	बजेट	परिमाण	खर्च	परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	
पूंजीगत खर्च															
१	गाउँपालिका भपन कम्पाउण्ड निर्माण	N/A	०	१	०	०	१	८००	०	०	०	०	१	८००	३१११२
२	चर्च निर्माण	N/A	०	१	०	०	१	३००	०	०	०	०		३००	३१११२
३	शिव पाञ्चायन मन्दिर	N/A	०	१००	०	०	१००	५००	०	०	५०	२५०	५०	२५०	३१११२
४	जमुना हागेथाम गुम्बा	N/A	०	०	०	०	१	३००	०	०	०	०	१	३००	३१११२
५	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ कालपोखरी	N/A	०	१	०	०	१	४००	१	४००	०	०	०	०	३१११२
६	जमुना इङ्गला किराँत यायाेख्या भवन निर्माण	N/A	०	०	०	०	१	५००	०	०	१	५००	०	०	३१११२
७	वडा भवन कार्यालय	N/A	०	१	०	०	१	२००	१	२००	०	०	०	०	३१११२
८	माइपोखरी गुम्बा	N/A	०	१००	०	०	१००	३००	०	०	५०	१५०	५०	१५०	३१११२
९	माइपोखरी सत्यधुनी भवन मर्मत	गोटा	०	१	०	०	१	१००	०	०	०	०	१	१००	३१११२
१०	माङ्गखिम भवन माइपाताल	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	२००	४०	८०	६०	१२०	०	०	३१११२
११	स्वास्थ्य भवन वडा नं ५	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	३००	०	०	५०	१५०	५०	१५०	३१११२
	वडा कार्यालय मर्मत 3	संख्या	०	१	०	०	१	२००	१	२००	०	०	०	०	३१११२
१३	सामुदायिक भवन वडा १	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	३००	५०	१५०	५	१५	४५	१३५	३१११२
१४	माबु काथोक होइसेल गुम्बा	संख्या	०	१	०	०	१	५००	०	०	१	५००	१	०	३१११३
१५	माबु ६को गुम्बा	संख्या	०	१	०	०	१	१००	०	०	०	०	१	१००	३१११३
१६	माबु किराँतेश्वर मन्दिर	संख्या	०	१	०	०	१	५००	०	०	०	०	१	५००	३१११३
१७	नर्मदेश्वर मन्दिर निर्माण	संख्या	०	१	०	०	१	२००	१	२००	०	०	०	०	३१११३
१८	ढापपोखरी मन्दिर	गोटा	०	१	०	०	१	३००	०	०	१	३००	०	०	३१११३
१९	जमुना इङ्ला गुम्बा	गोटा	०	१	०	०	१	२००	०	०	१	२००	०	०	३१११३
२०	शिवपात्र्चायन मन्दिर	प्रतिशत	०	१	०	०	१	४००	०	०	१	४००	०	०	३१११३
२१	तल्लो राइटोल आइतबारे थान संरक्षण	प्रतिशत	०	१	०	०	१	५०	०	०	१	५०	०	०	३१११३
२२	किराँत यायोक्खा साकेला थान टोङ्के माइमझुवा	गोटा	०	१	०	०	१	२००	०	०	१	२००	१	०	३१११३

२३	पदम छोलिङ्ग गुम्बा	गोटा	०	१	०	०	१	२००	०	०	१	२००	१	०	३१११३
२४	पदम छोलिङ्ग गुम्बा	गोटा	०	१	०	०	१	१००	०	०	०	०	१	१००	३१११३
२५	आलुबारी खोपकेन्द्र मर्मत	गोटा	०	१	०	०	१	२००	१	२००	०	०	०	०	३१११३
२६	सान्छेन मेन्डोल बोद्द गुम्बा	गोटा	०	१	०	०	१	२००	०	०	०	०	१	२००	३१११३
२७	नाटुनाम बुद्द पहर छुर्गा गुम्बा माबु	N/A	०	१	०	०	१	१००	०	०	०	०	१	१००	३१११३
२८	सान्छेन मेन्डोल बौद्द गुम्बा	N/A	०	१	०	०	१	१००	०	०	१	१००	०	०	३१११३
२९	किराँत माङ्खिम संरक्षण	N/A	०	१	०	०	१	३००	०	०	१	३००	०	०	३१११३
३०	फर्निचर तथा फिक्चर्स	N/A	०	१	०	०	१	५००	०	०	०	०	०	५००	३१११५
३१	फर्निचर तथा फिक्चर्स	पटक	०	१	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	३१११५
३२	फर्निचर तथा फिक्चर्स	पटक	०	१	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	३१११५
३३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	पटक	०	१	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	३१११५
३४	फर्निचर तथा फिक्चर्स	पटक	०	१	०	०	१	१००	०	०	१	१००	१	०	३१११५
३५	फर्निचर तथा फिक्चर्स	गोटा	०	१	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	३१११५
३६	मेशिनरी अ◌ौजार	गोटा	०	१	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	३११२२
३७	मेशिनरी अ◌ौजार	पटक	०	१	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	३११२२
३८	मेशिनरी ओजार	पटक	०	१	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	३११२२
३९	सूचनाप्रविधि विकास	गोटा	०	५	०	०	५	५००	३	३००	२	२००	०	०	३११२२
४०	मेशिनरी अ◌ौजार खरिद	संख्या	०	२	०	०	२	७००	१	३५०	०	०	०	३५०	३११२२
४१	देउराली जितपाले गिताङ हुदै रामखर्क सडक निर्माण	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५०००	३३	१६५०	३४	१७००	३३	१६५०	३११५१
४२	समपुरक कोष सडक निमाण	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	३५००	३३	११५५	३४	११९०	३३	११५५	३११५१
४३	तालगाउँ चिया कारखाना माबु सन्दकपुर सडक निर्माण	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५०००	३३	१६५०	३४	१७००	३३	१६५०	३११५१
४४	सानीमाई सुलुवुडटारी जमुना जौबारी सडक निर्माण	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५०००	३३	१६५०	३४	१७००	३३	१६५०	३११५१
४५	समपुरक कोष झो पु निर्माण	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	४००	०	०	५०	२००	५०	२००	३११५१
४६	हुतुलुङ्गको सडक	संख्या	०	१००	०	०	१००	५००	५०	२५०	५०	२५०	०	०	३११५१
४७	कौझाले ठाडे सडक	संख्या	०	०	०	०	१	३००	१	३००	०	०	०	०	३११५१
४८	आलुबारी खरखरे टप्पु सडक	गोटा	०	१	०	०	१	३००	०	०	१	३००	०	०	३११५१
४९	रत्नाउले भन्ज्याङ्ग देखि सगरमाथा स्कुल होङ्ग्रे सडक	गोटा	०	१	०	०	१	५००	१	५००	०	०	०	०	३११५१
५०	देवकोटा काँक्रि सडक	गोटा	०	१	०	०	१	२००	१	२००	०	०	०	०	३११५१
५१	चारदेउराली पाहाखोला सडक	गोटा	०	१	०	०	१	१००	०	०	१	१००	०	०	३११५१
५२	चाँपगैरी बुढेनी घलेटार सडक	गोटा	०	१	०	०	१	३००	०	०	१	३००	०	०	३११५१

५३	खरिखर्क खोलाघारी हुदै चन्द्रोदय अ ा वि सडक	पटक	०	२	०	०	२	५००	१	२५०	१	२५०	०	०	३११५१
५४	देउराली भाक्सारे पिप्ले होङ्ग्रे विखे भन्ज्याङ्ग सडक	पटक	०	२	०	०	२	१०००	०	०	१	५००	१	५००	३११५१
५५	चुचेढुङ्गा बजार मन्दिर सडक	N/A	०	१	०	०	१	३००	०	०	१	३००	०	०	३११५१
५६	विषेश हेदुलाल मार्ग निर्माण	N/A	०	१००	०	०	१००	५००	३३	१६५	३४	१७०	३४	१६५	३११५१
५७	मजुवा नुनथला सडक मर्मत	N/A	०	१००	०	०	१००	३००	५०	१५०	५०	१५०	०	०	३११५१
५८	जमुना तिनघर पिपलडाडा सडक	N/A	०	०	०	०	१	३००	०	०	१	३००	०	०	३११५१
५९	इङ्गला खा ोला मेगमा चोयाटार जौबारी सडक	N/A	०	१००	०	०	१००	१५००	३३	४९५	३४	५१०	३३	४९५	३११५१
६०	तार्सिङ्गडाँडा सिक्रे पिप्ले सडक	N/A	०	१००	०	०	१००	६००	०	०	५०	३००	५०	३००	३११५१
६१	मिलन चोक पक्कु जमुना सडक	N/A	०	१००	०	०	१००	५००	५०	२५०	५०	२५०	०	०	३११५१
६२	लालबास पोखरी माइखोला पुल संरक्षण	N/A	०	१००	०	०	१००	६००	०	०	५०	३००	५०	३००	३११५१
६३	भिरगाउँ निपाने मिरिख सडक	गोटा	०	१	०	०	१	५००	१	५००	०	०	०	०	३११५१
६४	साना योजना मर्मत	गोटा	०	१०	०	०	१०	८००	३	२४०	४	३२०	३	२४०	३११५१
६५	गजुरमान चौतारा खरिवोटे सडक	गोटा	०	१	०	०	१	१५०	०	०	१	१५०	०	०	३११५१
६६	विभिन्न सडक मर्मत	गोटा	०	४	०	०	४	४००	१	१००	२	२००	१	१००	३११५१
६७	बौद्द गुम्बा चिवे मझुवा गोरुवाले सडक	गोटा	०	१	०	०	१	१००	०	०	१	१००	१	०	३११५१
६८	पुर्णेपोखरी माइपाताल सडक	गोटा	०	१	०	०	१	२५०	०	०	१	२५०	०	०	३११५१
६९	पाठकगाउँ दृष्टिविहिन सडक	गोटा	०	१	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	३११५१
७०	गैरीगाउँ हुतुलुङ्ग झरना सडक	गोटा	०	१	०	०	१	२००	०	०	०	०	१	२००	३११५१
७१	खहरेखोला अ ारुबा ेटे सडक	गोटा	०	१	०	०	१	१५०	१	१५०	०	०	०	०	३११५१
७२	सोती खोला बालकल्याण सडक	गोटा	०	१	०	०	१	२५०	०	०	१	२५०	०	०	३११५१
७३	माइपोखरी नक्कले सडक	गोटा	०	१	०	०	१	१००	०	०	१	१००	०	०	३११५१
७४	मुडेकमलसुवेदी घर हुदै नक्कले सडक	गोटा	०	१	०	०	१	१५०	१	१५०	०	०	०	०	३११५१
७५	सिमखर्क हिलेसडक	प्रतिशत	०	१	०	०	१००	३००	०	०	५०	१५०	५०	१५०	३११५१

७६	ढाँडबारी सापडाँडा भ्याङ्ग सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	७००	३०	२१०	५०	३५०	५०	१४०	३११५१
७७	छाँगे ग्राउण्डबाट चारदेउराली बैशाखे सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	०	०	५०	२५०	५०	२५०	३११५१
७८	गुफापिडाँले लामपोखरी सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	४०	२००	६०	३००	०	०	३११५१
७९	कालापानी कालपोखरी सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	७००	०	०	५०	३५०	५०	३५०	३११५१
८०	गौरी दुग्ध सहकारीबाट भालुखोप सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	४००	०	०	५०	२००	५०	२००	३११५१
८१	जरकौले लालीगुराँस गतमाटे सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	५०	२५०	५०	२५०	०	०	३११५१
८२	भालुढुङ्गा रमिते इयाउपोखरी आहाले सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	५०	२५०	५०	२५०	०	०	३११५१
८३	दुलालगाउँ गुम्बा बालज्योती चेक डुयाम सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	०	०	५०	२५०	५०	२५०	३११५१
८४	देउरली जितपाले सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	५०	२५०	५०	२५०	०	०	३११५१
८५	चुरेघाँटी झरना सडक	प्रतिशत	०	१	०	०	१	२००	०	०	१	२००	०	०	३११५१
८६	झप्पु टप्पु सडक	प्रतिशत	०	१	०	०	१००	५००	३३	१६५	३४	१७०	३३	१६५	३११५१
८७	बालकल्याण सतीघाट सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	०	०	५०	२५०	५०	२५०	३११५१
८८	गाईखर्क आलुबारी हिले सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	३००	०	०	४०	१२०	६०	१८०	३११५१
८९	शंखेगोलाई टोड्के झरना सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	१०००	३३	३३०	३५	३५०	३२	३२०	३११५१
९०	कमेरे गोरुवाले सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	३०	१५०	४०	२००	३०	१५०	३११५१
९१	शंखेगोलाई भीमसुन आ वि छिन्टापु ग्रामिण सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	०	०	४०	२००	६०	३००	३११५१
९२	इङ्गला खोला हात्तीढुङ्गा कोन्द्रे सडक	गोटा	०	१	०	०	१	३००	०	०	०	०	१	३००	३११५१
९३	साने डाँडा पिङ्गडाँडा गुम्बा सडक	गोटा	०	१	०	०	१	२००	०	०	१	२००	०	०	३११५१
९४	देउमी गोलाइ ढापपोखरी सडक	गोटा	०	१	०	०	१००	५००	०	०	५०	२५०	५०	२५०	३११५१
९५	जमुना सभाखोला बाटो	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	०	०	५०	२५०	५०	२५०	३११५१
९६	गुम्बा भकारे फागु गाउँ फुङ्चेबुङ्ग तोरीबारी हिलेसडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	८००	३३	२६४	३४	२७२	३३	२६४	३११५१

९७	मिलन चोक लामाडाँडा सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	५०	२५०	५०	२५०	०	०	३११५१
९८	पक्कूहाङ्गमादिन जौबारी भाङ्टार भीरगाउँ सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	८००	०	०	४०	३२०	६०	४८०	३११५१
९९	जंघचोक लुरिङ्गटार जमुना सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	३००	०	०	५०	१५०	५०	१५०	३११५१
१००	सानीमाइ चाँपगैरी सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	३००	०	०	५०	१५०	५०	१५०	३११५१
१०१	टप्पु टारी खरिबोटे सानीमाइ सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	३३	१६५	३४	१७०	३३	१६५	३११५१
१०२	देउसाली गाउँ थरीगाउँ हाइड्रोपावर सडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	२००	५०	१००	५०	१००	०	०	३११५१
१०३	सानीमाइ तिनमहिनेसडक	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	१२५०	३३	४१२.५	३४	४२५	३३	४१२.५	३११५१
१०४	साना योजना मर्मत	N/A	०	१	०	०	१	१८००	०	०	०	०	०	१८००	३११५१
१०५	बौद गुम्बा चिवेमझुवा गोरुवाले सडक	N/A	०	१००	०	०	१००	८००	३३	२६४	३४	२७२	३३	२६४	३११५१
१०६	डाँडाघर खोपी गैरीबास सडक	N/A	०	१	०	०	१	४००	१	४००	०	०	०	०	३११५१
१०७	चाँप गैरी छाँगे अ◌ालुबारी अधिकारी बास बिखे सडक	N/A	०	१	०	०	१	१००००	०	०	०	०	१	१००००	३११५१
१०८	देउराली पिपले सडक	N/A	०	१००	०	०	१००	२००	०	०	५०	१००	५०	१००	३११५१
१०९	देउराली पिप्ले सडक	N/A	०	१००	०	०	१००	३००	३३	९९	३४	१०२	३३	९९	३११५१
११०	मुलडाँडा मुसे सडक	N/A	०	१	०	०	१	२००	०	०	१	२००	०	०	३११५१
१११	सरसफाइ सम्बन्धी निर्माण कार्यहरु	N/A	०	०	०	०	१	२००	१	२००	०	०	०	०	३११५१
११२	सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन/उद्यम प्रवर्धन	N/A	०	०	०	०	१	२००	१	२००	०	०	०	०	३११५१
११३	सुधारिएको चुलो (बायोमास) प्रबिधि जडान	N/A	०	०	०	०	१	४०	१	४०	०	०	०	०	३११५१
११४	सौर्य उर्जा प्रबिधि जडान	N/A	०	०	०	०	१	४७३	१	४७३	०	०	०	०	३११५१
११५	बायोग्यास जडान	N/A	०	०	०	०	१	४२०	१	४२०	०	०	०	०	३११५१
११६	साना सिंचाई निर्माण/ मर्मत संभार /प्लाष्टिक पोखरी निर्माण / हिउ पोखरी	N/A	०	०	०	०	१	५४०	१	५४०	०	०	०	०	३११५१

११७	विधुत तार तथा पल्ल खरिद	संख्या	०	१	०	०	१	२००	०	०	१	२००	०	०	३११५३
११८	विधुतपोल तथा तार खरिद	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	१९८००	५०	९९००	५०	९९००	५०	०	३११५३
११९	पाहा खोला सिंचाइ	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	०	०	५०	२५०	५०	२५०	३११५५
१२०	याक्पी सिंचाइ	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	३००	०	०	५०	१५०	५०	१५०	३११५५
१२१	थरी गाउँ सिंचाइ लुकुवा	गोटा	०	१	०	०	१	१००	०	०	१	१००	०	०	३११५५
१२२	भोटे खोल्सी सिंचाइ योजना	N/A	०	१००	०	०	१००	५००	०	०	५०	२५०	५०	२५०	३११५५
१२३	खानेपानी पाइप खरिद	N/A	०	१००	०	०	१००	५००	०	०	५०	२५०	५०	२५०	३११५६
१२४	खानेपानी पाइप खरिद	प्रतिशत	०	३	०	०	३	१५०	१	५०	१	५०	१	५०	३११५६
१२५	विभिन्न खानेपानी मर्मत	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	४००	३३	१३२	३४	१३६	३३	१३२	३११५६
१२६	राष्ट्रिय अ◌ा वि खेल मैदान	गोटा	०	१	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	३११५९
१२७	बौद्द ढुङ्गा संरक्षण	गोटा	०	१	०	०	१	२००	०	०	१	२००	१	०	३११५९
१२८	लिम्बु फडके फागुगाउँ गुम्बा झरना पदमार्ग तथा भ्यू पोइन्ट	N/A	०	१	०	०	१	५००	०	०	१	५००	०	०	३११५९
१२९	माबु थाम भ्यूटावर	N/A	०	१००	०	०	१००	८००	५०	४००	५०	४००	०	०	३११५९
१३०	माबु खेल मैदान पुन निर्माण	N/A	०	१	०	०	१	२००	०	०	०	०	१	२००	३११५९
१३१	चिडियाखाना निर्माण	N/A	०	१००	०	०	१००	१०००	३०	३००	३०	३००	३०	४००	३११५९
१३२	कालपोखरि प्रहरी चौकी व्यवस्थापन	N/A	०	१	०	०	१	३००	०	०	०	०	१	३००	३११५९
१३३	समपुरक कोष बायोग्याँस निर्माण	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	५०	२५०	५०	२५०	०	०	३११५९
१३४	सातखाल्डे शहिद पार्क	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	५००	०	०	५०	२५०	५०	२५०	३११५९
		पुंजीगत खर्च जम्मा						९७७३		२९४४९.५		३६०६२		३२२६१.५	

चालु खर्च

१	स्थानीय तहमा रहने कृषि प्राविधिकको तलब तथा पोशाक	N/A	०	०	०	०	१	२९७	१	२९७	०	०	०	०	२११११
२	एक गाँउ एक पशु प्राविधिकको तलब भत्ता	N/A	०	०	०	०	१	८८७	१	८८७	०	०	०	०	२११११
३	शिक्षकको जगेडा तलव	N/A	०	०	०	०	१	२१९	१	२१९	०	०	०	०	२११११
४	आधारभूत तथा माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत कोटा अनुदान शिक्षक एवम् प्राविधिक धारका प्रशिक्षक तथा सहायक प्रशिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	५४६०५	१	५४६०५	०	०		०	२११११
५	रा.प.अन.द्वि. वि. तलब	N/A	०	०	०	०	१	३८१	१	३८१	०	०	०	०	२११११
६	कर्मचारीहरूको तलब वापतको खर्च	N/A	०	०	०	०	१	९६३१	१	९६३१	०	०	०	०	२११११
७	तलब	महिना	०	१२	०	०	१२	११४७८	४	३८२६	४	३८२६	४	३८२६	२११११
८	पोशाक	महिना	०	१	०	०	१	३५०	०	०	०	०	०	३५०	२११२१
९	कर्मचारीहरूको पोषाक भत्ता	N/A	०	०	०	०	१	१८८	१	१८८	०	०	०	०	२११२१
१०	महंगी भत्ता	N/A	०	०	०	०	१	२४०	१	२४०	०	०	०	०	२११३२
११	महगि भत्ता	N/A	०	०	०	०	१	१२	१	१२	०	०	०	०	२११३२
१२	महँगी भत्ता	महिना	०	१२	०	०	१२	७२०	४	२४०	४	२४०	४	२४०	२११३२
१३	अन्य स्वास्थ्य कमीको फिल्ड भत्ता	N/A	०	०	०	०	१	२००	१	२००	०	०	०	०	२११३३
१४	अन्य भत्ता	N/A	०	०	०	०	१	६०	१	६०	०	०	०	०	२११३९
१५	अन्य भत्ता	महिना	०	१२	०	०	१२	१०८	४	३६	४	३६	४	३६	२११३९
१६	अन्य भत्ता	महिना	०	१२	०	०	१२	२५२	४	८४	४	८४	४	८४	२११४१
१७	अन्य भत्ता	महिना	०	१२	०	०	१२	२८८	४	९६	४	९६	४	९६	२११४१
१८	अन्य भत्ता	महिना	०	१२	०	०	१२	२५२	४	८४	४	८४	४	८४	२११४१
१९	अन्य भत्ता	महिना	०	१२	०	०	१२	२५२	४	८४	४	८४	४	८४	२११४१
२०	अन्य भत्ता	महिना	०	१२	०	०	१२	२८८	४	९६	४	९६	४	९६	२११४१
२१	पदाधिकारी अन्य सुविधा	महिना	०	१२	०	०	१२	२२०२	४	७३४	४	७३४	४	७३४	२११४२
२२	कार्यपालिका भत्ता	महिना	०	१२	०	०	१२	१०७४	४	३५८	४	३५८	४	३५८	२११४९
२३	पदाधिकारी कर्मचारी समिति बैठक	महिना	०	१२	०	०	१२	२३७६	४	७९२	४	७९२	४	७९२	२११४९
२४	कर्मचारी कल्याण कोष	महिना	०	१	०	०	१	५००	०	०	०	०	०	५००	२१२१४
२५	विजुली तथा पानी	महिना	०	४	०	०	१२	१५०	४	५०	४	५०	४	५०	२२१११
२६	संचार र विधुत महशुल	महिना	०	१२	०	०	१२	२४	४	८	४	८	४	८	२२११२
२७	संचार महशुल विधुत समेत	महिना	०	१२	०	०	१२	२४	४	८	४	८	४	८	२२११२

२८	संचार महशुल विधुत समेत	महिना	०	१२	०	०	१२	२४	४	८	४	८	४	८	२२११२
२९	संचार महसुल विधुत समेत	महिना	०	१२	०	०	१२	२४	४	८	४	८	४	८	२२११२
३०	संचार महशुल विधुत समेत	महिना	०	१२	०	०	१२	२४	४	८	४	८	४	८	२२११२
३१	संचार कार्यालय	महिना	०	१२	०	०	१२	३००	४	१००	४	१००	४	१००	२२११२
३२	इन्धन पदाधिकारी	महिना	०	१२	०	०	१२	७२०	४	२४०	४	२४०	४	२४०	२२२११
३३	इन्धन कार्यालय	महिना	०	१२	०	०	१२	४५६	४	१५२	४	१५२	४	१५२	२२२१२
३४	मो सा मर्मत	पटक	०	३०	०	०	३०	१५०	१०	५०	१०	५०	१०	५०	२२२१३
३५	गाडी मर्मत	पटक	०	५	०	०	५	२५०	२	१००	१	५०	१	१००	२२२१३
३६	विमा तथा नविकरण	पटक	०	१	०	०	१	१००	०	०	०	०	०	१००	२२२१४
३७	मेशिनरी मर्मत	पटक	०	८	०	०	८	४००	२	१००	४	२००	४	१००	२२२२१
३८	वडा कार्यालय मर्मत	पटक	०	१	०	०	१	२००	०	०	१	२००	१	०	२२२३१
३९	अन्य मर्मत	पटक	०	१०	०	०	१०	२००	३	६०	४	८०	४	६०	२२२९१
४०	कार्यालय मसलन्द सामान, पानी, विजुली, संचार, घरभाडा, भ्रमण खर्च	N/A	०	०	०	०	१	८६	१	८६	०	०	०	०	२२३११
४१	स्वास्थ्य केन्द्रहरु का संचालन	N/A	०	५	०	०	५	२५०	१	५०	२	१००	२	१००	२२३११
४२	विषयगत शाखा का संचालन	N/A	०	१	०	०	१०	२५०	३	७५	३	७५	३	१००	२२३११
४३	नेपाली कागज तथा अनुसुची खरिद	N/A	०	१	०	०	१	३००	०	०	१	३००	१	०	२२३११
४४	कार्यालय संचालन	महिना	०	१२	०	०	१२	६००	४	२००	४	२००	४	२००	२२३११
४५	टोनर हारपिक बल्ब	महिना	०	१२	०	०	१२	४९२	४	१६४	४	१६४	४	१६४	२२३११
४६	कार्यालय संचालन तथा इन्धन समेत	महिना	०	१२	०	०	१२	६०	४	२०	४	२०	४	२०	२२३११
४७	कार्यालय सामान इन्धन समेत	महिना	०	१२	०	०	१२	६०	४	२०	४	२०	४	२०	२२३११
४८	कार्यालय सामान तथा इन्धन समेत	महिना	०	१२	०	०	१२	६०	४	२०	४	२०	४	२०	२२३११
४९	कार्यालय संचालन इन्धन समेत	महिना	०	१२	०	०	१२	६०	४	२०	४	२०	४	२०	२२३११
५०	कार्यालय संचालन तथा इन्धन समेत	महिना	०	१२	०	०	१२	६०	४	२०	४	२०	४	२०	२२३११
५१	ऐन तथा राजपत्र छपाई	संख्या	०	१	०	०	१	३००	१	३००	०	०	०	०	२२३१३

५२	पुस्तक तथा अन्य स्टेशनरी खरीद	N/A	०	४	०	०	४	२००	१	५०	२	१००	२	५०	२२३१३
५३	निति कार्यक्रम सार्वजनिकीकरण	N/A	०	१	०	०	१	३००	०	०	०	०	०	३००	२२३१३
५४	अन्य इन्धन	महिना	०	१२	०	०	१२	१५०	४	५०	४	५०	४	५०	२२३१४
५५	सेवा तथा परामर्श	महिना	०	१२	०	०	१२	४८०	४	१६०	४	१६०	४	१६०	२२४११
५६	करारकर्मचारि	महिना	०	१२	०	०	१२	१८९६	४	६३२	४	६३२	४	६३२	२२४१३
५७	कार्यलाय सरसफाइ तथा मर्मत खर्च	महिना	०	५	०	०	५	२००	२	८०	२	८०	२	४०	२२४१४
५८	अन्य सेवा शुल्क	महिना	०	१२	०	०	१२	३८४	४	१२८	४	१२८	४	१२८	२२४१९
५९	पाले, स्वीपर, गार्ड, वगैंचे, का.स.आदिको सेवा करारमा लिने	N/A	०	०	०	०	१	६००	१	६००	०	०	०	०	२२४१९
६०	राजश्व प्रक्षेपण गोष्ठी	N/A	०	१	०	०	१	३००	०	०	१	३००	१	०	२२५११
६१	योजना संचालन तथा खरीद गोष्ठी	संख्या	०	३	०	०	३	३००	१	१००	१	१००	१	१००	२२५११
६२	विभिन्न सफ्टवेयर तालिम	संख्या	०	३	०	०	३	३००	१	१००	१	१००	१	१००	२२५११
६३	उपभोक्ता समिति सूसूचित गोष्ठी	संख्या	०	१०	०	०	१०	३००	५	१५०	५	१५०	५	०	२२५१२
६४	दलित सिप विकास	संख्या	०	१	०	०	१	४००	०	०	०	०	१	४००	२२५१२
६५	सीप विकास तथा अ◌ायअ◌ार्जन कार्यक्रम	संख्या	०	१	०	०	१	३००	०	०	१		०	०	२२५१२
६६	जनजाती सिप विकास	संख्या	०	२	०	०	२	९००	०	०	१	४५०	१	४५०	२२५१२
६७	युवास्वरोजगार तथा सीप विकास	संख्या	०	१	०	०	१	५००	०	०	०	०	१	५००	२२५१२
६८	पदाधिकारी क्षमता विकास	N/A	०	२	०	०	२	५००	१	२५०	१	२५०	१	०	२२५१२
६९	लेखा व्यवस्थापन शाखा गोष्ठी	N/A	०	१	०	०	१	२००	०	०	१	२००	१	०	२२५१२
७०	फोहोरमैला गोष्ठी	N/A	०	१	०	०	१	२००	१	२००	०	०	०	०	२२५१२
७१	न्यायिक समिति	N/A	०	१	०	०	१	५००	०	०	०	०	०	५००	२२५१२
७२	रोटा खोप शुरुवात गर्न स्वास्थ्य संस्था स्तरमा स्वास्थ्यकर्मीहरुको अभिमूखिकरण एक दिने (७७ जिल्ला)	N/A	०	०	०	०	१	२०	१	२०	०	०	०	०	२२५१२
७३	पूर्ण खोप गा.पा., न.पा. सुनिश्चितता र दीगोपना सुक्ष्म योजना अध्यावधिकको लागि न.पा , गा.पा खोप समन्वय समिति, स्वास्थ्य संस्था प्रमुख सहित न.पा. र गा.पा. प्रमुख तथा वडा प्रमुखहरू र सरोकारवालाहरुको १ दिने गोष्ठी (७७ जिल्लाका सबै स्थानिय तह)	N/A	०	०	०	०	१	३०	१	३०	०	०	०	०	२२५१२

७४	लैगिंक हिंसा निवारणमा न्यायिक समितिको क्षमता विकास तालिम	N/A	०	०	०	०	१	५०	१	५०	०	०	०	०	२२५१२
७५	नेतृत्व तथा संस्थागत विकास तालिम	N/A	०	०	०	०	१	५२	१	५२	०	०	०	०	२२५१२
७६	पदाधिकारी कार्यक्रम भ्रमण	पटक	०	४	०	०	४	५००	२	२५०	१	१२५	१	१२५	२२५१२
७७	गाउँसभा तयारी	पटक	०	२	०	०	२	२००	०	०	१	१००	१	१००	२२५१२
७८	महिला सिप विकास तथा अ○ायअ○ार्जन कार्यक्रम	गोटा	०	०	०	०	१	३००	१	३००	०	०	०	०	२२५१२
७९	अदुवा प्रशोधन कार्यक्रम	गोटा	०	१	०	०	१	१००	०	०	१	१००	०	०	२२५१२
८०	नर्सरी उत्पादन	संख्या	०	३	०	०	३	३००	१	१००	१	१००	१	१००	२२५२१
८१	जडीबुटी खोज अनुसन्धान तथा प्रचार प्रसार	संख्या	०	१	०	०	१	१००	०	०	१	१००	०	०	२२५२१
८२	सिपविकास तथा अ○ायअ○ार्जन कार्यक्रम	संख्या	०	१	०	०	१	३००	०	०	०	०	०	३००	२२५२२
८३	समपुरक कोष करुणा कार्यक्रम खर्च	प्रतिशत	०	१००	०	०	१००	१६००	३३	५२८	३४	५४४	३३	५२८	२२५२२
८४	पकेट क्षेत्र घोषणा कार्यक्रम	संख्या	०	५	०	०	५	५००	१	१००	२	२००	२	२००	२२५२२
८५	सीप विकास तालिम	गोटा	०	१	०	०	१	२००	०	०	०	०	१	२००	२२५२२
८६	स्वास्थ्य व्यवस्थापन कार्यक्रम	गोटा	०	१०	०	०	१०	१००	३	३०	४	४०	३	३०	२२५२२
८७	कृषि कार्यक्रम	गोटा	०	५	०	०	५	५००	१	१००	२	२००	२	२००	२२५२२
८८	सहकारी क्षमता विकास	पटक	०	१	०	०	१	२००	०	०	१	२००	१	०	२२५२२
८९	कृषि कार्यक्रम	गोटा	०	५	०	०	५	५००	१	१००	२	२००	२	२००	२२५२२
९०	कृषि तालि○म तथा अन्य कार्यक्रम	गोटा	०	५	०	०	५	५००	१	१००	२	२००	२	२००	२२५२२
९१	कृषि कार्यक्रम २	प्रतिशत	०	२	०	०	२	५००	१	२५०	१	२५०	०	०	२२५२२
९२	कृषि कार्यक्रम	पटक	०	५	०	०	५	५००	१	१००	२	२००	२	२००	२२५२२
९३	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता	N/A	०	०	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	२२५२२
९४	सीप विकास तथा अ○ायअ○ार्जन	N/A	०	१	०	०	१	३००	१	३००	०	०	०	०	२२५२२
९५	महिला सिप विकास	N/A	०	०	०	०	१	३००	०	०	१	३००	०	०	२२५२२
९६	समुह गठन र परिचालन	N/A	०	०	०	०	१	५	१	५	०	०	०	०	२२५२२
९७	विद्यालय भवन निर्माण (अघिल्लो आ ब को क्रमागत ४ कोठे भवन	N/A	०	०	०	०	१	१२९४	१	१२९४	०	०	०	०	२२५२२
९८	कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन खर्च	N/A	०	०	०	०	१	४५	१	४५	०	०	०	०	२२५२२
९९	उत्कृष्ट सिकाइ उपलब्धी भएका विद्यालयलाइ सिकाइ सुदृढीकरण तथा विद्यालयलाइ कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान(Performance based Grants)	N/A	०	०	०	०	१	३२४	१	३२४	०	०	०	०	२२५२२

१००	शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा बिताउने समयावधी सुधार योजना कार्यान्वयन	N/A	०	०	०	०	१	२	१	२	०	०	०	०	२२५२२
१०१	शिक्षण सिकाइमा सुचना प्रविधि को प्रयोग(कम्प्यूटर, इन्टरनेट, कनेक्टिभिटी इक्यूपमेन्टस तथा सामग्री खरिद) का लागि अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	४६८	१	४६८	०	०	०	०	२२५२२
१०२	विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान (आधारभूत तथा माध्यमिक तह)	N/A	०	०	०	०	१	३६२	१	३६२	०	०	०	०	२२५२२
१०३	प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्व प्राथमिक कक्षाका सहजकर्ताहरुको पारीश्रमिक	N/A	०	०	०	०	१	४०१	१	४०१	०	०	०	०	२२५२२
१०४	शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner व्यवस्थापन तथा सिकाइका लागि निरन्नर विद्यार्थी मुल्यांकनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान (कक्षा वालविकास-१२)	N/A	०	०	०	०	१	९०	१	९०	०	०	०	०	२२५२२
१०५	कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत तोकिएका लक्षितवर्गका विद्यार्थीहरुका लागि पुस्तकालयमा आधारित हुने गरी पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउन विद्यालयलाइ अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	७	१	७	०	०	०	०	२२५२२
१०६	सामुदायिक विद्यालयका आधारभूत तथा माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि विपन्न लक्षित हुने गरी गैरआवासीय छात्रबृत्ती	N/A	०	०	०	०	१	८५	१	८५	०	०	०	०	२२५२२
१०७	उत्कृष्ट सिकाइ उपलब्धी भएका विद्यालयलाइ सिकाइ सुदृढीकरण तथा विद्यालयलाइ कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान(Performance based Grants)	N/A	०	०	०	०	१	६२	१	६२	०	०	०	०	२२५२२
१०८	शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा बिताउने समयावधी सुधार योजना कार्यान्वयन	N/A	०	०	०	०	१	१	१	१	०	०	०	०	२२५२२

१०९	शिक्षण सिकाइमा सुचना प्रविधि को प्रयोग(कम्प्यूटर, इन्टरनेट, कनेक्टिभिटी इक्यूपमेन्टस तथा सामग्री खरिद) का लागि अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	९०	१	९०	०	०	०	०	२२५२२
११०	माध्यामिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	९०	१	९०	०	०	०	०	२२५२२
१११	पानी तथा स्वास्थ्य र सरसफाई सुविधा सहितको शौचालय निर्माण	N/A	०	०	०	०	१	१९४	१	१९४	०	०	०	०	२२५२२
११२	शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner व्यवस्थापन तथा सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मुल्यांकनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान (कक्षा वालविकास-१२)	N/A	०	०	०	०	१	९२	१	९२	०	०	०	०	२२५२२
११३	कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत तोकिएका लक्षितवर्गका विद्यार्थीहरूका लागि पुस्तकालयमा आधारित हुने गरी पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउन विद्यालयलाइ अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	७	१	७	०	०	०	०	२२५२२
११४	सामुदायिक विद्यालयका आधारभूत तथा माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि विपन्न लक्षित हुने गरी गैरआवासीय छात्रवृत्ती	N/A	०	०		०	१	८७	१	८७	०	०	०	०	२२५२२
११५	परंपरागत धार्मिक तथा वैकल्पिक विद्यालय सञ्चालन अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	७१	१	७१	०	०	०	०	२२५२२
११६	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सञ्चालन अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	५७	१	५७	०	०	०	०	२२५२२
११७	शिक्षण सिकाइमा सुचना प्रविधि को प्रयोग(कम्प्यूटर, इन्टरनेट, कनेक्टिभिटी इक्यूपमेन्टस तथा सामग्री खरिद) का लागि अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	९२	१	९२	०	०	०	०	२२५२२
११८	माध्यामिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	९२	१	९२	०	०	०	०	२२५२२
११९	पानी तथा स्वास्थ्य र सरसफाई सुविधा सहितको शौचालय निर्माण	N/A	०	०	०	०	१	१९९	१	१९९	०	०	०	०	२२५२२
१२०	विद्यालय सञ्चालन व्यबस्थापन अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	१९९	१	१९९	०	०	०	०	२२५२२

१२१	खोपको पहुँच बढाई छुट बच्चालाई खोप दिलाई पूर्णखोप सुनिश्चित गर्न वैशाख महिनालाइ खोप महिना संचालन गर्ने	N/A	०	०	०	०	१	३०	१	३०	०	०	०	०	२२५२२
१२२	पूर्ण खोपको दीगोपनाको लागि साझेदार र स्थानीय स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिका सदस्य र वडा खोप समन्वय समितिहरुसँग अन्तरक्रिया, स्थानीय योजना निर्माण (७७ जिल्ला, सबै स्वास्थ्य संस्था)	N/A	०	०	०	०	१	३०	१	३०	०	०	०	०	२२५२२
१२३	पहुँच नपुगेका र ड्रप आउट (छुट) बच्चाको खोजी तथा पूर्ण खोप दिलाउन महिला स्वास्थ्य स्वंयम सेविकाहरुलाई अभिमूखिकरण र योजना निर्माण (७७ जिल्लाका सबै स्वास्थ्य संस्था)	N/A	०	०	०	०	१	६५	१	६५	०	०	०	०	२२५२२
१२४	पालिकास्तरमा खोप ऐन, नियमावली, ए.ई.एफ.आई. को जानकारी खोप कार्यक्रमको समिक्षा, सूक्ष्म योजना अध्यावधिक कार्यक्रम २ दिने ७५३ तह (स्वास्थ्य संस्था प्रमुख, खोप कार्यकर्ता समेत)	N/A	०	०	०	०	१	४५	१	४५	०	०	०	०	२२५२२
१२५	समुह सदस्यको अनुशिक्षण	N/A	०	०	०	०	१	३१	१	३१	०	०	०	०	२२५२२
१२६	कृषि कार्यक्रम	N/A	०	१	०	०	१	१५००	०	०	०	०	०	१५००	२२५२२
१२७	खेलकुद कार्यक्रम	N/A	०	०	०	०	१	७००	०	०	०	०	०	७००	२२५२२
१२८	शिक्षा लेखा SSDP गुणस्तर सुधार तथा परीक्षा संचालन	N/A	०	१	०	०	१	५००	०	०	०	०	१	५००	२२५२२
१२९	वातावरण गोष्ठी	N/A	०	१	०		१	२००	०	०	१	२००	१	०	२२५२२
१३०	कर्मचारी तालिम	N/A	०	२	०	०	२	५००	१	२५०	१	२५०	१	०	२२५२२
१३१	एकीकृत सम्पति कर प्रचार प्रसार	N/A	०	५	०	०	५	५००	२	२००	१	१००	१	२००	२२५२२
१३२	नागरिक वडापत्र तथा समिति कार्यक्रम	N/A	०	१	०	०	१	१२९	०	०	१	१२९	१	०	२२५२२
१३३	पञ्जीकरण गोष्ठी	N/A	०	१	०	०	१	१५०	०	०	०	०	०	१५०	२२५२२
१३४	पशु स्वास्थ्य	N/A	०	१२	०	०	१२	३००	४	१००	४	१००	४	१००	२२५२२
१३५	कृषक पाठशाला संचालन (पशु/कृषि) सम्बन्धी	N/A	०	०	०	०	१	२००	१	२००	०	०	०	०	२२५२२

१३६	कृषि चुन वितरण	N/A	०	०	०	०	१	४५	१	४५	०	०	०	०	२२५२२
१३७	नीतिगत,प्रशासनिक तथा व्यवस्थापन खर्च	N/A	०	०	०	०	१	२५०	१	२५०	०	०	०	०	२२५२२
१३८	डिजिज सर्भिलेन्स तथा रिपोर्टिङ, इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ,आउटब्रेक इन्भेस्टिगेशन	N/A	०	०	०	०	१	६६	१	६६	०	०	०	०	२२५२२
१३९	नश्ल सुधारका लागि कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम	N/A	०	०	०	०	१	२१०	१	२१०	०	०	०	०	२२५२२
१४०	वातावरण सरसफाइ सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्न	N/A	०	०	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	२२५२२
१४१	सबै स्थानीय तहमा समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना कार्यक्रम (सि.वि.आर निर्देशिका अनुसार) संचालन	N/A	०	०	०	०	१	६६	१	६६	०	०	०	०	२२५२२
१४२	ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी सरोकारवालावीच अन्तरक्रिया	N/A	०	०	०	०	१	३५	१	३५	०	०	०	०	२२५२२
१४३	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र/औषधालयको उपभोग खर्च(तलव, स्थानीय, महगी, अन्य, पोषाक भत्ता र अन्य सेवा शुल्क समेत)	N/A	०	०	०	०	१	१५१९	१	१५१९	०	०	०	०	२२५२२
१४४	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र/औषधालयको कार्यालय सचालन खर्च(खशिनं. २२१११, २२११२, २२१२१, २२२११, २२२१२, २२३११, २२३१४, २२७११का खर्चहरू)	N/A	०	०	०	०	१	९८	१	९८	०	०	०	०	२२५२२
१४५	स्वास्थ्य प्रबर्धन (मेरो वर्ष अभियान, महामारी , सर्ने ,नसर्ने रोग रोकथाम, प्रजनन तथा बाल बातावरण स्वास्थ्य आदि) स्वास्थ्य संचार सचेतना कार्यक्रम	N/A	०	०	०	०	१	८०	१	८०	०	०	०	०	२२५२२
१४६	भिटामिन ए क्याप्सुल आम वितरण कार्यक्रमका लागी म.स्वा.स्व. से . परिचालन खर्च (२ चरण कातिर्क र वैशाख)	N/A	०	०	०	०	१	१४३	१	१४३	०	०	०	०	२२५२२

१४७	पोषण सम्बन्धि राष्ट्रिय दिवस संचालन (स्तनपान सप्ताह, आयोडिन महिना, बिद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण सप्ताह आदि लगायत कार्य संचालनको लागि बहुक्षेत्रीय पोषण योजना लागु भएका बाहेकका जिल्लाका ४४५ ओटा स्थानीय निकायहरुको लागि)	N/A	०	०	०	०	१	३५	१	३५	०	०	०	०	२२५२२
१४८	एच एम आई एस को तालिम(५०) र अभिलेख तथा प्रतिवेदन फाराम छपाई(५०)	N/A	०	०	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	२२५२२
१४९	स्वास्थ्य चौकी/ प्राथम्कि स्वास्थ्य केन्द्रहरूको सेवा सुदृढीकरण क्रियाकलाप	N/A	०	०	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	२२५२२
१५०	महामारी तथा प्रकोपजन्य रोगहरुको अवस्थामा RRT/ CRRT परिचालन गर्ने, चौमाशिक रिभ्यु तथा अभिमुखीकरण गर्ने	N/A	०	०	०	०	१	४४	१	४४	०	०	०	०	२२५२२
१५१	स्वास्थ्य चौकी स्तरमा औजार उपकरण, फर्निचर साथै स्वास्थ्य संस्था मर्मत सुधार (पुंजीगत)	N/A	०	०	०	०	१	१२०	१	१२०	०	०	०	०	२२५२२
१५२	स्थानीय तहका स्वास्थ्य यूनिटमा डी.एच.आई.एस २ सिष्टम सेटअपका लागि कम्प्यूटर खरिद (पुंजीगत)	N/A	०	०	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	२२५२२
१५३	औषधि, भ्याक्सिन, साधन, सामाग्री रिप्याकिङ तथा ढुवानी र पूनः वितरण समेत	N/A	०	०	०	०	१	६०	१	६०	०	०	०	०	२२५२२
१५४	निःशुल्क स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	N/A	०	०	०	०	१	७५०	१	७५०	०	०	०	०	२२५२२
१५५	सामाजिक परीक्षण कार्यक्रम (पुरानो र नयां थप हुने स्वास्थ्य संस्था)	N/A	०	०	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	२२५२२
१५६	नसर्ने रोग सम्वन्धि कार्यक्रम	N/A	०	०	०	०	१	७०	१	७०	०	०	०	०	२२५२२
१५७	औलो नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन, औलो माहामारी हुने औलो ग्रसित क्षेत्रको छनौट गरी बिषादि छर्कने (रेस्पोन्सीभ स्प्रेङ्ग समेत),विश्व औलो नियन्त्रण दिवस मनाउने तथा औलो नियन्त्रणका लागि बहुनिकाय अन्तरक्रिया	N/A	०	०	०	०	१	२२	१	२२	०	०	०	०	२२५२२
१५८	स्तरीय उपचार पद्धति सम्वन्धि अभिमुखिकरण र साथी समूह बीच छलफल कार्यक्रम संचालन	N/A	०	०	०	०	१	१२०	१	१२०	०	०	०	०	२२५२२

१५९	स्थापना भएका र थप हुने सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ संचालन अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	४००	१	४००	०	०	०	०	२२५२२
१६०	नियमित रूपमा खानेपानी गुणस्तर निगरानि गर्ने	N/A	०	०	०	०	१	५०	१	५०	०	०	०	०	२२५२२
१६१	अस्पतालहरूमा पाठेघरको मुखको क्यान्सरको जाँचको लागि VIA Set , तथा सिल्कन रिङ प्रेशरी खरिद	N/A	०	०	०	०	१	२२	१	२२	०	०	०	०	२२५२२
१६२	परिवार स्वास्थ्य कार्यक्रमको लागि पार्टोग्राफ, DMT, MEC Wheel, Flow Chart Job Aid सहित फर्म फरमेट छपाइ	N/A	०	०	०	०	१	५	१	५	०	०	०	०	२२५२२
१६३	दांग र इलाममा Birth Defect कार्यक्रमको कार्यन्वयन	N/A	०	०	०	०	१	२००	१	२००	०	०	०	०	२२५२२
१६४	पालीकावाट अनुगमन मुल्यांकन (प्रजनन् स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको Facility हरु सम्म)	N/A	०	०	०	०	१	३०	१	३०	०	०	०	०	२२५२२
१६५	अस्पताल तथा Birthing Centre मा २४ घण्टा प्रसुती सेवा संचालन गर्न करारमा अ०न०मी० नियुक्ति	N/A	०	०	०	०	१	२६६	१	२६६	०	०	०	०	२२५२२
१६६	अब्स्टेटिक फिस्टुला र पाठेघर खस्ने रोगीको स्क्रिनिंग, रिगपेशरी तथा VIA जाँच	N/A	०	०	०	०	१	३५	१	३५	०	०	०	०	२२५२२
१६७	आमा सुरक्षा कार्यक्रम सेवा प्रदान शोधभर्ना, यातायात खर्च, गर्भवती तथा सुत्केरी उत्प्रेरणा सेवा (4th ANC), निशुल्क गर्भपतन, जिल्ला अस्पताल र सो भन्दा तलका सरकारी स्वास्थ्य सस्थाहरूमा प्रसूति हुने सुत्केरी तथा नवजात शिशुलाई न्यानो झोला (लुगा सेट)	N/A	०	०	०	०	१	६५०	१	६५०	०	०	०	०	२२५२२
१६८	आइ.यु. सि डी. तथा इम्प्लान्ट सेवा प्रदान	N/A	०	०	०	०	१	३१	१	३१	०	०	०	०	२२५२२
१६९	परिवार नियोजन, सुरक्षित मातृत्व, FCHV सेवा दिवस मनाउने	N/A	०	०	०	०	१	३०	१	३०	०	०	०	०	२२५२२
१७०	वन्ध्याकरण घुम्ती शिविर अगावै म०स्वा०से०सँग छलफल	N/A	०	०	०	०	१	३५	१	३५	०	०	०	०	२२५२२

१७१	हात्तीपाईले रोग बिरूध्दको आम औषधी सेवन (MDA)कार्यक्रम सञ्चालन	N/A	०	०	०	०	१	४२१	१	४२१	०	०	०	०	२२५२२
१७२	गाउघर क्लिनिक सचालन यातायात खर्च	N/A	०	०	०	०	१	५८	१	५८	०	०	०	०	२२५२२
१७३	म स्वा स्व से हरूलाइ पोशाक भत्ता	N/A	०	०	०	०	१	६६०	१	६६०	०	०	०	०	२२५२२
१७४	म स्वा स्व से अर्धवार्षिक समीक्षा बैठक (जना)	N/A	०	०	०	०	१	२९६	१	२९६	०	०	०	०	२२५२२
१७५	म स्वा स्व से हरूलाइ दीर्घकालीन सेवाका लागि सम्मानजनक बिदाइ (जना)	N/A	०	०	०	०	१	१६०	१	१६०	०	०	०	०	२२५२२
१७६	दक्ष प्रसूति कर्मीहरूलाई अनसाईट कोचिङको लागी क्षमता अभिवृद्धी	N/A	०	०	०	०	१	४०	१	४०	०	०	०	०	२२५२२
१७७	लामो अवधिको जन्मान्तरको लागि सेटलाइट सेवा	N/A	०	०	०	०	१	३३	१	३३	०	०	०	०	२२५२२
१७८	किशोर किशोरी कार्यक्रम अन्तरगत महिनावारी स्वास्थ्य व्यवस्थापनको लागी स्कूलमा स्यानेटरी प्याड वितरण"	N/A	०	०	०	०	१	२५	१	२५	०	०	०	०	२२५२२
१७९	कक्षा १-१० सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि पाठ्यपुस्तक अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	७३८	१	७३८	०	०	०	०	२२५२२
१८०	विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान (आधारभूत तथा माध्यमिक तह)	N/A	०	०	०	०	१	१८७६	१	१८७६	०	०	०	०	२२५२२
१८१	प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्व प्राथमिक कक्षाका सहजकर्ताहरुको पारीश्रमिक	N/A	०	०	०	०	१	२०७५	१	२०७५	०	०	०	०	२२५२२
१८२	शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner ब्यवस्थापन तथा सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मुल्यांकनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान (कक्षा वालविकास-१२)	N/A	०	०	०	०	१	४६६	१	४६६	०	०	०	०	२२५२२
१८३	कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत तोकिएका लक्षितवर्गका विद्यार्थीहरूका लागि पुस्तकालयमा आधारित हुने गरी पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउन विद्यालयलाइ अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	३६	१	३६	०	०	०	०	२२५२२

१८४	सामुदायिक विद्यालयका आधारभूत तथा माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि विपन्न लक्षित हुने गरी गैरआवासीय छात्रबृत्ती	N/A	०	०	०	०	१	४३९	१	४३९	०	०	०	०	२२५२२
१८५	परंपरागत धार्मिक तथा वैकल्पिक विद्यालय सञ्चालन अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	३६०	१	३६०	०	०	०	०	२२५२२
१८६	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सञ्चालन अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	२८७	१	२८७	०	०	०	०	२२५२२
१८७	माध्यामिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	४६८	१	४६८	०	०	०	०	२२५२२
१८८	पानी तथा स्वास्थ्य र सरसफाई सुविधा सहितको शौचालय निर्माण	N/A	०	०	०	०	१	१००७	१	१००७	०	०	०	०	२२५२२
१८९	विद्यालय सञ्चालन व्यबस्थापन अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	१००८	१	१००८	०	०	०	०	२२५२२
१९०	कक्षा १-१० सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि पाठ्यपुस्तक अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	१४२	१	१४२	०	०	०	०	२२५२२
१९१	परंपरागत धार्मिक तथा वैकल्पिक विद्यालय सञ्चालन अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	६९	१	६९	०	०	०	०	२२५२२
१९२	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सञ्चालन अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	५६	१	५६	०	०	०	०	२२५२२
१९३	विद्यालय भवन निर्माण (अघिल्लो आ ब को क्रमागत ४ कोठे भवन	N/A	०	०	०	०	१	२५०	१	२५०	०	०	०	०	२२५२२
१९४	कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन खर्च	N/A	०	०	०	०	१	९	१	९	०	०	०	०	२२५२२
१९५	विद्यालय सञ्चालन व्यबस्थापन अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	१९४	१	१९४	०	०	०	०	२२५२२
१९६	कक्षा १-१० सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि पाठ्यपुस्तक अनुदान	N/A	०	०	०	०	१	१४६	१	१४६	०	०	०	०	२२५२२
१९७	विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान (आधारभूत तथा माध्यमिक तह)	N/A	०	०	०	०	१	३७१	१	३७१	०	०	०	०	२२५२२

१९८	प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्व प्राथमिक कक्षाका सहजकर्ताहरुको पारीश्रमिक	N/A	०	०	०	०	१	४१०	१	४१०	०	०	०	०	२२५२२
१९९	विद्यालय भवन निर्माण (अघिल्लो आ ब को क्रमागत ४ कोठे भवन	N/A	०	०	०	०	१	२५६	१	२५६	०	०	०	०	२२५२२
२००	कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन खर्च	N/A	०	०	०	०	१	९	१	९	०	०	०	०	२२५२२
२०१	उत्कृष्ट सिकाइ उपलब्धी भएका विद्यालयलाइ सिकाइ सुदृढीकरण तथा विद्यालयलाइ कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान(Perfomance based Grants)	N/A	०	०	०	०	१	६४	१	६४	०	०	०	०	२२५२२
२०२	शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा विताउने समयावधी सुधार योजना कार्यान्वयन	N/A	०	०	०	०	१	१	१	१	०	०	०	०	२२५२२
२०३	उपचार केन्द्रहरुमा आकस्मिक अवस्थामा औसधि, ल्याब सामाग्री ढुवानी, फर्म फरमेट फोटोकपी,मर्मत सम्भार, ल्याव तथा आवश्यक सामाग्री खरिद र ई-टि.बि रजिस्टर अध्यावधिक	N/A	०	०	०	०	१	२६	१	२६	०	०	०	०	२२५२२
२०४	स्वास्थ्य संस्थाबाट टाढा रहेका बस्ती तथा स्वास्थ्य सेवामा पहूच कम भएको जनसंख्यामा माइक्रोस्कोपिक क्याम्प सञ्चालन	N/A	०	०	०	०	१	१६	१	१६	०	०	०	०	२२५२२
२०५	उपचार केन्द्रहरुमा गई अनुगमन तथा मुल्यांकन गरि कार्यक्रमको गुणस्तरीयता सुनिस्वित गर्ने	N/A	०	०	०	०	१	१५	१	१५	०	०	०	०	२२५२२
२०६	लुकेर बसेका क्षयरोगका बिरामी उपचार दायरामा ल्याउन शिक्षक, समाजसेवी म.स्वा.स्व.से परीचालन	N/A	०	०	०	०	१	३	१	३	०	०	०	०	२२५२२

२०७	उपचाररत क्षयरोगका बिरामीको उपचारको कोहर्ट नतिजा, कार्यक्रमको प्रगति एवं चुनौती र क्षयरोग कार्यक्रममा भएका नया बिषयमा उपचार केन्द्रका स्वास्थ्य कर्मीहरुलाई अध्यावधिक गर्ने उपचार केन्द्र स्तर कोहर्ट विश्लेषण कार्यक्रम	N/A	०	०	०	०	१	३०	१	३०	०	०	०	०	२२५२२
२०८	पुनःउपचार क्याटेगोरीमा भएका सबै पी.बि.सी. बिरामीहरुलाई उपचार अवधिभर पोषण भत्ता	N/A	०	०	०	०	१	८	१	८	०	०	०	०	२२५२२
२०९	शिरोधारा टेबल/ बाष्पस्वेदन सेट तथा अन्य चिकित्सा उपयोगी सामाग्री खरिद	N/A	०	०	०	०	१	५०	१	५०	०	०	०	०	२२५२२
२१०	फर्निचर खरिद	N/A	०	०	०	०	१	२०	१	२०	०	०	०	०	२२५२२
२११	गाउँघर/शहरी क्लिनिक, नसर्ने रोग व्यवस्थापन कार्यक्रम	N/A	०	०	०	०	१	१००	१	१००	०	०	०	०	२२५२२
२१२	जेष्ठ नागरिकको लागि स्वास्थ्य प्रबर्धन सेवा कार्यक्रम	N/A	०	०	०	०	१	५०	१	५०	०	०	०	०	२२५२२
२१३	स्थानीय जडिबुटी परिचयात्मक कार्यक्रम तथा लगत संकलन/ निजी संस्था (आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा) लगत संकलन	N/A	०	०	०	०	१	४०	१	४०	०	०	०	०	२२५२२
२१४	निशुल्क टिकट दर्ता शुल्क	N/A	०	०	०	०	१	१०	१	१०	०	०	०	०	२२५२२
२१५	राष्ट्रिय योग दिवस/अन्तराष्ट्रिय योग दिवस/राष्ट्रिय आरोग्य तथा धन्वन्तरी दिवस	N/A	०	०	०	०	१	१२	१	१२	०	०	०	०	२२५२२
२१६	पंचकर्म/पुर्वकर्म कार्यक्रम	N/A	०	०	०	०	१	४५	१	४५	०	०	०	०	२२५२२
२१७	अत्यावश्यक आयुर्वेद औषधि खरिद	N/A	०	०	०	०	१	२००	१	२००	०	०	०	०	२२५२२
२१८	विद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम	N/A	०	०	०	०	१	८५	१	८५	०	०	०	०	२२५२२
२१९	स्तनपायी आमालाई मात्री शिशु सुरक्षार्थ दुग्धवर्द्धक जडिबुटीजन्य औषधि वितरण सम्बन्धि कार्यक्रम	N/A	०	०	०	०	१	८५	१	८५	०	०	०	०	२२५२२

२२०	बालबालिकामाथि हुने शारीरिक, मानसिक दण्ड सजाय तथा यौनजन्य दुर्व्यवहार न्यूनिकरण	N/A	०	०	०	०	१	३३	१	३३	०	०	०	०	२२५२९
२२१	ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी दिवसीय कार्यक्रम (अल्जाइमर्श चेतना दिवस, ज्येष्ठ नागरिक प्रति हुने दुर्व्यवहार विरुद्धको दिवस, अन्तर्राष्ट्रिय ज्येष्ठ नागरिक दिवस)	N/A	०	०	०	०	१	२९	१	२९	०	०	०	०	२२५२९
२२२	बालक्लव गठन, संचालन तथा नियमन	N/A	०	०	०	०	१	२०	१	२०	०	०	०	०	२२५२९
२२३	पशु नियमन	N/A	०	१२	०	०	१२	२४०	४	८०	४	८०	४	८०	२२५२९
२२४	पशु प्रजनन कार्क्रम	N/A	०	१	०	०	१	३००	१	३००	०	०	०	०	२२५२९
२२५	पशुप्रजनन	N/A	०	१	०	०	१	६०	१	६०	०	०	०	०	२२५२९
२२६	सार्वजनिक सुनुवाइ	N/A	०	१	०	०	१	३००	०	०	०	०	०	३००	२२५२९
२२७	सामाजिक परीक्षण	N/A	०	१	०	०	१	३००	०	०	०	०	०	३००	२२५२९
२२८	सुशासन गोष्ठी	N/A	०	१	०	०	१	३००	०	०	०	०	०	३००	२२५२९
२२९	अ◌ान्तरिक नियन्त्रण प्रणाली गोष्ठी	N/A	०	१	०	०	१	१५०	०	०	०	०	०	१५०	२२५२९
२३०	विपद व्यवस्थापन कोष	N/A	०	१	०	०	१	५००	०	०	१	५००	१	०	२२५२९
२३१	योजना सम्परीक्षण	N/A	०	१	०	०	१	२००	०	०	०	०	०	२००	२२५२९
२३२	बालक्रलब गठनक्षमता	N/A	०	१	०	०	१	२९९	०	०	१	२९९	०	०	२२५२९
२३३	पशु प्रजनन कार्यक्रम	N/A	०	१०	०	०	१०	१००	२	२०	५	५०	५	३०	२२५२९
२३४	अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवश	N/A	०	०	०	०	१	२०	१	२०	०	०	०	०	२२५२९
२३५	विपद सामाग्री खरिद	संख्या	०	५	०	०	५	१००	५	१००	०	०	०	०	२२५२९
२३६	बृदा सम्मान	संख्या	०	१	०	०	१	३००	०	०	१	३००	०	०	२२५२९
२३७	गाउँपालिका आवधिक योजना	संख्या	०	१	०	०	१	१५००	०	०	१	१५००	०	०	२२५२९
२३८	वातावरण संरक्षण कोष	संख्या	०	१	०	०	१	२००	०	०	१	२००	०	०	२२५२९
२३९	अनुगमन खर्च	महिना	०	१२	०	०	१२	३६	४	१२	४	१२	४	१२	२२६११
२४०	योजना अनुगमन	महिना	०	१०	०	०	१०	४००	२	८०	४	१६०	४	१६०	२२६११
२४१	अनुगमन खर्च	महिना	०	१२	०	०	१२	३६	४	१२	४	१२	४	१२	२२६११
२४२	अनुगमन खर्च	महिना	०	१२	०	०	१२	३६	४	१२	४	१२	४	१२	२२६११
२४३	अनुगमन खर्च	महिना	०	१२	०	०	१२	३६	४	१२	४	१२	४	१२	२२६११
२४४	अनुगमन खर्च	महिना	०	१२	०	०	१२	३६	४	१२	४	१२	४	१२	२२६११

२४५	पूर्ण खोप न.पा., गा.पा. भेरिफिकेसन, अनुगमन तथा घोषणा सभा व्यवस्थापन	N/A	०	०	०	०	१	३०	१	३०	०	०	०	०	२२६११
२४६	अनुगमन खर्च	N/A	०	१०	०	०	१०	६००	३	१८०	४	२४०	४	१८०	२२६११
२४७	भ्रमण खर्च	N/A	०	१०	०	०	१०	४००	३	१२०	४	१६०	४	१२०	२२६१२
२४८	कार्यक्रम भर्मण	N/A	०	१	०	०	१	६००	०	०	०	०	०	६००	२२६१९
२४९	विविध कार्यालय सजावट तथा फूलबारी निर्माण	N/A	०	१	०	०	१	१५०	१	१५०	०	०	०	०	२२७११
२५०	अतिथि सत्कार खर्च	N/A	०	४	०	०	४	२००	१	५०	१	५०	१	१००	२२७११
२५१	विविध खर्च	महिना	०	१२	०	०	१२	२४	४	८	४	८	४	८	२२७११
२५२	विविध	महिना	०	१२	०	०	१२	२४	४	८	४	८	४	८	२२७११
२५३	विविध खर्च	महिना	०	१२	०	०	१२	२४	४	८	४	८	४	८	२२७११
२५४	विविधखर्च	महिना	०	१२	०	०	१२	२४	४	८	४	८	४	८	२२७११
२५५	विविध खर्च	महिना	०	१२	०	०	१२	२४	४	८	४	८	४	८	२२७११
२५६	विविध खर्च	महिना	०	१२	०	०	१२	४९८	४	१६६	४	१६६	४	१६६	२२७११
२५७	हिउँदे गाउँसभा	पटक	०	१	०	०	१	५००	०	०	१	५००	१	०	२२७२१
२५८	बर्षे गाउँसभा	पटक	०	१	०	०	१	८००	०	०	०	०	०	८००	२२७२१
२५९	शैक्षीक व्यवस्थापन कोष	N/A	०	१	०	०	१	३०००	१	३०००	०	०	०	०	२५३११
२६०	अन्य असहाय सहायता	N/A	०	५०	०	०	५०	१००	२०	४०	१५	३०	१५	३०	२५३१५
२६१	औषधी खरीद	पटक	०	२	०	०	२	५००	१	२५०	०	०	१	२५०	२७२१३
२६२	घरभाडा	N/A	०	१	०	०	१	२३०	०	०	०	०	०	२३०	२८१४२
		चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा						१५०९२१		१०९४४२		१९५०४		२१९७५	
		कुल खर्च जम्मा						२४८६९४		१३८८९१.५		५५५६६		५४२३६.५	

पेश गर्ने :
नाम :
पद:
मिति:

सिफारिस गर्ने :
नाम :
पद :
मिति :

सदर गर्ने :
नाम:
पद:
मिति:

लक्षित कार्यक्रम अन्तर्गत बालबबालिकाका क्षेत्रमा प्रत्यक्ष सहयोग पुग्ने कार्यक्रमहरुको विवरण

(बालमैत्री स्थानीय शासन रणनीति तथा कार्यविधि,२०६८ का आधारमा)

नेपाल सरकार

सन्दकपुर गाउँपालिका, इलाम

(बालमैत्री स्थानीय शासन रणनीति तथा कार्यविधि, २०६८ का आधारमा)

१) बाल बचाउ

- **प्राथमिकत स्वास्थय ,मातृ शिशु कार्यक्रम,HIV/AIDS,प्रजनन स्वास्थय ,खोप जस्ता सम्बन्धी कार्यक्रमहरु**
- **स्वास्थय चौकी उपस्वास्थय चौकीहरुमा बालबालिकाहरुको स्वास्थ्य सेवाका आवश्यक सामग्रीहरुकको व्यवस्थापन**
- **स्तनपान,पोषण तथा बालबालिकाको लागि खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रमहरु**
- **बाल अधिकार सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम**

२) बाल संरक्षण

- **बाल विवाह विरुद्धका कार्यक्रहरु**
- **जन्म दर्ता सम्बन्धी कार्यक्रमहरु**
- **किशोरी किशोरहरुमा मानसिक र शारीरिक स्वास्थ्यमा आउने परिवर्तन र यस सम्बन्धी व्यवस्थापन तथा अभिभावकहरुलाई बाल बालिकाहरुको हेरचाह सम्बन्धी ज्ञानको अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरु**
- **जोखिममा परेका बालबालिकाहरुको सहयोग तथा हिंसा पिडित बालिकाका लागी आकस्मिक संरक्षण थलो, सुमदायमा आधारित बाल संरक्षण प्रणाली विकास, सञ्चालन र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु बाल श्रम न्यूनिकरण सम्बन्धी कार्यक्रमहरु**

३) बाल विकास

- **आर्थिक अवस्था कमजोर, जेहेन्दार र असक्त अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरुको लागी छात्रवृति तथा आर्थिक र सामाजिक अवस्थाले स्कूल पठन पाठन गर्न र बीचमा स्कूल छोड्ने बालबालिकाहरुको लागी शैक्षिक विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरु**

- बालमैत्री शिक्षण सिकाई कार्यक्रम तथा प्राथमिक शिक्षा, शैक्षिक सामग्री, विद्यालय मर्मत सुधार, बालबालिकाको लागी फर्निचर, पुस्तकालय, शौचालय निर्माण तथा मर्मत सुधार, खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- बाल उद्यान तथा खेल मैदान मर्मत सम्भार, बाल भवन मर्मत सुधार तथा बाल पुस्तकालय सञ्चालन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- विद्यालय भर्ना। प्रारम्भिक बाल कक्षा, अतिरिक्त क्रियाकलाप तथा खेलकुद सम्बन्धी कार्यक्रमहरु

४) बाल सहभागिता

- स्थानिय निकायको योजना तर्जुमा, अनुगमन, समीक्षा तथा मूल्याङ्कन प्रक्रियामा १२ देखि १८ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाहरुको सहभागीता वृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धतिको विकास, विस्तार सुदृढीकरण सम्बन्धी कार्यक्रमहरु समुदायमा सचित्र अनुगमन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- स्थानीय स्वास्थ्य तथा विद्यालय व्यवस्थापनमा बालबालिकाहरुको सहभागिता सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- सूचना र सञ्चारमा बालबालिकाको पहुँच र उपयोगिता सम्बन्धी कार्यक्रमहरु

५) संस्थागत विकास

- बालबालिकाहरुको वस्तुगत विवरण, बालबालिकाहरुको स्थितिपत्र तयारी, प्रकाशन, वितरण सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- बालक्लव सञ्जाल तथा बालबालिकाको क्षमता विकास र सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- बालमैत्री स्थानिय शासन पद्धतिको विकास, बिस्तार सुदृढीकरण गर्न मानवीय तथा संस्थागत क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- बालबालिकाहरुको क्षेत्रमा गरिएका अनुकरणीय सफल कार्यहरुको अध्ययन, अनुसन्धान तथा अभिलेखन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु
- बालमैत्री व्यवहार, आचार संहिता, विनियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु।

लगानीका क्षेत्रगत आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको विवरण

आगामी आवका लागी विषयगत क्षेत्र अनुसार प्रस्तावित मुख्य कार्यक्रम/ योजनहरु

(अ) लक्षित समूहका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरु

(१) बालबालिकालाई प्रत्यक्ष फाईदा पुग्ने आयोजनाहरु सूची

क) पुर्वाधार विकास

- बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय खाका र कार्यविधि, २०६८ को सूचक अनुसार बालमैत्री गाउँपालिका, बालमैत्री विकास सम्बन्धी कार्यक्रम,
- प्राथमिक शिक्षा (प्रारम्भिक बालबालिका भवन, वालमैत्री शैक्षिक सामग्री, खेलकुद मैदान, खेलकुद सामग्री, विद्यालय मर्मत सुधार, फर्निचर, पुस्तकालय निर्माण तथा मर्मत सुधार, शौचालय निर्माण तथा मर्मत सुधार, खानेपानी तथा सरसफाई आदि कार्यक्रम
- हिंसा पिडित बालिकाका लागी आकस्मित संरक्षण थलो, औषधी उपचार सहयोग कार्यक्रम ।

ख) सामाजिक/क्षमता विकास

बाल अधिकारको आधारमा विभिन्न बाल मैत्री सूचनाहरुको विकास गरी बाल मैत्री योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने

- स्तानिय निकायको योजना तर्जुमा कार्यक्रमहरुमा बालबालिकाहरुको सहभागिता वृद्धि र बालबालिकाहरुको विकासको लागी बजेट विनियोजन कार्यक्रमहरुमा जोड दिने कार्यक्रम
- बाल मैत्री शिक्षण सिकाई (शिक्षक/ शिक्षिका तालिम, शिक्षण सामग्रीहरु, बातावरण सुधार आदि कार्यक्रम)
- बाल क्लव र बालबालिकाहरुको समूहहरुको संस्थागत विकास र व्यवस्थापन(नेतृत्व विकास, क्षमता विकास कार्यक्रम)
- गाउँपालिका,वडास्तरीय तथा विद्यालयस्तरीय वालक्लव संजालहरुको संस्थागत विकासका लागी आवश्यक सहयोग जस्तै: विभिन्न अभियान सञ्चालनका लागी फर्निचर, वालभित्ते पत्रिकाका वोर्ड तथा स्टेशनरी सहयोग आदि)
- किसोरी किसोरहरुमा मानसिक र शारीरिक स्वास्थ्यमा आउने परिवर्तन र यस सम्बन्धी व्यवस्थापन सम्बन्धी ज्ञान र चेतना अभिवृद्धि जस्तै महिला कक्षा शिक्षिका, वालक्लवका महिला सदस्यका लागी सरसफाई सम्बन्धी तालिम ।
- किशोरी विकास कार्यक्रम र किशोरीहरुको नेतृत्व विकास गर्ने खालका कार्यक्रम ।
- बाल विवाह विरुद्ध अभियान कार्यक्रम ।
- किशोरी शिक्षा अभियान कार्यक्रम र बैकल्पिक विद्यालय स्थापना ।
- जीवन उपयोगी शिपहरु सम्बन्धी ज्ञानको अभिवृद्धि ।
- प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा, एच.आई.एडस, प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम ।

- जन्म दर्ता अभियान कार्यक्रममा सहयोग ।
- विभिन्न खोप अभियानहरु कार्यक्रमहरुमा सहयोग ।
- पोषण कार्यक्रममा सहयोग ।
- जोखिममा परेका बालबालिकाहरुको लागी सहयोग कार्यक्रम ।
- सूचना र संचारमा पहुँच र उपयोगिता ।
- आर्थिक अवस्था कमजोर, जेहेन्दार र असक्त अपाङ्गता भएका छात्राहरुको लागी छात्रवृति कार्यक्रम ।
- आर्थिक र सामाजिक अवस्थाले स्कूल पठन पाठन गर्न नसक्ने र बिचमा स्कूल छोड्ने छात्र, छात्राहरुको लागी शैक्षिक विकासको विशेष कार्यक्रम ।
- अशक्त, अपाङ्गता भएका छात्राहरुको लागी शैक्षिक र बाल स्वास्थ्य सम्बन्धी विकासको लागी विशेष कार्यक्रम ।
- बालबालिकाहरुको क्षमता विकास र सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्यक्रम ।
- बाल स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन ।
- स्वास्थ्य चौकी, उपस्वास्थ्य चौकीहरुमा बालबालिकाहरुको स्वास्थ्य सेवाका लागी आवश्यक सामग्री ।
- अभिभावकहरुलाई बाल बालिकाहरुको हेरचाह सम्बन्धी ज्ञानको अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम ।
- समुदायमा आधारित सूचना प्रणालीको विकास, सहभागितामूलक अनुगमन विधिहरुको विकास (उदाहरणः सामुदायिक सूचना पाटी, पिआरए आदि)
- वालवालिकाहरुको क्षेत्रमा काम गर्ने स्वयंसेविकाहरु जस्तैः सामुदायिक परिचालिकाहरुको क्षमता अभिवृद्धि, संजाल निर्माण, नियमित बैठक सञ्चालन सहयोग कार्यक्रम ।
- बालबालिकाहरुको अवस्थामा सुधार ल्याउने कार्यक्रममा सहयोग पुऱ्याउने सहजकर्ता, सामुदायि परिचालिकाहरुका लागी व्यवस्थापन सहयोग, उत्प्रेरणामूलक पुरस्कार ।
- स्थानिय निकायमा बालबालिका, महिलाहरुको विकासको योजना तर्जुमा, समिक्षा गर्न समन्वय समिति बैठकमा सहयोग ।
- बालबालिकाहरुको अवस्था विश्लेषण गर्न सर्भेक्षण, बालबालिकाहरुको प्रोफाईल तयारी सम्बन्धी कार्यक्रम ।

(ग) संस्थागत विकास

विद्यालय, स्वाश्थ्य चौकी, बालक्लव, बालसंजाल संस्थाहरुको संस्थागत विकास गर्ने आदि कार्यक्रम बालबालिकाहरुको क्षेत्रमा गरिएका अनुकरणीय सफल कमको अभिलेखन किशोरी/यूवा क्लव गठन, बिस्तार ।

२) महिलालाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने आयोजनाहरुको सूची

क) पूर्वाधार विकास

- स्वास्थ्य तथा सरसफाई :-प्रसूतिगृह निर्माण तथा मर्मत सुधार,प्रसूति एवम् स्वास्थ्य जाँचका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री
- खानेपानी तथा सरसफाई :- इनार निर्माण तथा मर्मत ,टयूबेल जडान ,धारा निर्माण तथा मर्मत सुधार टयाकीं निर्माण, आकाशेपानी संकलन,खानेपानी श्रोत संरक्षण,शौचालय निर्माण,मर्मत र सम्भार
- विपन्न वर्गका महिलाहरुको कार्यबोझ घटाउने खालका आयोजना जस्तै बैकल्पिक उर्जा,सुधारिएको चुलो,सौर्यउर्जा,गोवर ग्यास,पानी घट्ट, खाद्य प्रशोधन आदि आयोजनाहरु
- हिंसा पिडित महिला र किशोरीहरुको लागि अस्थायी आवास गृह निर्माण र मर्मत सुधार
- अपाङ्ग महिलाहरु र किशोरीहरुको लागि सहयोग पुग्ने आयोजनाहरु जस्तै छात्राबास
- स्थानीय तहमा सामाजिक पुँजी अभिबृद्धि गर्ने तथा तालिम संचालन गर्न सामुदायिक भवन तथा महिला सहकारी भवन निर्माण गर्न समपूरक कोष आदि कार्यक्रम

ख) सामाजिक/ क्षमता विकास

- प्रजनन स्वास्थय सम्बन्धी कायक्रम,पाठेघर सम्बन्धी समस्या रोकथाम तथा जनचेतना जगाउने कार्यक्रम,छाउपडि प्रथा विरुद्ध जनचेतना जगाउने कार्यक्रम,एच.आई.भी/एडस सम्बन्धी जनचेतना जगाउने आदि कार्यक्रम ।
- महिलाहरुको लागि लोक सेवा तयारी कक्षा संचालन,बैदेशिक रोजगारीको लागि आवश्यक पर्ने जानकारीमूलक शिक्षा र सीप विकास ।
- स्थानीय निकाय एवम् विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाबाट संचालन गर्ने विकासको कार्यको समय,सीमा,कार्य पद्धति(योजना तर्जुमा,कार्यान्वयन,अनुगमन) महिला सम्बन्धी विभिन्न नीतिगत प्राबधानहरु बारेमा जानकारी दिने कार्यक्रम ।
- महिला साक्षरता सम्बन्धी कार्यक्रम,किशोरीहरुको लागि जीवन उपयोगी सीप ।
- महिला सहकारीहरुको क्षमता विकासको लागि सहयोग(उदाहरण प्रस्तावना लेखन सम्बन्धी तालिम,नेतृत्व विकास आदि) ।
- महिलाको क्षेत्रमा काम गर्ने सामुदायिक स्वयंसेविकाहरुलाई क्षमता अभिबृद्धि,प्रोत्साहन पुरस्कार ।
- गरिब महिला सामुदायिक संस्थाहरुलाई गाउँपालिका अनुदान सम्बन्धी अनुशिक्षण तालिम ।

- लैगिंकतामा आधारित हिंसा र विभेदयुक्त प्रचलन र महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा उन्मूलन सम्बन्धी कार्यक्रम,महिला सम्बन्धी मानव अधिकार, नीति कानून आदिबारे चेतना अभिबृद्धि कार्यक्रम(बालविवाह,छाउपडी,बहुविबाह,जारीप्रथा आदि) ।
- महिला संजाल,सामुदायिक संस्था र सहकारी संस्थाहरुको महिलाहरुको नेतृत्व विकास र विकासमा पहुँच बृद्धि गर्ने ज्ञान र सीपको विकास,सूचना र संचारमा महिलाहरुको सहभागिता र पहुँच बृद्धि गर्ने कार्यक्रम (जस्तै किशोरीहरुलाई पत्रकारिता,कम्प्यूटर सम्बन्धी विस्तृत तालिम,महिला तथा किशोरीहरुको सामुदायिक संस्था तथा सहकारीहरुको बचत तथा लेखा व्यवस्थापनमा क्षमता विकास ,जीवन उपयोगी शिक्षा आदि)
- विपन्न वर्गका महिलाहरुको लागि क्षमता विकास कार्यक्रम(समूह निर्माण ,लघुउद्यम विकास योजना तर्जुमा जस्तै करेसावारी,फलफूल प्रशोधन , कम्पोस्टिङ, सिलाई कटाई,कम्प्यूटर, रेडियो, होटेल व्यवस्थापन तथा मोवाइल मर्मत आदि ।

ग) आर्थिक/सीप विकास

कृषिमा आधारित :- कृषि, खाद्य तथा फलफूल प्रशोधन,कृषि जन्य लघुउद्योगहरुको संचालन तथा व्यवस्थापन ,जैविक कृषि व्यवसाय,कम्पोष्ट मल , गोठ सुधार, व्यवसायिक तरकारी एवम् फलफूल खेती विकास, माटो सुधार,बीउ विजन,उन्नत प्रविधिको विस्तार,हाट हटियाको व्यवस्थापन, प्रर्बद्धन कार्यक्रम,महिलाहरुको आय बृद्धि गर्न प्रत्यक्ष सघाउ पुग्ने खालका तालिम तथा सीपहरु र अन्य कृषि, पशुविकास, मत्स्य विकास, पोखरी निर्माण तथा सहकारी सम्बन्धी कृयाकलापहरु ।

गैर कृषिमा आधारित :-घरेलु तथा लघुउद्योगहरुको संचालन तथा व्यवस्थापन ,परम्परागत सीपलाई परिमार्जन गर्दै बजार मैत्री रुपमा आधुनिकरण गर्ने ,गरिब महिलाहरुको आय बृद्धि गर्ने प्रत्यक्ष सघाउ पुग्ने खालका तालिम तथा सीपहरु आदि । गरिब महिलाहरुको सामुदायिक संस्थाहरुलाई साना तिना आयआर्जन गर्न कोषको सहयोग ।

घ) संस्थागत विकास

- स्वास्थ्य चौकी एवम् उपस्वास्थ्य चौकीहरुको संस्थागत सुधारका कार्यक्रम
- लैगिंक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति,महिला संचाल,लैगिंक निगरानी समूह,कानूनी उपचार तथा सहायता समिति,महिला सहकारी संस्था,सामूदायिक संस्था/महिला समूहहरुका संस्थागत सुधारका कार्यक्रम
- गरिब महिलाहरुको सामूदायिक संस्था गठन तथा विस्तारमा सहयोग ।

(३) सबै जातिका विपन्न बर्ग,दलित,आदिबासी/जनजाति,जेष्ठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु मधेशी, मुश्लिम, पिछडा बर्ग र अन्य पिछडिएका वर्गका लागि आयोजना कार्यक्रमहरु

क) पूर्वाधार विकास

- **खानेपानी तथा सरसफाई :- इनार निर्माण तथा मर्मत ,टयूबेल जडान ,धारा निर्माण तथा मर्मत सुधार टयाकीं निर्माण, आकाशेपानी संकलन,खानेपानी श्रोत संरक्षण,शौचालय निर्माण,मर्मत र सम्भार**
- **बैकल्पिक उर्जा,सुधारिएको चुलो,सौर्यउर्जा,गोवरग्यास , पानी घट्ट, खाद्य प्रशोधन आदि आयोजनाहरु**
- **स्थानीय तहमा सामाजिक पुँजी अभिबृद्धि गर्ने तथा तालिम संचालन गर्न सामुदायिक भवन , सांस्कृतिक/पुरातात्विक महत्वका ऐतिहासिक पूर्वाधार संरक्षण तथा मर्मत सुधार लक्षित समूहहरुको आवश्यकतामा आधारित सानातिना उत्पादनमूलक आयोजनाहरु आदि कार्यक्रम**

ख) सामाजिक/क्षमता विकास

- **विपन्न पछाडि परेको तथा पारिएका विपन्न वर्गको पार्श्वचित्र तयारी तथा विपन्न वर्गको नक्सांकन तयारी ।**
- **स्थानीय निकाय एवम् विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाबाट संचालन गर्ने विकासको कार्यको समय,सीमा,कार्य पद्धति ,वञ्चितमा परेको समुदाय र जनताका लागि विद्यमान् नीतिगत प्रावधानहरु सम्बन्धी जनचेतना जगाउने कार्यक्रम ।**
- **सूचना र संचारमा पहुँच,बैदेशिक रोजगारीकोलागि आवश्यक पर्ने जानकारी र सीपको विकास,लोक सेवा तयारी कक्षा संचालन ।**
- **अधिकारमा आधारित विकास अवधारणा, विभेद्ययुक्त प्रचलन, मानव अधिकार,नीति कानून आदिबारे चेतना अभिबृद्धि कार्यक्रम ।**
- **विपन्न पछाडि परेको वर्गहरुको समूह र संजालहरुको सुदृढीकरण र संस्थागत विकास कार्यक्रम , नेतृत्व विकास कार्यक्रम र सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्यक्रम ।**
- **यौनिक तथा अल्पसंख्यक समुदायको विकास ।**
- **जेष्ठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको लागि सामाजिक सुरक्षा विकास सम्बन्धी कार्यक्रम ।**
- **समाजका सबै भाषा, धर्म जातिहरु प्रति सदभाव जगाउन उन्मुख गराउने कार्यक्रम र जनचेतनामूलक आदि कार्यक्रमहरु ।**

ग) आर्थिक / सीप विकास

कृषिमा आधारित :- कृषि, खाद्य तथा फलफूल प्रशोधन, कृषि जन्य लघुउद्योगहरुको संचालन तथा व्यवस्थापन, जैविक कृषि व्यवसाय,कम्पोष्ट मल , गोठ सुधार, व्यवसायिक तरकारी एवम् फलफूल खेती विकास, माटो सुधार,बीउ विजन,उन्नत प्रविधिको विस्तार,लक्षित समूहहरुको आय बृद्धि गर्न

प्रत्यक्ष सघाउ पुग्ने खालका तालिमहरु र अन्य कृषि, पशुविकास, मत्स्य विकास, पोखरी निर्माण तथा सहकारी सम्बन्धी कृयाकलापहरु ।

गैर कृषिमा आधारित :- घरेलु तथा लघुउद्योगहरुको संचालन तथा व्यवस्थापन ,परम्परागत सीपलाई परिमार्जन गर्दै बजार मैत्री रुपमा आधुनिकरण गर्ने , लक्षित समूहको आय बृद्धि गर्ने प्रत्यक्ष सघाउ पुग्ने खालका तालिम तथा सीपहरु आदि कार्यक्रम ।

घ) संस्थागत विकास सामूदायिक संस्था,यस वर्गका विभिन्न संघ संस्थाको संस्थागत विकास सम्बन्धी आदि कार्यक्रमहरु ।

आ) क्षमता विकास अन्तर्गतका आयोजना/कार्यक्रमहरु

क) स्थानीय निकायको विनियम,निर्देशिका ,बुलेटिन,आबधिक/विषयगत योजना तयारी एवम् अत्यावश्यक अध्ययन ,

ख) स्थानीय निकायको संगठन संरचनाको अध्ययन कार्य,जिम्मेवारी किटान सम्बन्धी कार्यहरु ।

ग) स्थानीय निकायको कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी, विषयगत कार्यालयका कर्मचारी,विभिन्न समिति एवम् संयन्त्रको तालिम, अवलोकन भ्रमण ।

घ) स्थानीय निकायसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने गैर सरकारी संस्था,निजी क्षेत्र,टोल विकास संस्था एवम् समुदायमा आधारित संस्था, उपभोक्ता समितिको क्षमता विकास सम्बन्धी कृयाकलाप

ङ) स्थानीय निकायको आन्तरिक आय तथा श्रोतहरुको पहिचान,सम्भाव्यता अध्ययन, संकलन तथा व्यवस्थापन कार्य

च) सामाजिक परिचालनमा संलग्न सामाजिक परिचालक,उत्प्रेरकहरुको क्षमता विकास

छ) गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने महिला, बालबालिका,दलित,आदिबासी जनजाति,मधेशी,मुश्लिम,पिछडा बर्ग र मुक्त कमैया, जेष्ठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु,बैदेशिक रोजगारको क्रममा पीडित विपन्न परिवार, आर्थिक एवम् सामाजिक रुपले विपन्न वर्ग सम्बन्धी गाउँपालिका स्तरीय संजाल,बालक्लबको क्षमता विकास तथा सीप विकास सम्बन्धी कृयाकलाप

ज) स्थानीय तहको क्षमता बृद्धिका लागि प्रयोग हुने सामग्री,उपकरण आदि खरिद,जडान र व्यवस्थापन

झ) क्षमता विकास कार्यविधि , २०६६ को आधारमा स्थानीय निकायको क्षमता विकास सम्बन्धमा पहिचान गरिएका अन्य क्षेत्रहरु

ञ) पारदर्शिता तथा उत्तरदायित्व कायम गर्ने संचालन गर्ने कृयाकलापहरु (सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परिक्षण) एवम् दस्तावेजहरुको तयारी

ट) मानव संशाधन विकास केन्द्र र सूचना तथा अभिलेख केन्द्र व्यवस्थापन

ठ) गाउँपालिकामा विद्युतीय शासन प्रर्बद्धन,विकास र सूचना तथा संचार प्रविधिको संस्थागत व्यवस्था

ड) प्राविधिक परामर्श, विशेषज्ञहरुको पारिश्रमिक, भत्ता, सेवा प्रदायकहरुको सूचीकरण र परिचालन,सेवा प्रदायकहरुको सूचीकरण र परिचालन।

ढ) न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापनका सूचकहरुले माग गरेका क्षेत्रहरु पूरा गर्न संचालन गरिने क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु

ण) स्थानीय निकायको विकास निर्माण एवम् सेवा प्रवाहसँग सम्बन्धित विषयमा विषयगत कार्यालय,नागरिक समाज, निजी क्षेत्रसँग गरिने अन्तरक्रिया एवम् समन्वय कार्यक्रम

त) विकासका लैगिंक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका लागि संचालन गरिने क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु

थ) पूँजीगत लगानीका क्षेत्रगत आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको विवरण

क) आर्थिक विकासका क्षेत्र

- कृषिमा आधारित :- कृषि, खाद्य तथा फलफूल प्रशोधन,जैविक कृषि व्यवसाय, कम्पोष्ट मल , गोठ सुधार, व्यवसायिक तरकारी एवम् फलफूल खेती विकास, बीउ विजन, उन्नत प्रविधिको विस्तार, भूमिसुधार ,हरित गृह निर्माण , डेरी उद्यम,हाट बजार निर्माण र मेला प्रदर्शन, शीत भण्डार ,बधशाला र अन्य कृषि, पशुविकास, मत्स्य विकास, तथा सहकारी सम्बन्धी कृयाकलापहरु।
- गैर कृषिमा आधारित :-घरेलु तथा लघु उद्यम कृषि जन्य उद्योगहरुको संचालन तथा व्यवस्थापन, परम्परागत सीपलाई परिमार्जन गर्दै बजार मैत्री रुपमा आधुनिकरण गर्ने , जस्तै सुधार आरन , छाला प्रशोधन आदि।
- सेवा क्षेत्र,ग्रामीण पर्यटन,पर्वतारोहण,रयाफ्टिङ,ट्रेकिङ,वातावरणीय प्रर्वद्धन र अन्य प्राकृतिक दृष्यावलोकन आदि।

ख) सामाजिक विकासका क्षेत्र

- शिक्षा क्षेत्र : प्राथमिक /निम्न माध्यमिक/ माध्यमिक/ उच्च माध्यमिक विद्यालय भवन निर्माण तथा मर्मत सुधार, बाल विकास केन्द्र,शैक्षिक सामग्री,विज्ञान प्रयोगशाला र शिक्षा मंत्रालयबाट स्वीकृत मापदण्ड भित्र रही शिक्षक विद्यार्थी अनुपातमा भर्ना भएका शिक्षकको शिक्षक सहयोग अनुदान रकम आदि।
- स्वास्थ्य क्षेत्रः स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण तथा मर्मत , आयुर्वेद स्वास्थ्य सम्बन्धी, प्रसुतीगृह निर्माण तथा मर्मत , सुधारगृह निर्माण र सामग्री सहयोग र स्वास्थय सम्बन्धी प्रयोगशाला निर्माण,स्वास्थय चौकी केन्द्र अस्पतालको स्तरअनुसार मापदण्ड बमोजिम स्वास्थ्य सम्बन्धी औषधी तथा उपकरणहरु

जस्तै X-Ray Machine,Lab Machine खरिद जडान, स्वास्थ्य सम्बन्धी राष्ट्रीय अभियान कार्यक्रम जस्तै :भिटामिन ए ,खोप आदि घुम्ती स्वास्थ्य शिविर ,महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु सम्बन्धी,एच आइ भी एडस र स्वास्थ्य मंत्रालयको स्वीकृत मापदण्डभित्र रही स्वास्थ्य कर्मीको पारिश्रमिक सहयोग अनुदान आदि ।

- ❖ सामूदायिक पूर्वाधार :स्थानीय तहमा सामाजिक पूँजी अभिबृद्धि गर्न सामुदायिक भवन निर्माण, सामुदायिक तालिम केन्द्र,बृद्धाश्रम,महिला,बालबालिका तथा अपाङ्ग लागुऔषध दुर्व्यसनी पुनःस्थापना केन्द्र, पाटी पौवा निर्माण तथा मर्मत सम्भार,कृषि तथा गैरकृषि बस्तुहरु,सीपमूलक व्यवसायबाट उत्पादन भएका बस्तुको संकलन र बिक्री केन्द्र आदि ।

माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भए पनि ग्रामिण तथा शहरी यातायात पूर्वाधार क्षेत्रमाा लगानी गर्दा जिल्ला यातायात गुरु योजनाको प्राथमिकतामा परेका र प्रचलित कानून बमोजिम सम्भावयता अध्ययन भएका आयोजनामा मात्र लगानी गर्न सकिनेछ । सडक आयोजनाको निर्माण,मर्मत सम्भार र स्तरोन्नतीको कार्य गर्दा नियमित सडक संचालन भएको स्थानबाट प्राविधिक एवम् बाताबरणीय दृष्टिले सम्भाव्य र उपयुक्त भएको प्रतिवेदनको आधारमा मात्र बजेट विनियोजन र खर्च गर्न सकिनेछ । सडक सम्बन्धित प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गर्दा स्थानीय तह संचालन नियमावली, बातावरण संरक्षण ऐन,२०५३ र नियमावली २०५४,स्थानीय निकाय बाताबरणीय सुधार र सामाजिक तथा बातावरणीय सुरक्षा मापन विधिका प्रावधानहरुको अनुकुल हुने गरी मात्र तयार गर्नु पर्नेछ ।

ग) जलश्रोत विकास र विद्युतीकरण

- ❖ सिंचाई : समुदायमा आधारित कुलो,पैनी,नहर निर्माण ,बाँध तथा मर्मत ,आकाशे पानी संकलन,प्लाष्टिक पोखरी,डिप तथा स्प्रीकलर ,स्यालो टयूवबेल,रोअरपम्प आदि ।
- ❖ विद्युतीकरण :सहकारीमा आधारित ग्रामीण विद्युतीकरण(विद्युत लाइन विस्तार र ट्रान्सफरमर खरिद तथा जडान) ।
- ❖ खानेपानी : धारा, ईनार, टयूवबेल,आकाशेपानी संकलन, खानेपानी श्रोत संरक्षण,मर्मत र सम्भार ।
- ❖ सरसफाई : खुला दिशामुक्त कार्यक्रम,सामुदायिक र सार्वजनिक शौचालय निर्माण ,ढल निकास,सरसफाई सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रम ।

घ) वन,बातावरण र नविकरणीय उर्जा

- ❖ वनः सामुदायिक वन विकास,सार्वजनिक जग्गा संरक्षण र बृक्षारोपण, गैह्र काष्ठ वन पैदावरको विकास र उपयोग,कवुलियती वन, वन्य जन्तुको आरक्षण र चिडियाखाना आदि ।

❖ **वातावरण : भूक्ष्य तथा नदी नियन्त्रण,स्वानिटरी ल्याण्डफिल साइट निर्माण,जग्गा पुर्नस्थापन,जलबायु परिबर्तन , प्राकृतिक ताल तलैया र सिमसार क्षेत्रको संरक्षण, फोहोरमैला व्यवस्थापन,ल्याण्डफिल्ड साइड आदि ।**

❖ **नविकरणीय उर्जा :एक मेघावाट भन्दा कम क्षमताका लघु जलविद्युत,पेल्ट्रीक सेट,पानी घट्ट,सौर्य उर्जा,बायु उर्जा ,वायोग्यास र ग्रामिण उर्जा नीतिले समेटेका क्षेत्र, सुधारिएको चुलो, सौर्य तापीय चुलो आदि ,**

ङ) **साँस्कृतिक पुरातात्विक महत्वका ऐतिहासिक पूर्वाधार संरक्षण उत्खनन (पुरातत्व विभागको सहमतिबाट)**

❖ **ग्रामिण यातायात पूर्वाधार क्षेत्र : जिल्ला यातायात गुरु योजनाको प्राथमिकताका आधारमा लगानी गर्ने गरि, ग्रामिण तथा कृषि सडक,झोलेङ्गे पुल,कल्भर्ट ,मोटेरेबल पुल, रोपबे, तुइन आदि ।**

❖ **विपद व्यवस्थापन** (Disasteer Management) **भूक्षय,बाढी पहिरो,अतिदृष्टि, अनादृष्टि, खडेरी, सुख्खा, भूकम्प, महामारी रोग नियन्त्रण जस्ता आदि कार्यहरु ।**

❖ **अन्य साझेदारीमा गर्ने सकिने कार्यक्रमहरु**

स्थानीय तहको आर्थिक ऐन

सन्दकपुर गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: सन्दकपुर गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानका भाग १९ को धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम । सन्दकपुर गाउँ सभा सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१। संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन, २०७५" रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७५ साल श्रावण १ गतेदेखि सन्दकपुर। गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२। सम्पति कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ, एकिकृत सम्मति करको हकमा आवश्यक प्रकियापुरा गरेर मात्र लागु गरिनेछ ।

३। भूमि कर (मालपोत): गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) असूल उपर गरिनेछ ।

४। घर वहाल कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५। व्यवसाय कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवार का आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६। जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७। सवारी साधन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (६) बमोजिम सवार ी साधन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८। विज्ञापन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा

सोहि बमोजिम हुनेछ ।

९। मनोरन्जन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१०। बहाल बिटौरी शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

११। पार्किङ शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूचि (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

१२। ट्रेकिङ्ग, कोयोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र ऱ्याफ्टीङ्ग शुल्क: गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र ऱ्याफ्टीङ्ग सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवारत अनुसूचि (११) बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३। सेवा शुल्क, दस्तुर: गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनूसूचि १२ मा उल्लिेखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१४। पर्यटनशुल्क: गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुवाट अनुसूची १३ मा उल्लिेखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१५। कर छुट: यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन दैविप्रकोपपरि कर तिर्न असमर्थ भएमा कार्यापालिकाको निर्णयानुसार कर छुट दिन सकिने छ ।

१६। कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

आ.व २०७५।७६ का लागि राजश्व प्रक्षेपण

अनुसूची १ एकीकृत सम्पति करको दर

सि.नं.	कर योग्य एकीकृत सम्पतीको मूल्य	दर
१	पाँचलाख रुपैयासम्म	प्रतिलाख रु.२०।००
२	पाँचलाख एक देखि दशलाख रुपैयाँसम्म	प्रतिलाख रु.२५।००
३	दशलाख एक रुपैयाँ देखि विसलाख रुपैयाँसम्म	प्रतिलाख रु.३०।००
४	विसलाख एक रुपैया देखि तिसलाख रुपैयाँसम्म	प्रतिलाख रु.३५।००
५	तिसलाख एक रुपैयाँ देखि पचासलाख रुपैयाँसम्म	प्रतिलाख रु.४०।००
६	पचासलाख एक रुपैयाँ देखि एक करोड रुपैयाँसम्म	प्रतिलाख रु.४५।००
७	एक करोड एक रुपयाँ देखि पाँचकरोड रुपैयाँसम्म	प्रतिलाख रु.५०।००
८	पाँच करोड देखि माथि	प्रतिलाख रु.६०।००

सि.नं.	विवरण		आ.ब ०७४/७५			आ.ब ०७५/७६
१	मालपोत दस्तुर	आ.ब ०७४/७५	मालपोत शुल्क	वार्षिक नवीकरण कर	नामसारी दस्तुर	नामसारी प्रतिरोपनी खेतबारी रु.५ ।०० र बजारमा प्रतिभिटा ४आनासम्म ५०।०० र ४ आनाभन्दा माथि २रोपनीसम्म प्रति आना १० र ४ रोपनी भन्दा माथि प्रतिरोपनी रु.५।००
	एउटा लालपूर्जामा भएको सवै किताहरुको मालपोत एकैचोटि तिर्नुपर्नेछ					
	क) बजार क्षेत्रको घडेरीको प्रतिआ ना रु. २५।-					
१	वडा नं. १ र ३को देउराली वजारको पुर्वमा तिन कुने पश्चिममा नर्सरी खोल्सी उत्तरमा जनकल्याण आ.वि.देखि दक्षिणमा जडिबुटीको भवन सम्म वडा नं.२ को बुधवारे बजार एरियाको पुर्वमा श्याम्वल मा.वि.देखि पश्चिममा खड्ग गुरुङको घर ,ढाडवारी खोला बजार तेज बहादुर गुरुङको माछा पोखरीसम्म ,उत्तरमा पुरानो गा.वि.स. भवन दक्षिणमा रातेखोलाको पैनी सम्म वडा नं.४को पुरानो गा.वि.स. भवन देखि सोमवारे वजार तिनकुने हुदै मिलन चौकसम्म साथै दोवाटे कालपोखरी सन्दकपुर बजार एरिया र वडा नं. ५ को जौवारी बजार ताल गाउँ, ढाप पोखरी ,कैयाँ कट्टा ,गैरीवास वजार क्षेत्रको प्रतिआना रु	२५	२५			
२	वडा नं. १मा पर्ने मुख्य बाटाहरु देउराली ,छ्याँगे,आहाले, आलुवारी , मुलडाँडा हुदै पुवा मभ्फुवा वागखोर सडक, चाँप गैरी देखि भित्ते छ्याँगे आहले आलुवारी चैते अधिकारी हुदै विखे भन्ज्याङ सम्मको सडक , चाँप गैरी देखि नमूना काके स्कुल हुदै देउराली बजारसम्मको सडकले छोएको वडा नं.२ को बुधवारे खोर्सानिटार र कालापानि सन्दकपुर सडक ले छोएको वडा नं.३ को चाँपगैरी माईपोखरी , देउराली बुधवारे गोरुवाले सन्दकपुर सडक,सम्वेक सुलुबुङ,सानीमाई गैरी गाउँ माबु सन्दकपुर सडक , सुम्वेक सुलुवुङ टारी जमुना जौवारी सडकले छोएको , सुम्वेक सुलुवुङ टारी जमुना माइखोला सडकले छोएको , सानीमाई वडा भवन हुदै कट्टेल मोड आउने सडक , देउराली जितपाले गोरुवाले सडकले छोएको , गैरीगाउँ हुलुलुङ टोडके भ्फरना सडक , गैरीगाउँ हुतुलुङ भ्फील्के देउराली सडक,सुलुबुङ याक्पी दाहाल खोला हुदै साविक माइमभ्फुवा २ सन्दकपुर सडकले छोएको , मावु हाइड्रो देखि सुलुबुङ भुल्के सडकले छोएको , वडा नं.४ माबु सन्दकपुर सडक,राईटार देखि धुवा खोला सम्मको सडक , पक्कु हाङ्गमाधेन सडकले छोएको ,तोरीवारी हिले सडक , मिलनचौक डाडाँगाउँ , भीरगाउँ निपाने सडकले छोएको जग्गाहरु वडा नं. ५ को सुलुवुङ माईखोला जमुना तिन घरे, नून थला जौवारी तुम्लीङ सडक , सापकोटा गाउँ पार्टी गाउँ मेघवर्ने जौवारी सडकले छोएको जग्गा र देउमिगोलाई घुम्तीडाँडा हाँगेथान सडकले छोएको साथै सुलुवुङ मावु जमुना प्याङ रिङ्ग रोडले छोएको जग्गा प्रति रोपनी रु १०। नोट : बाटो छेउ भन्नाले बाटोको दायाँ बायाँ २५ मिटरलाई लिइने छ। साथै उक्त वाटो क्षेत्र भित्र अनुत्पादक क्षेत्रको हकमा बुदा नं. ३ बमोजिम नै मालपोत कायम गरीने छ।	१०	१०			
३	माथि नं. १ र २ मा उल्लेखित तोकिएका बजार क्षेत्रका र सडकले छोएका जमिन वाहेक अन्य जमिनको प्रति रोपनी रु ५ कायम गरिएको छ।	५	५			
४	सालवसाली मालपोत नतिरेमा पहिलो वर्ष २०प्रतिशत थप जरीमाना जोडी लिने त्यसपछीको प्रत्येकसाल पाँच प्रतिशत थप जोडदै असुल गरीने छ।					

अनुसूची ३ घरवहाल कर

घरबहाल कर	प्रतिशतमा				
२. बहाल कर : एक प्रतिशत	१	१			

अनुसूची ४ व्यवसाय कर

विवरण		फर्म दर्ता	फर्म नविकरण	नामसारी	
रक्सी तथा पेय पदार्थ थोक	०	३०००	१०००	५००	५००
रक्सी तथा पेय पदार्थ खुद्रा	०	२०००	५००	३००	३००
इलेक्ट्रोनिक सामान	०	१०००	३००	३००	३००
निर्माण सामाग्री (हार्डवेयर पसल)	०	२०००	५००	५००	५००
काटाँ गल्ला पसल	०	२०००	५००	५००	५००
सवारी साधन विक्रेता	०	२०००	५००	५००	५००
जुत्ता चप्पल पसल	०	१०००	३००	३००	३००
पुस्तक तथा पत्रिका स्टेशनरी पसल	०	१०००	३००	३००	३००
कपडा पसल	०	२०००	५००	५००	५००
भाँडा कुँडा पसल	०	१०००	५००	३००	३००
मासु पसल	०	१०००	३००	३००	३००
सिसा, प्लाइउड आदि विक्रेता	०	१०००	३००	३००	३००
फर्निचर विक्रेता	०	१५००	५००	५००	५००
ज्वेलरी (गहना बनाउने पसल समेत)	०	२०००	५००	५००	५००
ज्वेलरी (गहना बनाउने सानो पसल समेत)	०	१०००	३००	३००	३००
फुल तथा विरुवा विक्रेता (नर्सरी समेत)	०	५००	२००	२००	२००
कस्मेटिक, खेलौना तथा गिफ्ट विक्रेता	०	१०००	३००	३००	३००
दैनिक उपभोगका सामग्री ठुला विक्रेता	०	२०००	५००	५००	५००
दैनिक उपभोगका सामग्री किराना साना पसल	०	५००	२००	२००	२००
मलखाद्य तजा किटनासक औषधीपसल	०	१०००	३००	३००	३००
खैनी गुटखा पान पसल	०	१०००	३००	३००	३००
दाउरा काठ बिक्री पसल	०	१०००	३००	३००	३००
सानो फर्निचर काठ,उद्योग	०	१०००	३००	३००	३००
स:मिल(काठको)	०	२०००	५००	५००	५००
पशुपालन व्यवसायी	०	१०००	३००	३००	३००

३०	तरकारी , उत्पादन तथा बिक्री	०	१०००	३००	३००	३००
	जम्मा					
	ख) विशेषज्ञ परामर्श सेवा	०	१५००	५००	५००	५००
	ग) निर्माण व्यवसाय	०	३०००	५००	५००	५००
	जम्मा					
	अडिटर	५००.००				
	घ) उत्पादनमुलक उद्योग / व्यवसाय पुंजी खोल्न चाहेमा निम्नानुसार अनुसार दर्ता तथा नविकरण कर तिर्नुपर्नेछ					
ङ	पुंजी(अनुसार रु.मा)		दर्ता (रजिष्टेशन) शुल्क	नविकरण शुल्क	नामसारी शुल्क	
१	एक लाख सम्म	०	५००	२००	२००	२००
१	एक लाख देखि तीन लाखसम्म	०	१०००	३००	३००	३००
२	तीन लाख देखि पाँच लाखसम्म	०	१५००	५००	५००	५००
३	पाँच लाख देखि दश लाखसम्म	०	२०००	८००	८००	८००
४	दश लाख देखि बीस लाखसम्म	०	३०००	१०००	१०००	१०००
५	बीस लाख देखि पचास लाखसम्म	०	८०००	१५००	१५००	१५००
६	पचास लाख देखि एक करोडसम्म	०	१००००	२०००	२०००	२०००
७	एक करोड भन्दा माथि	०	१२०००	३०००	३०००	३०००
८	चाउचाउ, भुजिया, विस्कुट आदि	०	१०००	३००	३००	३००
९	मैनबत्ति, अगरबत्ती	०	१०००	३००	३००	३००
१०	पशुपंक्षी दाना उद्योग	०	१०००	३००	३००	३००
११	कुखुरा पालन व्यवसाय	०	१०००	३००	३००	३००
१२	माछा पालन व्यवसाय	०	१०००	३००	३००	३००
१३	धातुका सामान उत्पादन गर्ने उद्योग	०	१०००	३००	३००	३००
१४	ग्रील उद्योग	०	२०००	५००	५००	५००
१५	चिज उत्पादन गर्ने उद्योग	०	५०००	१०००	१०००	१०००
१६	छुर्पी तथा दुधजन्य उद्योग	०	१०००	३००	३००	३००
१७	विधुत कम्पनी	०	१०००००	२००००	१०००००	१०००००
१८	कृषि र वन पैदावारमा आधारित पसल तथा उद्योग	०	३०००	५००	५००	५००
१९	चिया उद्योग	०	५०००	१०००	१०००	१०००
२०	पर्यटन उद्योग	०	३०००	५००	५००	५००

	सेवा उद्योग / व्यवसाय					
२१	छापाखाना	०	२०००	३००	३००	३००
२२	परिवहन सेवा	०	१०००	३००	३००	३००
२३	फोटो स्टुडियो, ल्याव	०	१०००	३००	३००	३००
२४	हवाई सेवा	०	१०००	३००	३००	३००
२५	कुरियर सेवा	०	१०००	३००	३००	३००
२६	इलेक्ट्रोनिक सामान मर्मत सेवा	०	१०००	३००	३००	३००
२७	फोटोकपि तथा कम्प्युटर डेस्कटप सेवा	०	१०००	३००	३००	३००
२८	गैर सरकारी अस्पताल तथा नर्सिङ होम	०	३०००	५००	५००	५००
२९	निजी क्लिनिक तथा ल्याव	०	१०००	३००	३००	३००
३०	औषधि पसल थोक	०	१५००	५००	५००	५००
३१	औषधी पसल खुद्रा	०	१०००	३००	३००	३००
३२	निजी क्षेत्र स्कुल,	०	१०००	३००	३००	३००
३३	तालीम तथा अनुसन्धान केन्द्र	०	२०००	३००	३००	३००
३४	सवारी साधन मर्मत कारखाना	०	१०००	३००	३००	३००
३५	कुटानी पिसानी मिल सानो	०	१०००	३००	३००	३००
३६	होटल भोजनालय	०	१०००	३००	३००	३००
३७	रेस्टुरेण्ट बार	०	१०००	३००	३००	३००
३८	ल्ज	०	१०००	३००	३००	३००
३९	स्वदेशी रोजगारी सेवा	०	१०००	३००	३००	३००
४०	वैदेशिक रोजगारी सेवा	०	३०००	३००	३००	३००
४१	घर जग्गा खरिद विक्री	०	२०००	५००	५००	५००
४२	साइनबोर्ड तथा पेन्टिङ सेवा	०	५००	२००	२००	२००
४३	व्युटि पार्लर, सैलुन, ड्राइ क्लिनर्स	०	५००	२००	२००	२००
४४	टेलरिङ सेवा	०	५००	२००	२००	२००
४५	टेलरिङ सेवा सहितको कपडा पसल	०	१०००	३००	३००	३००
४६	पुल हाउस	०	२०००	५००	५००	५००
४७	केबुल नेटवकिङ सेवा	०	१०००	३००	३००	३००
	ञ) वित्तिय सेवा					
४८	बाणिज्य वैंक	०	१००००	३०००	३०००	३०००
४९	वित्तिय कम्पनी	०	१५०००	५०००	५०००	५०००
५०	सहकारी	०	१०००	३००	३००	३००

५१	विदेशी मुद्रा सटही सेवा तथा मनी ट्रान्सफर	०	२०००	५००	३००	३००
५२	अन्य वित्तिय कारोबार सेवा	०	१०००	३००	३००	३००
५३	अन्य व्यापार व्यवसाय	०	५००	२००	२००	२००
५४	सामुदायकि बन तथा धार्मिक बन अभिलेखीकरण					१५००.००
५५	निजी बन अभिलेखीकरण					
५६	सामुदायकि पर्यटकीय स्थल अभिलेखीकरण					
	४. दैनिक हाट बजार कर		दैनिक उठाउने			
१	क) खसी, बोका, राँगा, सुंगुर,बंगुर प्रति गोटा	०	२५	०	०	२५
	ख) राँगा, गोरु प्रति गोटा					७०.००
२	हाँस, कुखुरा, परेवा प्रति गोटा		५	०	०	५
३	रेडिमेड वा तान कपडा विक्री पसल		१०	०	०	१०
४	माछा बिक्री गर्ने पसल(१०के.जी. सम्म) रु.	०	५	०	०	५
५	खसी सुगुर को मासु विकी पसल	०	१०	०	०	१०
६	फलामका औजार तथा सामान बिक्री पसल	०	५	०	०	५
७	जुत्ता चप्पल बिक्री पसल	०	५	०	०	५
८	फलफूल,नास्ता ठेलामा राखी बिक्री गर्ने पसलमा	०	५	०	०	५
९	चट्पटे,बरफ, आइसक्रिम बिक्री गर्नेसँग	०	५	०	०	५
१०	चिया पसलमा	०	५	०	०	५
११	साग, सब्जी, अदुवा, लसुन आदि डोकामा वा डालामा ल्याइ बेच्नेसँग	०	५	०	०	५
१२	भाडाकुडा पसलमा	०	२५	०	०	२५
१३	भारमा सब्जी आदी ल्याइ बिक्री गर्नेसँग	०	५	०	०	५
१४	टहरामा फलफुल साग सब्जी आलु पसल	०	१०	०	०	१०
१५	फलफूल ,साग सब्जी खुद्रा पसल	०	१०	०	०	१०
१६	फोटो प्रेमिङ तथा बिक्री पसलमा	०	१०	०	०	१०
१७	लाइट ,पेट्रामिक्स , स्टोभ ,छाता मर्मत	०	२५	०	०	२५
१८	ढाकीमा ल्याइ दाल , चामल, पिठो,च्युरा आदीमा प्रति ढाकी	०	१०	०	०	१०
१९	बिस्कुट ,चकलेट ,पाउरोटी, साबुन आदि बक्री गर्ने किराना पसल	०	१०	०	०	१०
२०	मिठाई पसल	०	१०	०	०	१०
२१	खेल तमासा, जादु चटक आदिमा	०	५०	०	०	५०
२२	चिया तथा नास्ता पसल	०	१०	०	०	१०
२३	चुरी,धागा,टीका आदी श्रृंगार सामग्री	०	१०	०	०	१०

२४	बीउ,विजन बिक्री गर्ने पसलमा	०	१०	०	०	१०
२५	जडिबुटि बिक्री गर्नेसँग	०	१०	०	०	२०
३६	टहरामा किराना सामग्री विक्री गर्ने पसल	०	१०	०	०	१०
३७	गोलियाको लागि निकासी प्रति कि.वि.	०	३	५०	०	५
३८	गोरु निकास प्रति गोटा	०	२५	०	०	७०
३९	अन्य	०	५	०	०	५
४०	चिरानी काठ निकासी प्रति ठिका रु (प्रति की.वि.)	०	३	०	०	५
अनुसूची ५ जडीबुट्टी कर						
४१	चिराइतो प्रति के.जी . रु	५	५	०	०	३
४२	लौठ सल्ला प्रति के.जी .रु	२	२	०	०	२
४३	मझीटो प्रति के.जी . रु	२	२	०	०	२
४४	बिसजरा , लौक्ता प्रति के.जी. रु	२	२	०	०	२
४५	अन्य मुल्य अनुसार प्रति हजार रु	१	१	०	०	१
अनुसूची ६ सवारी साधन कर						
१	भाडाका बस, ट्रक, लहरी, क्रेन, रोलर, डम्फर, बुल्डोजर, ग्रेडर, ट्रीपर, पिनगन आदि र अन्य भारी गाडिमा	३०००	३०००	०	०	३०००
२	निजी, बस, ट्रक, लहरी, क्रेन, रोलर, डम्फर, बुल्डोजर, ग्रेडर, ट्रीपर, पिनगन आदि र अन्य भारी गाडिमा	३०००	३०००	०	०	३०००
३	भाडाका मिनिट्रक, मिनीबस	२०००	२०००	०	०	२०००
४	निजी मिनी ट्रक,ट्र्याक्टर	२०००	२०००	०	०	२०००
५	निजी मिनी बस	२०००	२०००	०	०	२०००
६	भाडाका जीप भ्यान ल्याण्डरोभर	२०००	२०००	०	०	२०००
७	निजी जीप, भ्यान ल्याण्डरोभर,पिकअप भेन	२०००	२०००	०	०	२०००
८	भाडा तथा निजी टेम्पो अटोरिक्सा	५००	५००	०	०	५००
९	निजी तथा भाडाको कार	५००	५००	०	०	५००
१०	स्कुटर, मोटरसाईकल	१००	१००	०	०	१००
	९. पटके सवारी कर			०	०	
१	क) बस, ट्रक, ट्याक्टर,लहरी	२०	२०	०	०	२०
२	ख) ट्याक्सी, ट्याम्पो, कार, जिप, भ्यान	१०	१०	०	०	१०
३	ग) मिनी बस, मिनि ट्रक	१०	१०	०	०	१०

४	घ) विदेशी नम्बरप्लेटका गाडीहरुको हकमा			०	०	
५	क बमोजिमको सावरी साधान भए	१००	१००	०	०	१००
६	ख बमोजिमको सवारी साधान भए	५०	५०	०	०	५०
अनुसूची ७ विज्ञापन कर						
१	क) होर्डिङ बोर्ड व्यवसायिक प्रति १वर्ग फिट रु.	५०	५०	०	०	५०
२	ख) होडिङ बोर्ड सुचनामूलक प्रति १ वर्ग फिट	३०	३०	०	०	३०
अनुसूची : ८ मनोरन्जन कर						
१	क) सन्दकपुर ,माईपोखरी, टोडके झरना ,छीनटापु ,अवलोकन गर्न प्रतिव्यक्ती	२०	२०	०	०	२०
	ख),जौवारी , ढाप पोखरी,जस्ता ठाउँहरुको लागि	५	५	०	०	५
	ग),दुर्लभ बन्यजन्तु तथा बनस्पति अवलोकन नेपाली पर्यटक					२००
	घ),दुर्लभ बन्यजन्तु तथा बनस्पति अवलोकन भारतीय पर्यटक					५००
	ङ),दुर्लभ बन्यजन्तु तथा बनस्पति अवलोकन अन्य विदेशी पर्यटक					१,०००
अनुसूची :९ बहाल विटौरी कर						
१	गाउँपालिका भित्र भएको ऐलानी , प्रति जग्गामा पव्लीकले घर बनाई वसोवास गरेमा प्रति महिना एक सय देखि एक हजारसम्म बहाल विटौरी कर लिइने छ।	०	०	०	०	
२	गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कार्यपालिका आफैले घर टहरा निर्माण गरि उपभोग गर्न दिएमा ठाँउ हेरी दुईसय देखि पाँचहजारसम्म बहाल विटौरी कर लिइने छ।	०	०	०	०	
अनुसूची : १० पाकिङ शूल्क						
	पाकिङ शूल्क	नामसारी दस्तुर	नामसारी दस्तुर	नामसारी दस्तुर	नामसारी दस्तुर	
१	क) बस, ट्रक लहरी	५०	५०	०	०	५०
२	ख)भाडाका ट्याक्सी, टेम्पो, कार, जिप, भ्यान	२०	२०	०	०	२०
३	ग)निजी कार, जिप, टेम्पो, कार, जिप, भ्यान	१५	१५	०	०	१५
४	घ)भाडा तथा निजी ट्रयाक्टर, मिनीबस, मिनी ट्रक	१५	१५	०	०	१५
अनुसूची : ११ ट्रेकिङ शूल्क						
१	गाउँपालिका भित्र ट्रकिङमा आउने गेष्टहरुसंग प्रति व्यक्ती प्रति दिन रु १५।	०	०	०	०	१५

अनुसूची :१२ सिफारिस सेवा शुल्क						
१	मोही नामसारी सिफारिस	०	५००	०	०	५००
२	जग्गा नामसारी सिफारिस	०	३००	०	०	३००
३	श्रेस्ता अप्रमाणित जग्गा दर्ताको सिफारिस पाँच रोपनी भन्दा बढीको प्रति रोपनी रु १०० का दरले थप	०	३००	०	०	३००
४	फिल्ड बुकमा घर वास कायम रहेको जग्गाको सिफारिस	०	५००	०	०	५००
५	मोही लागत कट्टाको सिफारिस एक रोपनी सम्म	०	५००	०	०	५००
६	मोही लागत कट्टाको सिफारिस एक रोपनी भन्दा बढी प्रति रोपनी थप	०	५०	०	०	५०
७	चार किल्ला प्रमाणित	०	३००	०	०	३००
८	नागरिकता प्रमाणपत्रको सिफारिस (अनुसूची) फारम सहित	०	२००	०	०	२००
९	नागरिकताको प्रतिलिपि सिफारिस	०	२००	०	०	२००
१०	अंगिकृत नागरिकताको सिफारिस	०	५००	०	०	५००
११	चालचलन प्रमाणित सिफारिस	०	२००	०	०	२००
१२	मधेशी, आदिवासी, दलित आदि सिफारिस	०	२००	०	०	२००
१३	नाम, उमेर, ठेगाना आदि सच्चाउने सिफारिस	०	२००	०	०	२००
१४	बसोवास प्रमाणित	०	२००	०	०	२००
१५	नावालक सिफारीस	०	२००	०	०	२००
१६	जग्गामा घर भएको प्रमाणित			०	०	
	क) नक्सा पास भएको	०	२००	०	०	२००
	ख) पक्की घर नक्सा पास नभएकोमा प्रति वर्गफुट रु १			०	०	
	ख) कच्ची घर	०	५००	०	०	५००
	धारा / टेलिफोन जडान सिफारिस	०	३००	०	०	३००
१७	विद्युत जडानको सिफारिस			०	०	
	क) सिचाईको प्रयोजन	०	२००	०	०	२००
	ख) थ्रि फेस लाईन	०	१०००	०	०	१०००
	ग) घर नक्सा पास भएको घरको लागि	०	२००	०	०	२००
१८	संस्था दर्ता सिफारिस	०	५००	०	०	५००
१९	घर कोठा खोल्ने सिफारिस (प्रति कोठा)	०	५००	०	०	५००
२०	सहुलियत काठको सिफारिस	०	२००	०	०	२००
२१	पेन्सन पट्टाको लागि सफारिस			०	०	
	क) नेपालको लागि (नेपालमा सेवा गरेको)	०	२००	०	०	२००

	ख) भारतको लागि (भारतमा सेवा गरेको)	०	१०००	०	०	१०००
	ग) अन्य देशको लागि (अन्य देशमा सेवा गरेको)	०	२०००	०	०	२०००
२४	सरजमिन दस्तुर	०	५००	०	०	५००
२५	अपुतालीको सिफारिस	०	५०००	०	०	५०००
२६	मेला, सर्कसको अनुमति सिफारिस	०	५०००	०	०	५०००
२७	आगलागीको बीमा प्रयोजनको लागि सिफारिस			०	०	
	क) सामान्य घर	०	१००	०	०	१००
	ख) उद्योग व्यवसाय	०	५००	०	०	५००
२८	जिल्ला दैवि प्रकोप उद्धार समिर्ति तथा वन कार्यालयलाई गरिने सिफरीस	०	१००	०	०	१००
२९	विवाहित, अविवाहित, आय, जिवित ,जन्म मिति आदि प्रमाणित	०	२००	०	०	२००
२९	विवाहित, अविवाहित, आय, जिवित ,जन्म मिति आदि प्रमाणित अंग्रेजिमा	०	५००	०	०	५००
		दर्ता सिफारीस	नमसारी सिफारीस	०	०	
३०	समिल दर्ता सिफारिस	३०००	१०००	०	०	१०००
३१	गाडि मर्मत (ग्यारेज) दर्ता सिफारिस	२०००	५००	०	०	५००
३२	पेट्रेल पम्प स्थापना	१५०००	५०००	०	०	५०००
३३	प्राविधिक शिक्षण संस्था स्थापनाका लागि गरिने सिफारिस	२०००	२०००	०	०	२०००
३४	विद्यालय तथा क्याम्पसको कक्षा थप सिफारिस	५००	५००	०	०	५००
३५	अन्य उद्योग व्यवसाय दर्ता सिफारिस	५००	५००	०	०	५००
३६	उद्योग ठाँउसारी सिफारिस	५००	५००	०	०	५००
३७	रजिष्ट्रेसन प्रयोजनका लागि घर तथा बाटो प्रमाणित(ग्रावेल सडकले छोएको चौक वरवरको प्रति रोपनी रु ३००। बाँकीको हकमा प्रति रोपनी रु १००। थप लाग्ने छ।	०	०	०	०	
३८	डिलर सिप सिफारिस	१०००	१०००	०	०	१०००
३९	नाता प्रमाणित सिफारिस	३००	३००	०	०	३००
४०	अन्य सिफारिस	२००	२००	०	०	२००
	६. चल , अचल सम्पत्ती मुल्याङकन	०.२	०.२	०	०	०।३
	७. घर नक्सा पास प्रति वर्ग फिट रु. नोट : मृत्यू भई नामसारी गर्नु परेमा रु २००। मात्र लिने			०	०	
४१	क) १००० वर्ग फिट सम्मको घर	१.०	१.०	०	०	१.०
४२	ख) २००० वर्ग फिट सम्मको घर	२.०	२.०	०	०	२.०

४३	ग) २००० वर्ग फिट माथी जति सुकै सम्मको घर	३.०	३.०	०	०	**५.०**
४४	कच्ची घर	५००	५००	०	०	५००
४५	जस्ता पाताको छाना भएको संरचना नक्शा पास प्रति वर्ग फुट	०.७५	०.७५	०	०	०.७५
४६	पर्खाल प्रति वर्ग फिट	१	१	०	०	१
	८. जग्गा नापी शुल्क रु.			०	०	
४७	क) दुइ रोपनी सम्म को कित्ता	५००	५००	०	०	५००
४८	ख) पांच रोपनी सम्म	१०००	१०००	०	०	१०००
४९	ग) दश रोपनी सम्म	१५००	१५००	०	०	१५००
५०	घ) दश रोपनी भन्दा माथि	२०००	२०००	०	०	२०००
५१	हतियार नविकरण दस्तुर	१०००	१०००	०	०	१०००
	१४) जग्गा प्लटिगं स्वीकृति सम्वन्धी लाग्ने रकम			०	०	
१	५ रोपनी सम्मको प्लटिगंको लागि	५०००	५०००	०	०	५०००
२	१० रोपनी सम्मको प्लटिगंको लागि	१००००	१००००	०	०	१००००
३	१५ रोपनी सम्मको प्लटिगंको लागि	१५०००	१५०००	०	०	१५०००
४	२५ रोपनी सम्मको प्लटिगंको लागि	२००००	२००००	०	०	२००००
५	२५ रोपनी भन्दा वढीको प्लटिगंको लागि	३००००	३००००	०	०	३००००

अनुसूची : १३ पर्यटन शुल्क

सि.नं.	विवरण	शुल्क	कैफियत
१	सन्दकपुर गाउँपालिका भित्र आउने पर्यटनसंग प्रति पर्यटन प्रति दिन रु	१५।	

मिति २०७५ साल श्रावण १ गतेदेखि यस गाउँपालिकामा एकीकृत सम्पतीकर लागु हुने भएको हुँदा हालसम्म बक्यौता रहेको मालपोत दस्तुर २०७५ साल श्रावण १२ गतेभित्रमा अनिवार्यरुपमा बुझाइसक्नुपर्ने छ । एकमुष्ठ बुझाएको रकमको २५ प्रतिशत छुट दिने व्यवस्था गरिएको छ साथै २०७५ साल श्रावण १२ गतेपछि बुझाउन आएमा लाग्ने रकममा थप २५ प्रतिशत बृदि गरी असुल उपर गरिने निर्णय गरियो ।

प्रदेश ७
प्रदेश ६
प्रदेश ४
प्रदेश ३
प्रदेश १
प्रदेश ५
प्रदेश २

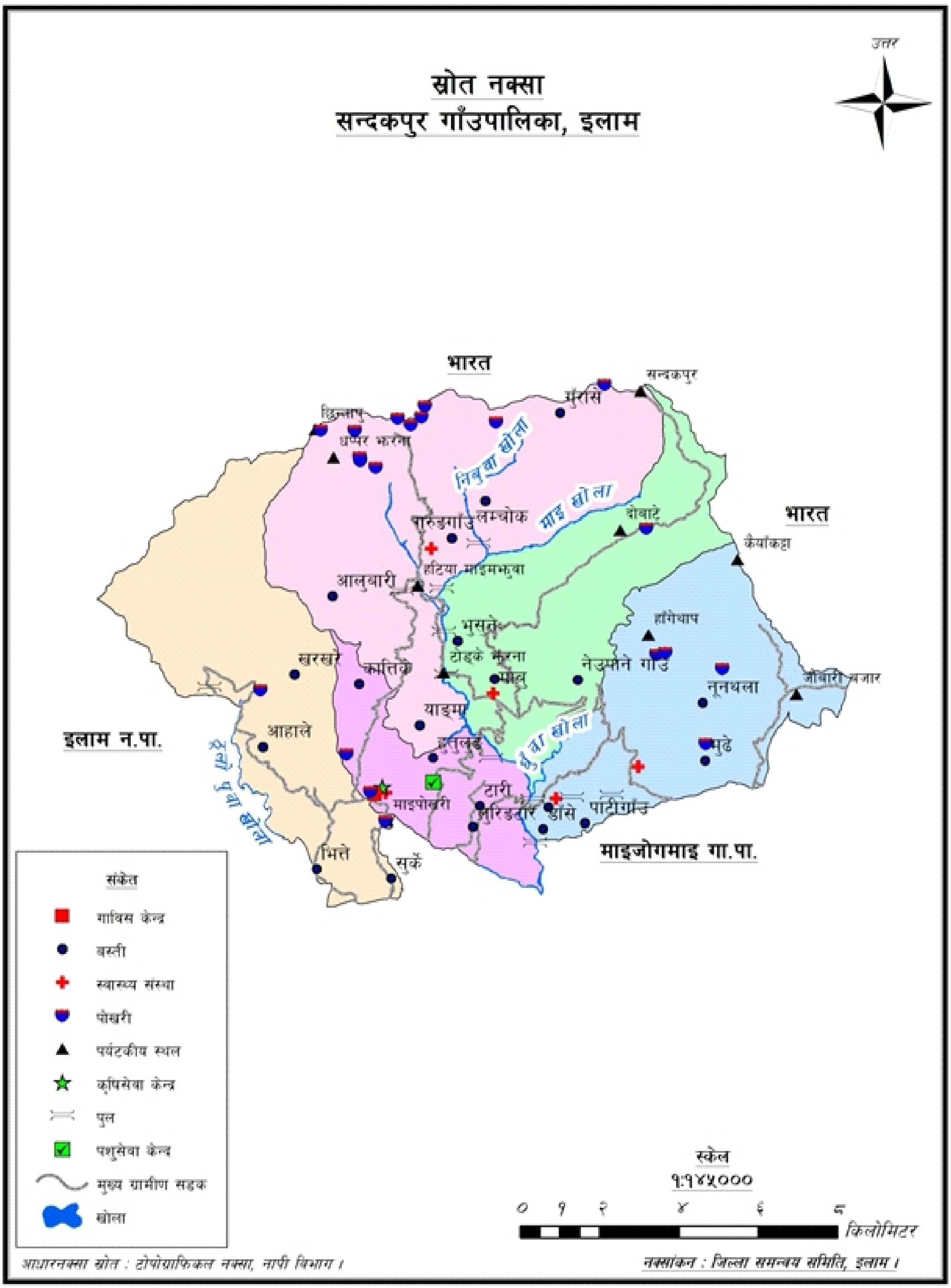

उत्तर
स्रोत नक्सा
सन्दकपुर गाँउपालिका, इलाम
भारत
सन्दकपुर
भारत
इलाम न.पा.
माइजोगमाइ गा.पा.
निबुवा खोला
माइ खोला
पुवा खोला
आलुबारी
खरखरे
आहाले
भित्ते
सुर्के
माइपोखरी
टारी
भुसते
नेउमने गाउँ
नूनथला
मुढे
हाँगेथाप
दोबाटे
कैयाँकट्टा
पाटीगाउँ
संकेत
गाविस केन्द्र
बस्ती
स्वास्थ्य संस्था
पोखरी
पर्यटकीय स्थल
कृषिसेवा केन्द्र
पुल
पशुसेवा केन्द
मुख्य ग्रामीण सडक
खोला
स्केल
१:१४५०००
० १ २ ४ ६ ८
किलोमिटर
आधारनक्सा स्रोत : टोपोग्राफिकल नक्सा, नापी विभाग ।
नक्सांकन : जिल्ला समन्वय समिति, इलाम ।